

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΝΔ΄

Παρασκευή 5 Ιουνίου 2020

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 14115, 14130
2. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 14116, 14122, 14130, 14133, 14136, 14146
3. Επί προσωπικού θέματος, σελ. 14146

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:
  - α) Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Να ανακληθεί άμεσα η διαδικασία δημοσιοποίησης της τροποποίησης της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) του εργοστασίου Ευκαρπίας της ΤΙΤΑΝ ΑΕ», σελ. 14115
    - β) Προς τον Υπουργό Οικονομικών:
      - i. με θέμα: «Αποτελεσματική στήριξη «προβληματικών», κατά τον Κανονισμό 615/2014 (ΕΕ L 187/26-6-2014), επιχειρήσεων», σελ. 14118
      - ii. με θέμα: «Μέτρα για την στήριξη του εμπορίου χωρίς δημοσιονομικό κόστος», σελ. 14120
      - γ) Προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Μέριμνα της Κυβέρνησης για τους εργαζόμενους που βρίσκονται σε μακροχρόνια επίσχεση εργασίας χωρίς παράλληλη απασχόληση», σελ. 14121
      - δ) Προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων:
        - i. με θέμα: «Το ορισμό των εξεταστικών κέντρων μακριά από τον τόπο διαμονής των υποψηφίων της περιφέρειας», σελ. 14123
        - ii. με θέμα: «Τους όρους υλοποίησης της δίχρονης υποχρεωτικής φοίτησης στα νηπιαγωγεία», σελ. 14125
        - iii. με θέμα: «Αντιμετώπιση προβλημάτων στη διεξαγωγή και ολοκλήρωση της μαθητείας των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑΛ)», σελ. 14128
    2. Συζήτηση της με αριθμό πρωτοκόλλου 17/3-3-2020, επερώτησης του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης, Βουλευτή νομού Λάρισας, του κ. Κυριάκου Βελόπουλου προς τους Υπουργούς Προστασίας του Πολίτη και Μετανάστευσης και Ασύλου με θέμα: «Δράση των ΜΚΟ-Χρηματοδοτήσεις ΜΚΟ από το ελληνικό κράτος», σελ. 14131 - 14148

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Κατάθεση Εκθέσεως Διαρκούς Επιτροπής:

Η Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Αναβάθμιση του σχολείου και άλλες διατάξεις», σελ. 14119

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΒΔΕΛΑΣ Α., σελ. 14131 - 14148
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ., σελ. 14115 - 14130

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΒΔΕΛΑΣ Α., σελ. 14133, 14136, 14146
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ., σελ. 14116, 14122, 14130
ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ Φ., σελ. 14146

B. Επί προσωπικού θέματος:

ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ Φ., σελ. 14146

Γ. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΒΡΟΥΤΣΗΣ Ι., σελ. 14121, 14122
ΔΕΛΗΣ Ι., σελ. 14125, 14126, 14127
ΖΑΧΑΡΑΚΗ Σ., σελ. 14123, 14125, 14126, 14127, 14128, 14129
ΚΑΙΡΙΔΗΣ Δ., σελ. 14118, 14119
ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ Μ., σελ. 14128, 14129
ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ Γ., σελ. 14121, 14122
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ Χ., σελ. 14120
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Δ., σελ. 14116, 14117, 14118
ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ Θ., σελ. 14119, 14120, 14121
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε., σελ. 14123, 14124, 14125
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ., σελ. 14115, 14116, 14117, 14118

Δ. Επί της επερώτησης:

ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ., σελ. 14131, 14132, 14142, 14146
ΚΑΜΙΝΗΣ Γ., σελ. 14140
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ Π., σελ. 14132, 14133, 14137, 14142, 14144, 14146, 14148
ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ Φ., σελ. 14141
ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Μ., σελ. 14139
ΡΑΠΤΗ Ζ., σελ. 14138, 14147, 14148
ΧΗΤΑΣ Κ., σελ. 14136, 14137, 14138, 14146, 14147

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΝΔ'

Παρασκευή 5 Ιουνίου 2020

Αθήνα, σήμερα στις 5 Ιουνίου 2020, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9.07' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του ΣΤ' Αντιπροέδρου αυτής, κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 3-6-2020 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΝΓ' συνεδριάσεώς του, της Τετάρτης 3 Ιουνίου 2020, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: «Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα και άλλες διατάξεις».)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι με έγγραφό του ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα για τη συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων, στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου σήμερα.

Πρώτη θα συζητηθεί η με αριθμό 5792/13-4-2020 ερώτηση του κύκλου αναφορών - ερωτήσεων του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Σωκράτη Φάμελλου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Να ανακληθεί άμεσα η διαδικασία δημοσιοποίησης της τροποποίησης της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) του εργοστασίου Ευκαρπίας της «ΤΙΤΑΝ Α.Ε.»».

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Δημήτριος Οικονόμου.

Ορίστε, κύριε Φάμελλε, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, σήμερα είναι η παγκόσμια ημέρα περιβάλλοντος και νομίζω ότι αξίζει να πούμε δυο λόγια για μια μέρα η οποία για όλους μας δεν θα πρέπει να εορτάζεται μια φορά το χρόνο, γιατί μπορεί να καταντήσει μνημόσυνο, αλλά πρέπει να εορτάζεται τριακόσιες εξήντα πέντε μέρες τον χρόνο.

Σήμερα μετά την πανδημία νομίζω προκύπτει πολύ πιο ξεκάθαρο μπροστά σε όλους μας όχι μόνο το ερώτημα, αλλά και η υποχρέωση, η επόμενη μέρα της πανδημίας να θέσει το περιβάλλον στο κέντρο της πολιτικής ατζέντας και η σύνδεση της προστασίας της φύσης και της βιοποικιλότητας με τη μάχη για την κλιματική ουδετερότητα για να αντιμετωπίσουμε την κλιματική

κρίση να δώσουν και μια απάντηση στο ζήτημα της ζωής στον πλανήτη, γιατί η υγεία των πολιτών, η υγεία της κοινωνίας μας, η υγεία της οικονομίας μας συνδέεται με την ισορροπία στη βιοποικιλότητα, με την περιβαλλοντική πολιτική, αλλά και με την αλλαγή των συνθηκών όλων μας και των παραγωγών και των πολιτών.

Δυστυχώς, αυτήν την περίοδο, κύριε Πρόεδρε, η Κυβέρνηση υλοποιεί μια τελείως αντίθετη πολιτική, μια πολιτική η οποία έχει χαρακτηριστεί από όλες τις οργανώσεις ως περιβαλλοντικό έγκλημα ή ως οικολογικό πραξικόπημα. Εμείς, όμως, οφείλουμε εδώ στο Κοινοβούλιο της Ελλάδας, μιας από τις χώρες που από τις πρώτες συνηγόρησε και ενέκρινε εδώ, τη Συμφωνία των Παρισίων για την κλιματική αλλαγή, με την πρωτοβουλία της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, να υλοποιούμε ή τουλάχιστον να υποστηρίξουμε πολιτικές προς όφελος του περιβάλλοντος και των πολιτών.

Έτσι, λοιπόν, έχουμε ακόμα μια ερώτηση, η οποία δυστυχώς δεν απαντήθηκε κύριε Υφυπουργέ, εγγράφως, μια ερώτηση η οποία στις 13 Απριλίου σας υποβλήθηκε από Βουλευτές της περιοχής της Θεσσαλονίκης του ΣΥΡΙΖΑ και αφορά στο θέμα της αδειοδότησης της τσιμεντοβιομηχανίας «ΤΙΤΑΝ» και ιδιαίτερα στην δημοσιοποίηση της τροποποίησης της περιβαλλοντικής άδειας, όπως είπε ο Πρόεδρος στο θέμα της ερώτησης. Η ερώτηση αυτή δεν απαντήθηκε με βάση τον κοινοβουλευτικό κανόνα εγγράφως, γιατί χρειαζόμασταν και τα έγγραφα που να διατυπώνουν τη βούληση και τη θέση του Υπουργείου.

Εδώ έχουμε το εξής πρόβλημα: Τον Δεκέμβριο του 2019, η τσιμεντοβιομηχανία υπέβαλε ένα φάκελο για τροποποίηση της άδειάς της. Ήθελε να εισάγει ένα επιπλέον καύσιμο σε μια άδεια που έχει από το 2014 για συγκεκριμένα απορριμματογενή εναλλακτικά καύσιμα.

Στις 13 Φεβρουαρίου, -αν δεν κάνω λάθος- το Υπουργείο στέλνει στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας προς δημοσιοποίηση το φάκελο. Δεν είναι προς διαβούλευση με βάση τη νομοθεσία, είναι προς δημοσιοποίηση γιατί είναι προσθήκη, είναι τροποποίηση τέτοιου επιπέδου που θέλει μόνο δημοσιοποίηση.

Αλλά, κύριε Πρόεδρε, όλη αυτή η συζήτηση γίνεται ενώ κορυφώνεται η πανδημία, δεν μπορούν τα συλλογικά όργανα να συνεδριάσουν, δεν μπορούν οι πολίτες να ενημερωθούν και άρα το δικαίωμα της διαβούλευσης και της δημοσιοποίησης, που και ο νόμος προβλέπει, δεν μπορεί να υλοποιηθεί.

Όμως, επιπλέον των αντιθέσεων με τη μάχη για τη ζωή και με τη νομοθεσία είναι ότι υπάρχει από τον Ιούλιο του 2019 μια συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου και της Ένωσης Τσιμεντοβιομηχανιών που επιβάλλει, μάλιστα περισσότερο αυστηρά από τα ευρωπαϊκά κριτήρια, περισσότερες διαδικασίες ενημέρωσης, διαφάνειας και διαβούλευσης.

Ο λόγος, λοιπόν, για τον οποίον, κύριε Υφυπουργέ, σας υποβάλλουμε την ερώτηση είναι διότι υπάρχει ξεκάθαρη αντίθεση με την εθελοντική συμφωνία του Υπουργείου με τη τσιμεντοβιομηχανία. Αυτή η συμφωνία πρέπει να υποστηριχτεί και από το Υπουργείο και από τη τσιμεντοβιομηχανία, όμως κανείς από τους δύο φορείς, χώρους, δομές δεν το υποστηρίζουν ούτε η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, αλλά ανοίγει μια συζήτηση που προκαλεί μεγάλες αντιδράσεις στην κοινωνία, δικαιολογημένα δημιουργεί ανησυχία, δημιουργεί αναξιοπιστία και τελικά το αποτέλεσμα θα είναι ούτε αξιοπιστία να υπάρχει, ούτε περιβαλλοντική προστασία να υπάρχει, ούτε να μπορέσουμε να προωθήσουμε την κυκλική οικονομία για την προστασία του περιβάλλοντος.

Όποιες κι αν είναι οι προθέσεις, το αποτέλεσμα της διαδικασίας είναι την ώρα της μάχης της ζωής να μαθαίνει η κοινωνία ότι από την διαδικασία της δημοσιοποίησης χωρίς να τη σεβαστούμε κάποιοι προσπαθούν να αλλάξουν τους όρους περιβαλλοντικής λειτουργίας του εργοστασίου.

Ξέρετε στη Δυτική Θεσσαλονίκη υπάρχουν σοβαρά περιβαλλοντικά ζητήματα που αν η πολιτεία δείχνει μια τέτοια στάση έλλειψης δημοκρατικής και περιβαλλοντικής ευαισθησίας δεν θα μπορέσουμε να τα λύσουμε και οι εντάσεις θα πολλαπλασιαστούν.

Γι' αυτόν τον λόγο, λοιπόν, όλοι οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ της Θεσσαλονίκης καταθέσαμε αμέσως μόλις μάθαμε τη δημοσιοποίηση αυτού του θέματος μια πρόταση να ανακληθεί η διαδικασία τροποποίησης, να συζητήσουμε λίγο πώς θα προωθήσουμε την ανακύκλωση, τη διαλογή στην πηγή για να έχουμε εναλλακτικά καύσιμα που έχουν μόνο το μη ανακτώμενο τμήμα των αποβλήτων που τώρα δεν υπάρχει στην Ελλάδα πουθενά ούτε η ποιότητα της εθελοντικής συμφωνίας, η ποιότητα των εναλλακτικών καυσίμων που προβλέπει η εθελοντική συμφωνία υπάρχει και μετά να δούμε τι γίνεται από 2014 σε αυτό το εργοστάσιο. Αν πράγματι ισχύουν όσα γράφουν στα έγγραφα οι άνθρωποι της εταιρείας ότι δηλαδή από το 2014 χρησιμοποιούνται εναλλακτικά καύσιμα, που έχουν αδειοδότηση, θα έπρεπε με βάση τη συμφωνία του Ιουλίου να έχουν δημοσιοποιηθεί τα αποτελέσματα.

Άρα θα έπρεπε το Υπουργείο να περιφρουρήσει τη διαδικασία για να ενημερωθεί πρώτα η κοινωνία, να συζητήσουμε ποια είναι η κατάσταση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε συνάδελφε, έχετε και δευτερολογία.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ:...ποιες είναι οι επιπτώσεις, ποιο είναι το περιβάλλον στο οποίο πρόκειται να γίνει αυτή η αλλαγή και μετά, κύριε Υφυπουργέ, να προχωρήσουμε.

Αυτό το επιβάλλει και η εθελοντική συμφωνία που υποθέτω ότι η διοίκησή σας συνεχίζει να την υποστηρίζει, γιατί είναι συμφωνία την οποία υπέγραψε η προηγούμενη κυβέρνηση.

Θα θέλαμε, όμως, την τοποθέτησή σας για το τι κάνουμε τώρα. Συνεχίζουμε με παραβίαση της συμφωνίας; Προσβάλλουμε την κοινωνία, δημιουργούμε ανησυχία, αναξιοπιστία; Θα ανακληθεί η διαδικασία για να γίνει ο δημόσιος διάλογος;

Υποθέτω ότι και η περιφέρεια και το Τεχνικό Επιμελητήριο και όλοι οι δήμοι συνηγόρησαν στη δική μας άποψη και θα θέλαμε την άποψη του Υπουργείου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Χαίρομαι που συμφωνούμε σε πάρα πολλά σημεία με τον κ. Φάμελλο. Πρώτον, συμφωνούμε στις εισαγωγικές παρατηρήσεις που έκανε για την Ημέρα Περιβάλλοντος, ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό ζήτημα, ότι πρέπει κάθε μέρα να εορτάζεται και να εφαρμόζεται η προστασία του περιβάλλοντος, και όχι μια φορά τον χρόνο. Σε αυτό νομίζω έχουμε απολύτως την ίδια άποψη. Επίσης, χαίρομαι που συμφωνεί ο κ. Φάμελλος, πρώτον, ότι η καύση των εναλλακτικών απορριμμάτων είναι κάτι για το οποίο προσφέρεται, ιδιαίτερα, η ελληνική πραγματικότητα και ότι αυτή η καύση έχει προτεραιότητα από την ταφή και επίσης ότι πρέπει να εφαρμόζεται η εθελοντική συμφωνία μεταξύ τσιμεντοβιομηχανιών και

του κράτους, του Υπουργείου Περιβάλλοντος. Σε όλα αυτά συμφωνούμε.

Άρα, ποιο είναι το ερώτημα; Ας αρχίσουμε από την ΑΕΠΟ του εργοστασίου. Η ΑΕΠΟ του εργοστασίου τροποποιείται με βάση τη διαδικασία που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία. Η δημοσιοποίηση είναι προφανώς μια μορφή με την οποία όλοι οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται. Το ότι προηγήθηκε η περίοδος του κορωνοϊού δεν σημαίνει ότι κάποιος δεν μπορεί να διαβάσει ή δεν σημαίνει ότι δεν συνέρχονται τα όργανα τα οποία διαβουλεύονται, τα δημοτικά συμβούλια, οι επιτροπές των δήμων, των περιφερειών. Προφανώς σε όλη αυτή την περίοδο συνέρχονταν με τηλεδιάσκεψη, αν όχι διά ζώσης. Άρα δεν υπάρχει κανένα ζήτημα και προφανώς δεν σταματά η ζωή ούτε όλες οι άλλες διαδικασίες, επειδή μας έτυχε αυτή -η τεράστια βέβαια- κρίση από τον κορωνοϊό, όπως και σε πολλά άλλα πράγματα. Εδώ η Βουλή δούλεψε ακόμα, δεν θα δούλεψε το δημοτικό συμβούλιο; Απόδειξη εξάλλου είναι ότι έβγαλαν, και η Περιφερειακή Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων -αν θυμάμαι καλά- και οι ενδιαφερόμενοι δήμοι έβγαλαν απόφαση. Διαφωνούσαν, αλλά μπόρεσαν και έβγαλαν την απόφαση, δηλαδή λειτουργούσαν τα όργανα. Το να διαφωνείς, έχεις κάθε δικαίωμα ασφαλώς, αλλά το να λέμε ότι δεν λειτουργούσαν τα όργανα και γι' αυτόν τον λόγο δεν υπήρξε επαρκής δημοσιοποίηση δεν έχει βάση.

Επίσης, υποθέτω ότι συμφωνούμε απολύτως με τον κ. Φάμελλο ότι η καύση των εναλλακτικών απορριμμάτων είναι εξαιρετικά θετικό πράγμα, πρώτον, γιατί μειώνει τη χρήση των ορυκτών καυσίμων και άρα περιορίζει δυσμενείς συνέπειες που έχει η εξόρυξή τους, δεύτερον, γιατί μειώνει την εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου, εφόσον μειώνεται πάλι η κατανάλωση των ορυκτών καυσίμων και, τρίτον, γιατί μεγιστοποιείται η ανάκτηση ενέργειας από τα εναλλακτικά καύσιμα τα οποία κατανάλωνται. Σε αυτό υποθέτω συμφωνούμε, διότι όλα αυτά που είπαμε μέχρι αυτή τη στιγμή είναι γραμμένα στη συμφωνία μεταξύ των τσιμεντοβιομηχανιών και του Υπουργείου Περιβάλλοντος.

Όσον αφορά το ζήτημα της ΑΕΠΟ -θα σταματήσω εδώ-, θα κλείσω αυτό, και μετά θα συνεχίσω στη δευτερολογία μου διαβάζω το εξής σημείο από τη συμφωνία αυτή στην οποία αναφερθήκαμε: Το κράτος οφείλει να τηρεί τις προθεσμίες του ν.40/14/2011 της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των εργοστασίων τα οποία έχουν υποβάλει αίτηση ή θα υποβάλουν αίτηση τροποποίησης της ΑΕΠΟ για την αξιοποίηση εναλλακτικών καυσίμων. Αυτό είναι, αυτό λέει η συμφωνία, αυτό είχε συμφωνήσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος επί υπουργίας του κ. Φάμελλου και αυτό κάνουμε κι εμείς.

Ευχαριστώ πολύ. Θα συνεχίσω στη δευτερολογία μου για τα υπόλοιπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Φάμελλε, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Κύριε Υφυπουργέ, θα ήθελα κατ' αρχάς να ξεκαθαρίσουμε κάτι. Δεν έβαλα ποτέ στο στόμα σας λόγια, μην επιχειρείτε να βάλετε στο δικό μου. Δεν συμφωνούμε σε πάρα πολλά πράγματα, κύριε Υφυπουργέ. Κατ' αρχάς πρέπει να ξεκαθαρίσουμε κάτι. Την περίοδο της πανδημίας υπήρχαν μέτρα περιορισμού συναθροίσεων, κυκλοφορίας, συνελεύσεων και δεν μπορούσαν τα όργανα να συνεδριάσουν και δεν μπορούσαν οι πολίτες να ενημερωθούν. Μην λέτε ότι όλα μπορούσαν να γίνουν κανονικά. Εσείς -και εμείς το υποστηρίξαμε- ζητήσατε να υπάρχει περιορισμός πολλών λειτουργιών για να υπάρχει υγειονομική προστασία. Είναι αυθάδεια προς την κοινωνία να λέτε ότι μπορούσε η κοινωνία κανονικά να ενημερωθεί και να συγκεντρωθεί και να συζητήσει και πιθανά να διαδηλώσει ή να αντιδράσει, όταν ζητήσαμε όλοι να υπάρχουν υγειονομικοί κανόνες. Και καλά κάναμε και το ζητήσαμε. Προσβάλλετε και την επιστήμη και την αγωνία του κόσμου. Επιπλέον, αναφέρεστε σε αποφάσεις της περιφερειακής ένωσης δήμων, παραδείγματος χάριν, που σας ζητάει «να παγώσει η διαδικασία τροποποίησης και να τεθεί το θέμα σε διαβούλευση όταν έρθει η κανονικότητα». Ωραία, το ερώτημά μας είναι αυτό και είναι απλό: Εφόσον εμείς, οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, η κοινωνία, όλη η περιφερειακή ένωση δήμων -που δεν τους λες και όλους τους δημάρχους όργανα του

ΣΥΡΙΖΑ- συμφωνούν στο να παγώσει τη διαδικασία, τι θα κάνει το Υπουργείο; Δεν μας απαντήσατε. Ο κύριος περιφερειάρχης προχθές έκανε πάλι αντίστοιχη δήλωση, που είπε ότι υποστηρίζει την υποχρέωση κάθε επένδυσης να έχει τη στήριξη της τοπικής κοινωνίας –ο κ. Τζιτζικώστας, υποψήφιος πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας- και ζητάει αυτό να επιτευχθεί με διάλογο και τέτοια διαβούλευση δεν έχει γίνει.

Άρα το ερώτημα για εσάς είναι: Θα παγώσετε τη διαδικασία της τροποποίησης; Θα πάμε να κάνουμε μια ουσιαστική συζήτηση, όπως προβλέπει η εθελοντική συμφωνία; Και επειδή δεν θέλω να βάζετε λόγια στο στόμα μου, τι λέει η εθελοντική συμφωνία; Λέει ότι η χρήση εναλλακτικών καυσίμων ως μέθοδος διαχείρισης αποβλήτων εφαρμόζεται μόνο όταν έχουν εξαντληθεί όλες οι διαδικασίες οι προηγούμενες. Γιατί αναφέρεται και σε μη αξιοποιήσιμα υλικά, γιατί αυτά είναι τα δευτερογενή καύσιμα.

Επίσης, για τις διαδικασίες, θα ήθελα να μου πείτε λοιπόν -αφού θέλετε να έρχεστε και θέλει ο κ. Χατζηδάκης να σας στέλνει εδώ για θέματα που δεν είναι αρμοδιότητάς σας- ποιος είναι ο συντελεστής ανάκτησης, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης υλικών στη Θεσσαλονίκη ή στην Ελλάδα, που δίνει τη δυνατότητα να παράγονται τέτοια δευτερογενή καύσιμα, που δεν έχουν ανακτώμενα και αξιοποιήσιμα υλικά, για να μην χάνει η ανακύκλωση, να μην χάνει η διαλογή στην πηγή, να μην χάνει η κυκλική οικονομία; Γιατί αυτό είναι το ζήτημα κύριε Υφυπουργέ, αυτό λέει η εθελοντική συμφωνία.

Όπως επίσης θα ήθελα να μου πείτε πού παράγονται τέτοια καύσιμα σήμερα στην Ελλάδα. Έρχεστε να απαντήσετε μια ερώτηση, ωραία. Γνωρίζετε, η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων που κατατέθηκε να αναφέρει από πού προέρχονται αυτά τα καύσιμα; Να το πούμε στην ελληνική κοινωνία, που μας ακούει σήμερα. Γνωρίζετε αν παράγονται τέτοια καύσιμα στην Ελλάδα; Γνωρίζετε ότι έχουν αυστηροποιηθεί οι προδιαγραφές εξαιτίας της εθελοντικής συμφωνίας και υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία από πιστοποιημένο εργοστάσιο -και να μου πείτε ποιο είναι αυτό- που κάνει αναλύσεις στα καύσιμα, ώστε να έχει η τσιμεντοβιομηχανία «TITAN» να χρησιμοποιεί; Γιατί γι' αυτό έγινε η εθελοντική συμφωνία, κύριε Υφυπουργέ. Έγινε για να πάμε ένα βήμα παραπέρα, προς την πλευρά της ασφάλειας της κοινωνίας, της ασφάλειας της υγείας και της ασφάλειας περιβάλλοντος.

Το ερώτημα λοιπόν είναι: Όλοι διατυπώνουν ανησυχία, η περιφερειακή ένωση δήμων, ο κ. Καϊτετζίδης –ένα διάστημα, νομίζω, ο κ. Μητσοτάκης είχε ζητήσει να κατέβει και υποψήφιος δήμαρχος Θεσσαλονίκης, αγαπητός συνάδελφος στην αυτοδιοίκηση ο Ιγνάτιος Καϊτετζίδης- ζήτηνε πάγωμα της διαδικασίας, όλοι οι δήμαρχοι της Δυτικής Μακεδονίας. Τι θα κάνει το Υπουργείο;

Θα μου και πείτε κάποια πράγματα πιο συγκεκριμένα, κύριε Υφυπουργέ. Η εθελοντική συμφωνία δημιουργεί ένα θεωρημένο πλαίσιο και ρωτά λοιπόν, με αυτά που λέει η εθελοντική συμφωνία, από τις 3-7 που υπογράφηκε -και εγώ είχα την ευθύνη της υπογραφής-, πράγματι- συνέστησε επιτροπή διαλόγου και κοινωνικού ελέγχου το Υπουργείο; Διότι το λέει η συμφωνία, αν την υποστηρίζετε έπρεπε να είχατε κάνει.

Έλεγε και εξασφάλισε ότι οι τσιμεντοβιομηχανίες θα έχουν ετήσιες εκθέσεις; Πού βρίσκει η ετήσια έκθεση της «TITAN»; Αφού υπογράφηκε τον Ιούλιο του 2019 η συμφωνία, έπρεπε τον Δεκέμβριο να κάνει ετήσια έκθεση. Την έχετε στα χέρια σας; Η κοινωνία την έχει στα χέρια της; Είναι στην εθελοντική συμφωνία αυτά γραμμένα.

Υπάρχει η πλατφόρμα μέτρησης επτά αέριων ρύπων; Γιατί με δική μας πρωτοβουλία εξασφαλίστηκε ότι θα μετράμε επτά αέριους ρύπους online και θα βλέπουν όλοι πολίτες και εμείς εδώ τις μετρήσεις. Αυτό σημαίνει περιβαλλοντική πολιτική. Υπάρχει αυτό σήμερα, κύριε Οικονόμου; Γιατί με βάση αυτά θα προχωρούσαμε τη συζήτηση.

Υπάρχουν μετρήσεις διοξειδίων και φουρανίων δώδεκα φορές τον χρόνο, όπως προβλέπει η εθελοντική συμφωνία; Γιατί είπατε ότι την υποστηρίζετε. Κι εγώ την υποστηρίζω. Υπάρχουν λοιπόν αυτές οι μετρήσεις;

Υπάρχει μελέτη διασποράς αέριων ρύπων; Κύριε Πρόεδρε, η συμφωνία λέει ότι πρέπει να υπάρχει, να τη βλέπει η κοινωνία.

Υπάρχει ενημέρωση, συμμετοχή και πλήρης διαφάνεια της δημοσιοποίησης για την τοπική κοινωνία; Πώς; Όταν ήμασταν κλεισμένοι στα σπίτια, από την πίσω πόρτα, για να υπάρχει αναξιοπιστία και ανησυχία;

Επόμενο ερώτημα, που λέει η εθελοντική συμφωνία, έγιναν έλεγχοι στο σημείο παραγωγής των δευτερογενών καυσίμων; Και θέλω να μου πείτε την πιο απλή ερώτηση: Πού παράγονται αυτά, κύριε Οικονόμου; Σε ποιο εργοστάσιο παράγονται να πάμε να τα ελέγξουμε; Σε ποια αναφέρεται η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων της τσιμεντοβιομηχανίας «TITAN», γνωρίζετε; Την έχετε διαβάσει; Και ποιο εργοστάσιο πιστοποιεί αυτόν τον έλεγχο;

Εγώ θέλω να σας πω κάτι που πετύχαμε εμείς, γιατί δεν πέτυχε το Υπουργείο. Μετά τη διαμαρτυρία των Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ και την επιστολή για διακοπή της διαδικασίας, η οποία έγινε 26 Μαρτίου, μετά άνοιξε μία σελίδα η «TITAN», όπου έβαλε την ετήσια έκθεση. Και αφού κάναμε την ερώτηση, στη συνέχεια -αν δεν κάνω λάθος- στις 13 Μαΐου άνοιξε και την πλατφόρμα συνεχούς ενημέρωσης. Είμαστε ιδιαίτερα ικανοποιημένοι που εξαιτίας της πολιτικής των Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ εφαρμόζονται, προς όφελος της κοινωνίας, εργαλεία πληροφόρησης και διαφάνειας στην περιβαλλοντική πολιτική. Αλλά το ερώτημα είναι εσείς τι κάνατε, κύριε Οικονόμου; Όχι τι κάναμε εμείς.

Απλό λοιπόν είναι το ερώτημα: Θα ανακαλέσετε τη διαδικασία; Θα ζητήσετε να γίνει δημόσιος διάλογος, όπως λέει η εθελοντική συμφωνία; Θα ανοίξουν τα θέματα της ανακύκλωσης στη Θεσσαλονίκη; Και πείτε μου πιο ξεκάθαρα: Πού παράγονται αυτά τα υλικά; Γνωρίζετε τι λέει η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων; Διότι εγώ γνωρίζω. Και θα πάρω τρίτη φορά τον λόγο για να σας ξεκαθαρίσω πόσο γνωρίζω. Και θέλω την απάντησή σας, κύριε Οικονόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τρίτη φορά τον λόγο δεν τον δικαιούστε, κύριε Φάμελλε.

Κύριε Οικονόμου, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Να αρχίσω από αυτά που αναφέρατε περί προσβολής της κοινωνίας για τη διαβούλευση στην περίοδο του κορωνοϊού κ.λπ.. Δεν υπάρχει καμία προσβολή της κοινωνίας. Σε όλη αυτήν την περίοδο η χώρα λειτουργούσε, όχι με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, αλλά δεν σταμάτησαν τα πάντα ούτε πάγωσαν τα πάντα. Ψηφίστηκαν σχέδια νόμου στη Βουλή, προχώρησαν οι επενδύσεις. Δεν σταμάτησε η ζωή γενικώς. Σταμάτησαν οι διαδικασίες εκείνες οι οποίες ήταν απολύτως απαραίτητο να σταματήσουν για να μην έχουμε τη διάδοση του κορωνοϊού. Τα υπόλοιπα λειτουργούσαν, αλλιώς θα είχαμε πεθάνει όλοι.

Άρα, λοιπόν, δεν τίθεται θέμα παγώματος. Δεν είπα κανείς ότι θα παγώσουμε τις διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης στην περίοδο του κορωνοϊού. Και άλλες διαδικασίες προχώρησαν. Θα σταματούσαμε ειδικά τη συγκεκριμένη;

Εξάλλου, σας απάντησα και πάλι. Το γεγονός και μόνο ότι οι δήμοι και τα δημοτικά συμβούλια και η περιφερειακή ένωση έβγαλαν ανακοίνωση, σημαίνει ότι και είχαν ενημερωθεί και μπόρεσαν να λειτουργήσουν και να συνεδριάσουν και να βγάλουν τα συμπεράσματα αυτά. Άρα είναι αστειό να συζητάμε για την υποχρέωση να παγώσει το συγκεκριμένο πράγμα, όταν μια σειρά από άλλα παρεμφερή και σοβαρότερα ζητήματα λειτουργούσαν και προχωρούσαν.

Είπατε ότι βάζω λόγια στο στόμα σας. Δεν βάζω λόγια στο στόμα σας. Εγώ διαβάζω τη συμφωνία αυτή, την οποία έχετε υπογράψει και επομένως θεωρώ ότι τα πιστοποιείτε και εσείς αυτά. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή λέει «στην κατευθυντήρια οδηγία...» και συνεχίζει «η παραγωγή ενέργειας από απόβλητα μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία -στη μετάβαση- ειδικά σε χώρες με υψηλό ποσοστό ταφής όπως η Ελλάδα». Αυτό λέει.

Δεν λέει πουθενά ότι είναι η τελευταία μέθοδος που χρησιμοποιείται ιεραρχικά.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Τι λέτε;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Η τελευταία μέθοδος που χρησιμοποιείται ιεραρχικά, η χειρότερη είναι η ταφή και άρα η καύση, δηλαδή το

συγκεκριμένο -το λέω συνοπτικά καύση για να μην λέω την πλήρη ονομασία- είναι ανώτερη από την ταφή. Αντικαθιστά στη συγκεκριμένη περίπτωση την ταφή, άρα είναι κάτι που είναι απόλυτα συμβατό και με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με αυτά που έχετε συνοπογράψει και συνομολογήσει.

Ως προς το δεύτερο, σας απάντησα και προηγουμένως ότι η ίδια η συμφωνία, την οποία υποστηρίζετε -και από ό,τι καταλαβαίνω, συμφωνείτε ακόμη με αυτήν τη συμφωνία- λέει ότι πρέπει να προχωρούν χωρίς εμπόδια οι διαδικασίες που προβλέπει η νομοθεσία για την περιβαλλοντική αδειοδότηση. Αυτό κάνουμε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Χωρίς διαβούλευση, χωρίς διαφάνεια;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Οι διαδικασίες που προβλέπει η νομοθεσία, αυτές οι διαδικασίες προχώρησαν και τώρα.

Τρίτον, ας έρθουμε στην ίδια τη συμφωνία. Είπατε ότι θα έπρεπε στο τέλος του 2019 να έχει υποβληθεί ετήσια έκθεση και η έκθεση για το τι έχει γίνει την τελευταία τετραετία, έτσι δεν είναι; Το διαβάζω τουλάχιστον εδώ, στην ερώτησή σας.

(Στο σημείο αυτό κυτπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Πότε έγινε αυτή η συμφωνία; Στις 3-7-2019. Μου έχει κάνει εντύπωση, πολλές φορές έχω έρθει στη Βουλή να απαντήσω σε ερωτήσεις Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ για νομοθετήματα, συμφωνίες, δράσεις της προηγούμενης κυβέρνησης, οι οποίες έγιναν τον Ιούλιο του 2019. Τότε τα θυμηθήκατε όλα! Δεν μπορούσατε να είχατε κάνει αυτή τη συμφωνία ένα χρόνο πιο πριν, μισό χρόνο πιο πριν, δύο μήνες πιο πριν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Οι υποχρεώσεις σας θα άλλαζαν; Οι ίδιες θα ήταν και σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, μην διακόπτετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Προφανώς θα μπορούσατε, αλλά δεν το κάνατε. Γιατί; Δεν ξέρω. Μήπως επειδή θεωρήσατε ότι με αυτό τον τρόπο θα κερδίσετε τις εκλογές ή για να βοηθήσετε τη Νέα Δημοκρατία να κερδίσει τις εκλογές, θεωρώντας ότι αυτό είναι μια μη δημοφιλής επιλογή και δράση;

Εν πάση περιπτώσει, είναι περίεργο ότι όλα έγιναν τον Ιούλιο του 2019 και όπως και σε άλλες περιπτώσεις, έρχεστε και μας εγκαλείτε τώρα γιατί αυτό που έγινε τον Ιούλιο του 2019 -δεν έχει κλείσει ακόμα χρόνος- δεν έχει εφαρμοστεί στο σύνολό του. Προφανώς, αυτό που έγινε τον Ιούλιο του 2019 για να εφαρμοστεί, πρέπει να περάσει αρκετός χρόνος γιατί περιλαμβάνει πάρα πολλές δράσεις. Αρκετές από τις δράσεις αυτές έχουν εφαρμοστεί, βρίσκονται σε διαδικασία και οι υπόλοιπες θα εφαρμοστούν με το timing το οποίο είναι εφικτό σε κάθε περίπτωση.

Τελειώνω με το εζής. Δεν θα καθυστερήσω. Συγγνώμη, ξέφυγα κι εγώ στον χρόνο. Πολύ σύντομα να αναφερθώ στις δύο προθεσμίες που είπατε. Όταν φέροντε τον Ιούλιο του 2019 αυτή τη συμφωνία, τότε περιμένετε ότι θα γίνει η έκθεση του πρώτου χρόνου; Δεν πρέπει να περάσει τουλάχιστον ένας χρόνος από τότε, λογικά ενάμιση χρόνος; Εφόσον έγινε στα μέσα του 2019, ώσπου να εφαρμοστεί, να κινητοποιηθούν όλα τα πράγματα, το εύλογο για έναν λογικό άνθρωπο είναι στο τέλος του 2020, που θα έχει περάσει δηλαδή ένας κανονικός χρόνος, να ζητηθεί η ετήσια έκθεση.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Και γιατί όταν αντέδρασαν οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Αυτό το οποίο είναι δε και πραγματικά περίεργο και αστείο, υπάρχει μια πρόβλεψη για δεύτερη έκθεση τετραετίας. Τότε γιατί ζητήθηκε η έκθεση τετραετίας;

Πρώτα από όλα, δεν λέει πουθενά η συμφωνία ότι είναι αναδρομική η έκθεση. Δεν το λέει πουθενά. Αν θέλετε να είναι αναδρομική, θα έπρεπε να το βάλετε.

Δεύτερον, αν το λέει -αυτό είναι και το πνεύμα, δεν είναι η ουσία- θα έπρεπε να είχατε φροντίσει τότε, αφού λειτουργεί από το 2014 αυτή η μονάδα, αν θυμάμαι καλά, να ζητήσετε μια έκθεση για το τι έγινε εκείνη τη στιγμή, το ίδιο και για τον Βόλο.

Έρχεστε λοιπόν και ζητάτε πράγματα για τα οποία πραγματικά

νομοθετήσατε την τελευταία στιγμή και μετά μας ζητάτε τα ρέστα για αυτό που νομοθετήσατε και είναι λάθος, είναι στραβό!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Πριν προχωρήσουμε στην επόμενη ερώτηση επιτρέψτε μου να ανακοινώσω στο Σώμα τις ερωτήσεις που δεν θα συζητηθούν.

Η πέμπτη με αριθμό 754/1-6-2020 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα Αρσένη προς τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με θέμα: «Άμεση απομάκρυνση κεραίας κινητής τηλεφωνίας στα όρια δήμων Περιστερίου και Ιλίου», δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του Βουλευτή.

Η δεύτερη με αριθμό 762/1-6-2020 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Στήριξη των τηλεοπτικών σταθμών και μέσω των περιφέρειας», δεν θα συζητηθεί λόγω αναρμοδιότητας.

Τέλος, η δεύτερη με αριθμό 745/27-5-2020 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Βουλευτού Φλώρινας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Θεοπίστης (Πέτρη) Πέρκα προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Κρατική ενίσχυση της Aegean χωρίς εγγυήσεις για το ελληνικό δημόσιο», δεν θα συζητηθεί κατόπιν συνεννόησης Υπουργού και Βουλευτού.

Προχωρούμε, λοιπόν, στην πρώτη με αριθμό 748/29-5-2020 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών της Νέας Δημοκρατίας κ. Δημητρίου Καιριδίου προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Αποτελεσματική στήριξη «προβληματικών», κατά τον Κανονισμό 615/2014 (ΕΕ L 187/26-6-2014), επιχειρήσεων».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης.

Κύριε Καιριδίδη, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα κατ' αρχάς να ξεκινήσω εκφράζοντας κάτι που είναι για κοινή πεποίθηση, τόσο προσωπική όσο θεωρώ πια και καθολική εκτίμηση, ως προς την αποτελεσματικότητα του έργου του οικονομικού επιτελείου στην αντιμετώπιση ακριβώς αυτής της πάρα πολύ δύσκολης κατάστασης που έχει προκύψει από την πανδημία του κορωνοϊού.

Ωστόσο, με την επίκαιρη ερώτησή μου θα ήθελα να επισημάνω και να ρωτήσω τι μέλλει γενέσθαι σε ένα πάρα πολύ σοβαρό πρόβλημα που αφορά, αν όχι το σύνολο, πάρα πολλές ελληνικές επιχειρήσεις, ίσως και την πλειοψηφία τους, σύμφωνα με κάποιες μελέτες. Αυτό έχει να κάνει με τα διάφορα εργαλεία που έχουμε ανακοινώσει για τη στήριξή τους, στο πλαίσιο της άρσης των κρατικών ενισχύσεων, τώρα που η Ευρώπη αφυπνίζεται και υπάρχει η αισιοδοξία στήριξης της παραγωγικής Ελλάδας.

Σύμφωνα λοιπόν με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό του 2014 απαγορεύεται η χρησιμοποίηση ευρωπαϊκών κονδυλίων για στήριξη, όταν μια επιχείρηση είναι προβληματική, σύμφωνα με τον ορισμό που δίνει ο ίδιος ο Κανονισμός. Οι επικρίσεις που μπορεί να κάνει κανείς για τον Κανονισμό είναι πολλές. Είναι αναχρονιστικός, είναι αυθαίρετος.

Το τι είναι προβληματικό και τι όχι, έχει να κάνει με μια σειρά από πράγματα. Αν η εταιρεία έχει προχωρήσει σε επενδύσεις με leasing, έχει αυξήσει τις δανειακές υποχρεώσεις της και έτσι καθίσταται προβληματική. Έχει να κάνει με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Έχει να κάνει ακόμα -και εδώ είναι το τελείως εξοργιστικό- με το γεγονός ότι το κράτος δεν έχει πληρώσει τις υποχρεώσεις του προς τις επιχειρήσεις, οι οποίες αναγκάστηκαν να εγγράψουν επισφάλειες, να γίνουν προβληματικές σύμφωνα με τον Κανονισμό, ενώ είναι καθόλα βιώσιμες, βιώσιμες με όλα τα τραπεζικά κριτήρια, ενήμερες στο δημόσιο και στις τράπεζες και βρίσκονται εκτός οποιασδήποτε στήριξης.

Επειδή λοιπόν το θέμα είναι πάρα πολύ σοβαρό και αφορά το μέλλον της παραγωγικής Ελλάδας, θα ήθελα να σας ρωτήσω, πρώτον αν υπάρχουν σκέψεις διασταλτικής ερμηνείας αυτού του περιοριστικού Κανονισμού.

Δεύτερον, μπορούμε να προσδοκούμε σε αναθεώρηση του Κανονισμού;

Τρίτον, εάν, εν πάση περιπτώσει, δεν γίνεται τίποτα σε ευρω-

παϊκό επίπεδο, μπορούμε να προσβλέπουμε στη χρησιμοποίηση εθνικών πόρων για τη στήριξη όλων αυτών των παραγωγικών επιχειρήσεων, οι οποίες κινδυνεύουν να βρεθούν εκτός προστασίας εν μέσω αυτής της καταστροφικής πανδημίας και της μεγάλης ύφεσης που θα ζήσουμε το 2020;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Σκυλακάκη, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, πράγματι αυτό είναι ένα σοβαρό πρόβλημα. Ο Κανονισμός για τις κρατικές ενισχύσεις και γενικότερα, όμως, το θέμα των κρατικών ενισχύσεων είναι στην Ελλάδα μία ιστορία δύσκολη. Ακόμη και για ενισχύσεις που εμείς θεωρούσαμε περίπου αυτονόητες, όπως ήταν οι ενισχύσεις για τα πυρόπληκτα που δόθηκαν πριν από δέκα περίπου χρόνια, έχουμε αποφάσεις από την επιτροπή όπου μας ζητούν επιστροφή όχι αυτών που δεν πλήρωναν τις υποχρεώσεις, αφού είχαν πάρει κρατικές εγγυήσεις, αλλά αυτών που εκπληρούσαν και που εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους. Υπάρχουν προσφυγές ελληνικών εταιρειών κατά άλλων ελληνικών εταιρειών που προκαλούν αυτές τις συνέπειες.

Και, βέβαια, ακόμη και ο καινούργιος Κανονισμός, που εκδόθηκε με την ευκαιρία του COVID-19, και που είχε αυξημένα -και έχει αυξημένα- όρια de minimis, έχει για την Ελλάδα το εξαιρετικά δυσμενές σημείο -που αναφέρεται και στον παλαιότερο κανονισμό- περί ιδίων κεφαλαίων, που πρέπει να είναι τουλάχιστον το 50% των αρχικών κεφαλαίων, κάτι το οποίο πολλές ελληνικές επιχειρήσεις δεν μπορούν να το επιτύχουν αυτό χωρίς νέες κεφαλαιακές ενισχύσεις λόγω της δεκαετούς κρίσης, την οποία όλοι ζήσαμε.

Αυτό είναι ένα πρόβλημα που αναφέρεται πιο πολύ στις δυνατότητές μας στην Ευρώπη. Βεβαίως, οι διαπραγματευτικές δυνατότητες της Ελλάδας στην Ευρώπη σε αυτό το θέμα δεν είναι απεριόριστες. Είμαστε ένας στους είκοσι οκτώ και υπάρχει και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και οι υπόλοιπες κυβερνήσεις.

Επιδιώκεται να υπάρχει ένα καλύτερο de minimis στα επόμενα χρόνια. Και, ενδεχομένως, μία λύση του προβλήματος θα είναι να διευκολύνουμε τις επιχειρήσεις όχι με το de minimis του παρελθόντος και του παρόντος, αλλά δίνοντάς τους, σε αυτή τη συγκυρία, τη δυνατότητα να έχουν μία βεβαιότητα ότι θα πάρουν το de minimis των επομένων ετών, έτσι ώστε να μπορέσουν -τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τις περιπτώσεις των επιστροφών- να ανταποκριθούν.

Δεν είναι ένα εύκολο πρόβλημα. Και την επιστρεπτέα προκαταβολή τη βάλουμε, γιατί ξέραμε ότι είναι ένα εργαλείο που, τουλάχιστον, στα όρια του κλασικού de minimis, των 200.000, μπορεί να λειτουργήσει. Ζητάμε μία πολύ μικρή γραφειοκρατική διαδικασία -υπεύθυνες δηλώσεις- για να δώσουμε τα χρήματα εκεί. Όμως, δεν είναι ένα πρόβλημα που μπορεί να λυθεί με εθνικούς πόρους, διότι οι εθνικοί πόροι, όπως ξέρετε, έχουν ακριβώς την ίδια αντιμετώπιση με τους πόρους του ΕΣΠΑ από την ώρα που κάποιος προσφύγει.

Αυτά συνέβησαν -σας θυμίζω- και στην περίπτωση των εγγυήσεων που δόθηκαν στις επιχειρήσεις το 2007 με τα πυρόπληκτα και τώρα καλούνται να τις επιστρέψουν.

Θα προσπαθήσουμε στην Ευρώπη. Θα αναζητήσουμε δημιουργικούς τρόπους εδώ στην Ελλάδα. Δεν είναι, όμως, ένα εύκολο πρόβλημα για να λυθεί και δεν θα ήθελα να δώσω ψεύτικες ελπίδες στις επιχειρήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σας ευχαριστούμε.

Κύριε Καιρίδη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ, και για το θάρρος και για την ειλικρίνεια.

Θα σας παρακαλούσα, κατ' ελάχιστον, να πούμε -για να μη δημιουργούμε μία σύγχυση στην παραγωγική Ελλάδα- ότι έχουμε να κάνουμε, κατ' αρχάς, με βιώσιμες επιχειρήσεις. Διότι άκουσα την Πρόεδρο της νέας Αναπτυξιακής Τράπεζας, την κ. Χατζηπέτρου, καθ' όλα σεβαστή, να λέει ότι, «Εμείς δεν θα στηρίξουμε κούφια».

Θέλω, λοιπόν, να υπογραμμίσω το γεγονός, ότι οι επιχειρήσεις οι οποίες επιβίωσαν της δεκαετούς κρίσης, είναι οι ήρωες της

Ελλάδας. Είναι, πραγματικά, οι ήρωες -ως επί το πλείστον- της Ελλάδας, διότι επιβίωσαν της θύελλας του 2010 - 2011 και της δεύτερης θύελλας που τους έπληξε το 2015 χωρίς τράπεζες. Και βρίσκονται το 2020 σε μία κατάσταση που καμμία άλλη ευρωπαϊκή χώρα δεν βρίσκεται. Κατά συνέπεια, αν υπάρχει μία χώρα η οποία δικαιούται εξαίρεσης, αυτή είναι η Ελλάδα.

Δεν έχουμε να κάνουμε με μη βιώσιμες επιχειρήσεις. Δεν έχουμε να κάνουμε με επιχειρήσεις που δεν πληρώνουν και δεν εξυπηρετούν τα δάνειά τους ή δεν συνεισφέρουν στο δημόσιο φόρους και ασφαλιστικές εισφορές. Όλα αυτά υπάρχουν. Απλώς επειδή τα ίδια κεφάλαια έχουν πέσει κάτω από ένα συγκεκριμένο νούμερο, καθίστανται προβληματικές και δεν μπορούν.

Θεωρώ ότι κατ' ελάχιστον το δημόσιο θα πρέπει στις υποχρεώσεις του απέναντι σε αυτές τις επιχειρήσεις να είναι εντάξει, να τους δώσει τη ρευστότητα που τους στερεί και να αποπληρώσει τις υποχρεώσεις του.

Θα αναφερθώ συγκεκριμένα στο ζήτημα -το έχουμε και κατ' ιδίαν συζητήσει- των ενισχύσεων που είχαμε από το 2010 -του 12%- σε περιοχές της χώρας εξαιρετικά ευαίσθητες, όπως είναι η Θράκη, ακριτικές περιοχές, που δεν έχουν πάρει αυτές τις επιδοτήσεις. Έχουν εγγράψει τις συγκεκριμένες οφειλές ως επισφάλειες, έχουν καταστεί, δηλαδή, προβληματικές εξαιτίας του κράτους που δεν τις έχει εξοφλήσει και τώρα δεν έχουν εισπράξει ούτε τις αρχικές οφειλές του δημοσίου, ούτε σε αυτά τα εργαλεία στήριξης περι προβληματικών μπορούν να μπου, διότι κατέστησαν προβληματικές εξαιτίας του κράτους.

Θα σας παρακαλέσω να δείτε αυτό το θέμα με πολλή προσοχή και μεγάλη ευαισθησία, διότι απειλούνται οι θέσεις εργασίας, απειλείται η ζωή χιλιάδων εργαζομένων σε όλη τη χώρα. Ένας παραγωγικός ιστός, ο οποίος αφού επέστη όλα αυτά που επέστη, θα είναι κρίμα τώρα, την ώρα που μπορεί να χαράξει η ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον το 2021, να μην φτάσει στην πηγή του νερού.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Σας ευχαριστώ και εγώ.

Κοιτάξτε, και το 12% εμπίπτει στην ίδια περίμετρο των κρατικών ενισχύσεων. Εξ ου και σταμάτησε κάποια στιγμή. Και αυτή είναι η πραγματική δυσκολία, την οποία έχουμε. Ενδεχομένως θα έπρεπε να αναζητήσουμε και άλλα εργαλεία. Το σκεπτόμουν από τον καιρό που το κουβεντιάσαμε εξωδίκως. Θα έπρεπε, ίσως, να ενθαρρύνουμε και φορολογικά την είσοδο νέων κεφαλαίων στις επιχειρήσεις μας ή και τις συγχωνεύσεις μεταξύ επιχειρήσεων, οι οποίες δεν είναι καθόλου εύκολες με τις παρούσες συνθήκες και τις φορολογικές και τις αδειοδοτικές. Και όσον αφορά στις επιχειρήσεις, η γνώμη μου είναι, αν θέλετε, ότι η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων στο τέλος του 2019, με όποιους όρους κι αν το έβλεπε, ήταν απολύτως βιώσιμες. Και ο Κανονισμός εδώ εφαρμόζεται λανθασμένα στην Ελλάδα, διότι ο Κανονισμός δεν έχει λάβει υπ' όψιν του τι μπορεί να συμβαίνει μετά από μία μακρά περίοδο κρίσης. Κανονικά, λοιπόν, θα έπρεπε να λαμβάνεται αυτό υπ' όψιν.

Θα προσπαθήσω να σας το πω διαφορετικά: Δεν ξέρω αν γνωρίζετε ότι ανάμεσα στις ηπείρους, στις θαλάσσιες ζώνες που υπάρχει πολύ μεγάλο βάθος και ενώνονται οι τεκτονικές πλάκες, ζουν κάτι υπερβακτήρια υπό συνθήκες πίεσης χιλιομέτρων και με θερμοκρασία πάνω από εκατόν είκοσι βαθμούς και επιβιώνουν αυτά τα υπερβακτήρια. Οι ελληνικές επιχειρήσεις μοιάζουν με τέτοια υπερβακτήρια που πέρασαν όλα αυτά και επιβιώνουν σήμερα και από τον COVID-19. Δηλαδή, πέρασαν δέκα χρόνια τη μεγαλύτερη ύφεση και τώρα «τρώνε» την ακόμα μεγαλύτερη ύφεση.

Συνεπώς, πρέπει να δώσουμε έναν πραγματικό αγώνα με ό,τι εργαλεία έχουμε για να τις κρατήσουμε ζωντανές. Να ξέρετε ότι το Υπουργείο Οικονομικών αυτό πραγματικά το πιστεύει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο

σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις».

Συνεχίσουμε με την πρώτη με αριθμό 749/29-5-2020 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Μαγνησίας της Νέας Δημοκρατίας κ. Χρήστου Μπουκώρου προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Μέτρα για την στήριξη του εμπορίου χωρίς δημοσιονομικό κόστος».

Τον λόγο έχει ο κ. Μπουκώρος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, παρακολουθώντας την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση του συναδέλφου δεν μπόρεσα να αποφύγω τη σκέψη πώς εσείς ένας γνήσια φιλελεύθερος πολιτικός καλείστε από την ιστορία και τις εξελίξεις να λάβετε όλα εκείνα τα προστατευτικά μέτρα που απαιτούνται για να διασώσουμε ό,τι μπορούμε να διασώσουμε από αυτήν την πρωτοφανή πανδημία και μετά από δεκαετή κρίση. Τα πάντα ρευστά, τα πάντα ρει, λοιπόν.

Και πράγματι καινούριες ασθένειες με παλιά φάρμακα σπαιώς αντιμετωπίζονται και όταν αυτό γίνεται, γίνεται εν μέρει. Θέλουμε καινούρια εργαλεία, όπως είπατε προηγουμένως, θέλουμε φάρμακα για να αντιμετωπιστεί αυτή η πρωτοφανής κρίση. Βλέπω ότι γίνεται δουλειά.

Για παράδειγμα ορθώς νομοθετήσατε την επέκταση της αποπληρωμής των επιταγών για εβδομήντα πέντε ημέρες στις 30 Μαρτίου. Βεβαίως είναι ένα μέτρο το οποίο εκμεταλλεύτηκαν πολλοί, και όσοι είχαν να πληρώσουν και όσοι δεν είχαν να πληρώσουν και δημιούργησε και ορισμένες δυσλειτουργίες στην αγορά, αλλά ο στόχος επετεύχθη. Αυτοί που βρέθηκαν σε αδυναμία λόγω της πανδημίας προστατεύτηκαν με τις δικές σας αποφάσεις.

Έρχομαι, λοιπόν, συμπληρωματικά με τη σημερινή ερώτηση να σας ζητήσω να λάβετε όλες εκείνες τις αναγκαίες αποφάσεις ώστε να προστατευτεί ένα κομμάτι του εμπορίου και της επιχειρηματικότητας που είχε εκδώσει επιταγές λήξης από 10 μέχρι 30 Μαρτίου με την επέκταση της αναγγελίας στον «ΤΕΙΡΕΣΙΑ» τουλάχιστον κατά εβδομήντα πέντε ημέρες και για αυτούς. Γιατί όπως όλοι γνωρίζουμε η αναγγελία για μια απλήρωτη επιταγή σήμερα συμβαίνει σε τριάντα ημέρες.

Και γιατί το ζητώ αυτό, κύριε Υπουργέ; Η αναταραχή από τον κορωνοϊό στην αγορά ξεκίνησε στις αρχές Μαρτίου. Ορθά η Κυβέρνησή μας, η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη έκλεισε τα σχολεία στις 11 Μαρτίου. Στις 13 Μαρτίου έκλεισε η εστίαση και εν τέλει στις 17 Μαρτίου έκλεισαν και τα εμπορικά καταστήματα. Ο εμπορικός, επαγγελματικός και επιχειρηματικός κόσμος είχε εκδώσει κάποιες επιταγές πιθανότατα στην αρχή της χρονιάς και πίστευε ότι εφόσον προηγουμένως θα έχει καλύψει όλες τις υπόλοιπες ανάγκες τις τελευταίες ημέρες θα εργαστεί για να καλύψει και την επιταγή του. Έτσι συμβαίνει διαφορετικά δεν υπάρχει ανάγκη επιταγών. Όποιος έχει να πληρώσει cash δεν έχει ανάγκη επιταγής. Κατά συνέπεια αυτοί οι άνθρωποι βρέθηκαν να αιωρούνται στο κενό μεταξύ των μέτρων και της νομοθεσίας.

Θα ήθελα να σας παρακαλέσω να δούμε την επέκταση της αναγγελίας αυτών των επιταγών γιατί έχουμε αρκετά κόκκινα δάνεια, έχουμε αρκετό κόσμο στον «ΤΕΙΡΕΣΙΑ» και δεν προσφέρει τίποτα στην οικονομία να προσθέσουμε και άλλους ανθρώπους στον «ΤΕΙΡΕΣΙΑ», οι οποίοι στο κάτω-κάτω δεν ευθύνονται για το γεγονός ότι έκλεισαν τα μαγαζιά τους για ένα τόσο μεγάλο διάστημα.

Θα επανέλθω και στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Είναι ένα πραγματικά δύσκολο θέμα γιατί, όπως ξέρετε, για κάθε έναν που εκδίδει μία επιταγή υπάρχει και ο παραλήπτης της επιταγής που την κομίζει στην τράπεζα, ο κομιστής. Συνεπώς όταν ωφελείς τον έναν αντίστοιχα βλάπτεις τον άλλον. Γι' αυτό πρέπει κανείς να κινείται με πολλή προσοχή και είναι μια λεπτή ισορροπία μεταξύ των δύο πλευρών.

Σε ό,τι αφορά τις επιταγές της περιόδου αυτής μετά τις 11 Μαρτίου στην ουσία ειμεις νομοθετήσαμε -και υπήρξε και δική μου συμμετοχή σε αυτήν την πρωτοβουλία- από τις 30 Μαρτίου.

Αυτό δίνει περίπου είκοσι ημέρες σε σχέση με το κλείσιμο των μαγαζιών. Αντιλαμβάνομαι ότι στις είκοσι ημέρες μπορεί να υπήρχαν ειδικά στο τελευταίο δεκαήμερο από τις 20 και μετά -γιατί αν θέλετε δεν μπορώ να δικαιολογήσω κάποιον που δεν πληρώνει την επιταγή στις 12 Μαρτίου επειδή έκλεισε το μαγαζί του στις 11. Αυτό δεν μπορεί να δικαιολογηθεί- αλλά αντιλαμβάνομαι ότι κάποιος που έχει κλειστό μαγαζί δέκα ημέρες και χάνει τον τζίρο δέκα ημερών όντως μπορεί να βρεθεί σε δεινή θέση χωρίς δική του ευθύνη.

Συνεπώς έχουμε την πρόθεση να επανέλθουμε σε αυτό το θέμα άμεσα για ένα κομμάτι αυτής της περιόδου που αναφέρατε. Δεν έχουμε καταλήξει ακόμη στον χρόνο. Θα προσπαθήσουμε να είμαστε δίκαιοι έναντι των ανθρώπων.

Όπως έχουμε την πρόθεση να δούμε και τι θα γίνει ειδικά σε κάποιες τουριστικές περιοχές. Μου έχει θέσει το θέμα η συνάδελφός σας η κ. Ιατρίδου πολύ έντονα για τα Δωδεκάνησα όπου το διάστημα το επίμαχο δεν είναι μέχρι τις 31 Μαΐου, που ίσχυσε η αναστολή, αλλά το μετά τις 31 Μαΐου ειδικά για τις επιχειρήσεις που είναι απολύτως ή πάρα πολύ έντονα εποχικές.

Είναι κάτι που μελετάμε και ελπίζω ότι την επόμενη εβδομάδα ή ίσως την μεθεπόμενη θα μπορούμε να έχουμε αναγγελία μίας πρωτοβουλίας που θα καλύπτει και τις δύο περιπτώσεις και αυτές που αναφέρατε, κύριε Βουλευτά, και τη δεύτερη. Δεν είναι εύκολο, επαναλαμβάνω, αλλά αντιλαμβανόμαστε ότι δεν πρέπει επιχειρήσεις που μπορούν να επιβιώσουν να καταστραφούν γιατί δεν θα έχουν πρόσβαση στο τραπεζικό σύστημα την ώρα ακριβώς που χρειάζεται να έχουν πρόσβαση σε αυτό, για να βοηθηθούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο κ. Μπουκώρος για τη δευτερολογία του.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Κύριε Υπουργέ, χαίρομαι που η ερώτησή μου στέκεται αφορμή να δημοσιοποιήσετε τις σκέψεις σας που υπήρχαν για αυτό το ζήτημα και για τις δύο περιπτώσεις, και για το διάστημα 10 Μαρτίου με 30 Μαρτίου, αλλά και για τους ξενοδόχους μας σε πολλές τουριστικές περιοχές της χώρας μετά την 30^η Μαΐου.

Πράγματι δεν πρέπει να μαυρίσουμε επιχειρήσεις, που τώρα που ανοίγουν και πάλι μπορούν να σταθούν στα πόδια τους, επειδή είχαν την ατυχία, επειδή έτυχε η ιστορία της πανδημίας.

Όσο για το διάστημα του Μαρτίου εγώ θα έλεγα να το δείτε με ευρύτητα πνεύματος από 10 μέχρι 30 Μαρτίου. Γιατί, κύριε Υπουργέ, σας θυμίζω, αλλά εσείς το ξέρετε καλύτερα από εμένα, η αναταραχή στην αγορά και η αβεβαιότητα είχε ξεκινήσει από τις αρχές Μαρτίου έντονα και στη χώρα μας και όλοι περιμέναμε τα μέτρα αποτέλεσμα να έχουμε μια καθίζηση, όπως λένε και τα στοιχεία, εκείνες τις ημέρες.

Εγώ χαίρομαι πάντως, που βλέπετε και αυτά τα ζητήματα ομάδων της επιχειρηματικότητας, του εμπορίου και των ελευθέρων επαγγελματιών που μπορεί να μην είναι η πλειοψηφία. Ξέρετε, οι περισσότερες επιταγές 10, 11, 12, 15 Μαρτίου πληρώθηκαν. Λίγες είναι που δεν πληρώθηκαν. Τις επόμενες ημέρες άρχισαν να μην πληρώνονται οι επιταγές γιατί εισήλθαν σε μια αβεβαιότητα οι επιχειρηματίες και οι έμποροι που σου λένε «πότε θα ανοίξουμε, τι θα γίνει, να κρατήσουμε ορισμένα χρήματα για την οικογένεια». Δεν είχαν αρχίσει να ανακινούνται τα μέτρα της Κυβέρνησης τα ενισχυτικά.

Ως εκ τούτου αντιλαμβάνομαι ότι σας απασχολεί πλήρως το ζήτημα αυτό. Και θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την κατανοήση και την εξαγγελία ότι και την επόμενη εβδομάδα ίσως να έχουμε αποφάσεις της Κυβέρνησης για το θέμα αυτό.

Θα μου επιτρέψετε χωρίς να επιζητώ κάποια απάντηση να σας ζητήσω να δείτε και ένα άλλο θέμα, τα υπόλοιπα του τελευταίου αναπτυξιακού νόμου του ΣΥΡΙΖΑ.

Κύριε Υπουργέ, επειδή ξέρω ότι ενδιαφέρεστε πολύ για την επιχειρηματικότητα, θα γνωρίζετε ασφαλώς τι έχει συμβεί. Έχουν ολοκληρωθεί επενδύσεις μικρομεσαίων ή και μεγαλύτερων επιχειρήσεων, υγιών επιχειρήσεων που δεν έχουν καθόλου δυσμενή στοιχεία και το κράτος αδυνατεί να τους πιστώσει τις φοροαπαλλαγές που προέβλεπε ο προηγούμενος νόμος, με αποτέλεσμα να είναι έκθετοι στις αρχές είσπραξης δημοσίων εσό-

δων, να επιβάλλονται πρόστιμα, τα οποία βεβαίως σίγουρα με αποφάσεις της Κυβέρνησης θα καταπέσουν στο επόμενο διάστημα. Ωστόσο, επειδή πολλές από αυτές τις επιχειρήσεις συνεργάζονται με επιχειρήσεις του εξωτερικού δείχνουν μια δυσμενή εικόνα και είναι εξωστρεφείς, εξαγωγικές επιχειρήσεις αυτές. Δεν θέλω καμμία απάντηση για αυτό το ζήτημα εκτός αν εσείς το επιθυμείτε. Το θέτω εδώ δημοσίως χωρίς να έχω καμμία πρόθεση αιφνιδιασμού. Σε συνέχεια της ερώτησης του κ. Καιρίδη είναι αυτό το σχόλιο.

Να δούμε και αυτό το ζήτημα, κύριε Υπουργέ, που ξέρω ότι σας απασχολεί και ετοιμάζετε κάποιες ΚΥΑ. Τα γνωρίζουμε όλα αυτά. Αν θέλετε και δημοσιογραφικά μεταδίδονται στα μέσα ενημέρωσης.

Ωστόσο αναμένουμε την απόφασή σας για αυτές τις επιταγές και για τις τουριστικές περιοχές και για το μικρομεσαίο εμπόριο για να μην οδηγηθούμε στον θάνατο του εμποράκου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το θέμα του αναπτυξιακού νόμου, όπως γνωρίζετε, είναι στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Σας θυμίζω ότι το Σώμα ψήφισε μια αύξηση του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων πολύ σημαντική, από τα 750 εκατομμύρια στο ένα δισεκατομμύριο. Δώσαμε, λοιπόν, χώρο δημοσιονομικό για να αντιμετωπιστούν όσο ταχύτερα γίνεται αυτού του είδους τα προβλήματα.

Επίσης, έχουμε επιταχύνει πάρα πολύ και την πληρωμή των επιστροφών ΦΠΑ στις εξαγωγικές επιχειρήσεις. Ο μέσος χρόνος τώρα έχει πάει στους δύο μήνες και μένει μόνο το κομμάτι όπου γίνονται κάποιοι έλεγχοι, δηλαδή το δειγματοληπτικό μέρος των ελέγχων που έχει λίγο βραδύτερη αποπληρωμή και μπορεί και αυτό να το δούμε. Γενικότερα, θα προσπαθήσουμε ό,τι εργαλεία ρευστότητας έχουμε να τα αξιοποιήσουμε μέσα στο πλαίσιο της δημοσιονομικής λογικής και χωρίς να χαλάμε την κουλτούρα συμπεριφοράς που έχουμε διαμορφώσει αυτά τα τελευταία χρόνια. Η κρίση είχε πολλά κακά αλλά κράτησε ζωντανούς κατά κύριο λόγο αυτούς που ήταν συνεπείς και προσεκτικοί –εννοώ η προηγούμενη κρίση- και δεν θα θέλαμε τη συνέπεια και την προσοχή αυτή να την χαλάσουμε με τα μέτρα που λαμβάνουμε. Γι' αυτό και προσπαθούμε να είμαστε όσο γίνεται πιο εξατομικευμένοι στα μέτρα και να προσθέτουμε στην πορεία λύσεις σε προβλήματα που ανακύπτουν. Γι' αυτό κρατάμε και πόρους διαθέσιμους στον βαθμό που μπορούμε για να μπορεί κανείς να επιλύει προβλήματα.

Σας θυμίζω την ιστορία –την έλεγε πάντα ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης σε αυτήν την Αίθουσα- του καλού Σαμαρείτη που τον θυμόμαστε, όχι γιατί ήταν καλός, αλλά γιατί είχε και χρήματα για να είναι καλός.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε με την τρίτη με αριθμό 755/1-6-2020 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Βοιωτίας του Κινήματος Αλλαγής κ. Γεωργίου Μουλκιώτη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Μέριμνα της Κυβέρνησης για τους εργαζόμενους που βρίσκονται σε μακροχρόνια επίσκεψη εργασίας χωρίς παράλληλη απασχόληση». Θα απαντήσει ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, κ. Ιωάννης Βρούτσης.

Κύριε Μουλκιώτη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είμαστε σε μια φάση ύφεσης της πανδημίας. Είναι γεγονός ότι η Κυβέρνηση έλαβε μέτρα για πληττόμενες κατηγορίες συμπολιτών μας. Πράγματι, σε πολλά από τα μέτρα που λάβατε δεχθήκατε και προτάσεις της Αντιπολίτευσης και δικές μας προτάσεις –το έχετε πει και εσείς ο ίδιος- και είναι πολύ σημαντικό αυτό, γιατί ικανοποιήθηκαν αρκετές κατηγορίες πληττόμενων συμπολιτών.

Δυστυχώς, υπάρχει μία εξαίρεση –δεν γνωρίζω για ποιον λόγο- και αφορά τους ευρισκόμενους σε μακροχρόνια επίσκεψη εργασίας. Είναι αυτοί οι οποίοι δεν απασχολούνται πουθενά, είναι μόλις σε επίσκεψη, δεν έχουν βρει άλλη δουλειά, δεν έχουν βρει

τίποτα. Αυτοί οι άνθρωποι έμειναν στο έλεος του Θεού, δεν υπήρξε καμμία πρόνοια στα μέτρα τα οποία έλαβε η Κυβέρνηση για την ενίσχυση αυτών των ανθρώπων. Αναφέρω ενδεικτικά την κατηγορία των εργαζομένων και πλέον σε επίσκεψη εργασίας στο πρακτορείο διανομής Τύπου «ΕΥΡΩΠΗ», οι οποίοι παραμένουν ακόμα έτσι και δεν ελήφθη καμμία πρόνοια για βοήθειά τους.

Κύριε Υπουργέ, υπάρχει και μία κατηγορία εργαζομένων οι οποίοι ήταν σε επίσκεψη εργασίας και των οποίων η εταιρεία στη συνέχεια πτώχευσε και δεν μπόρεσαν αυτοί οι άνθρωποι να προβούν σε δικαστική αναγνώριση των απαιτήσεών τους. Ανήγγειλαν τις απαιτήσεις τους στον σύνδικο, όπως απαιτείται και προβλέπεται από τον νόμο, πλην όμως ο ΕΦΚΑ δεν αναγνωρίζει ασφαλιστική κάλυψη πέραν των πέντε μηνών εφόσον δεν υπάρχει δικαστική απόφαση. Όμως, οι άλλοι όμοιοι εργαζόμενοι, οι συνάδελφοί τους, οι οποίοι είχαν δικαστικές αποφάσεις, αναγνωρίστηκαν μεγαλύτερη ασφαλιστική κάλυψη.

Κατόπιν αυτών, στα δύο δεδομένα ζητήματα σας ρωτώ τα εξής: Γι' αυτούς τους ανέργους που βρίσκονται σε μακροχρόνια επίσκεψη εργασίας προτίθεται η Κυβέρνηση να λάβει κάποια πρόνοια και να τους ενισχύσει;

Δεύτερον, για τους ευρισκόμενους σε επίσκεψη εργασίας, οι οποίοι δεν έχουν τη δυνατότητα να έχουν δικαστική απόφαση και είναι το πεντάμηνο της κάλυψης από τον ΕΦΚΑ, προτίθεται η Κυβέρνηση να δώσει ένα άλλο βήμα, προκειμένου να τύχουν περαιτέρω κάλυψης, μολονότι οι συνάδελφοί τους είχαν;

Αυτά είχα να πω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Οφείλω να ξεκινήσω ευχαριστώντας τον συνάδελφο κ. Μουλκιώτη για δύο λόγους: Πρώτον, γιατί μου δίνει αυτή την ευκαιρία σε μια κρίσιμη χρονική στιγμή, διότι μπαίνουμε στη δεύτερη χρονική περίμετρο στην οποία εξελίσσονται τα νέα μέτρα τα οποία πήραμε ως Κυβέρνηση για την προστασία επιχειρήσεων και εργαζομένων στη φάση και στην βάση της επανεκκίνησης με προσεκτικά βήματα της οικονομίας μας συνολικά. Δεύτερον, γιατί αποδέχεται με την τοποθέτησή του ότι πράγματι η Κυβέρνηση πήρε αποφάσεις για την κάλυψη των ανθρώπων της εργασίας, γενναίες αποφάσεις και άπλωσε το δίχτυ προστασίας σε πάρα πολλές χιλιάδες εργαζόμενους μέχρι σήμερα. Ταυτόχρονα, να επιβεβαιώσω και εγώ προς τον συνάδελφο, τον κ. Μουλκιώτη ότι αυτή η Κυβέρνηση, κύριε Μουλκιώτη, όπως σωστά το είπατε, ξέρει και να ακούει και να λαμβάνει υπ' όψιν του και τις τοποθετήσεις των άλλων κομμάτων. Πράγματι, πολλές από τις ιδέες και τις απόψεις που έχετε καταθέσει έχουν ληφθεί υπ' όψιν και από το Υπουργείο Εργασίας και συνολικά από την Κυβέρνηση, γιατί αυτό είναι δημοκρατία, είναι παραγωγή πολιτικής, παραγωγή θέσεων, προτάσεων και γι' αυτό είμαστε εδώ.

Θέλω, λοιπόν, γι' αυτό το εξειδικευμένο ερώτημα το οποίο μου θέτετε να σας απαντήσω το εξής: Από τη μία πλευρά, η οικονομική κρίση που βίωσε η χώρα μας τα τελευταία χρόνια έχει ως συνέπεια την αδυναμία πολλών επιχειρήσεων να καταβάλουν εγκαίρως τους μισθούς των εργαζομένων τους. Από την άλλη, οι εργαζόμενοι μένουν απλήρωτοι, δυστυχώς, για μεγάλα χρονικά διαστήματα μη μπορώντας να ανταπεξέλθουν στις καθημερινές οικονομικές υποχρεώσεις και αναζητώντας τρόπους μέσα από την εργατική νομοθεσία, ώστε να διασφαλιστούν τα δικαιώματά τους, καταφεύγουν στην ονομαζόμενη «επίσκεψη εργασίας». Η επίσκεψη εργασίας βρίσκει νομικό έρεισμα τα άρθρα 325, 329 και 349 του Αστικού Κώδικα. Ως επίσκεψη εργασίας ορίζεται το δικαίωμα του εργαζόμενου να αρνηθεί την παροχή εργασίας έως ότου ο εργοδότης εκπληρώσει την υποχρέωση, που τον βαρύνει από την εργασιακή σχέση και ως προς την οποία έχει καταστεί υπερωριωμένος. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η αξιολογία του εργαζόμενου απέναντι στον εργοδότη για την καταβολή τυχόν καθυστερούμενων μισθών, επιδομάτων, εορτών, υπερωριών, αμοιβών στην αποϋπερεργασία. Προκύπτει, λοιπόν, ένα μέτρο προστασίας του εργαζόμενου το οποίο διασφαλίζει ότι αυτός θα λάβει τον μισθό υπό οποιεσδήποτε συνθήκες και αν τελεί η επιχείρηση ή ο εργοδότης.

Όσον αφορά στη χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας στους εργαζόμενους, που βρίσκονται σε μακροχρόνια επίσχεση εργασίας, σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με τη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους κατά τη διάρκεια της επίσχεσης εργασίας διατηρείται η αξίωση του εργαζόμενου επί του μισθού του και παραμένει η ενεργή ασφαλιστική σχέση αυτού η οποία συνεχίζει να λειτουργεί υπό τους ίδιους όρους και με όλες τις συνέπειες από την άποψη καταβολής εισφορών που θα ίσχυαν ως εάν ο εργαζόμενος παρείχε κανονικά την εργασία του.

Εφόσον η επίσχεση εργασίας είναι νόμιμη, η ασφάλιση συνεχίζεται, όχι όμως πέραν του εύλογου χρόνου διάρκειας αυτής από τον οποίον οφείλονται αποδοχές, ο οποίος δεν είναι δυνατόν να υπερβεί, όπως είπατε και εσείς, τους πέντε μήνες, εκτός εάν προσκομιστεί αντίθετη δικαστική απόφαση από την οποία να προκύπτει η μη λύση της εργασιακής σχέσης.

Σε κάθε περίπτωση, για τη χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας για παροχές υγειονομικής περίθαλψης οι παραπάνω εργαζόμενοι καλύπτονται από το γενικό νομοθετικό πλαίσιο, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 37 του ν.4670/2020, της τελευταίας ασφαλιστικής μεταρρύθμισης. Για όσους δεν πληρούν τις προϋποθέσεις χορήγησης ασφαλιστικής ικανότητας για παροχές υγειονομικής περίθαλψης παρέχεται το δικαίωμα της ελεύθερης πρόσβασης στις δημόσιες δομές υγείας της χώρας για νοσηλευτική και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν.4368/2016 και της υπ' αριθμ. ΠΟΛ 25132 ΚΥΑ Βα/908 περί υγειονομικής κάλυψης ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

Ειδική πρόβλεψη στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο υπάρχει και για τους εργαζόμενους σε επίσχεση, οι οποίοι δεν έχουν κάποια άλλη παράλληλη απασχόληση κατά το χρονικό διάστημα, που διαρκεί η επίσχεση εργασίας.

Σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 30659/239/1089 υπουργική απόφαση του Υπουργείου Εργασίας και του άρθρου 20 του ν.1836/1989 οι εργαζόμενοι, που ασκούν το δικαίωμα επίσχεσης και παραμένουν άνεργοι επί τρεις μήνες έχοντας πραγματοποιήσει τουλάχιστον εξήντα ημέρες εργασίας στο έτος που προηγείται δικαιούνται επίδομα επίσχεσης εργασίας. Αυτοί, λοιπόν, δικαιούνται το επίδομα εργασίας, εφόσον δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της τακτικής επιδότησης ανεργίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 και 5 του ν.1545/1985.

Επομένως, οι εργαζόμενοι σε επίσχεση, είτε θα λαμβάνουν το ειδικό επίδομα επίσχεσης είτε το τακτικό επίδομα ανεργίας, όπως διευκρινίζει η σχετική εγκύκλιος του ΑΕΠ. Στη δευτερολογία μου θα αναφέρω αναλυτικά όλα τα μέτρα που λάβαμε, προκειμένου να προστατεύσουμε από τους παραπάνω εργαζόμενους σε επίσχεση εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Μουλκιώτη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, πράγματι τα θέματα που αφορούν την επίσχεση και την κάλυψη σύμφωνα με το άρθρο 325 του Αστικού Κώδικα και την εγκύκλιο του ΙΚΑ είναι έτσι όπως τα λέτε. Πράγματι αυτό ισχύει. Ισχύει όμως το πεντάμηνο.

Το ερώτημα εδώ είναι το εξής: Όταν δεν μπορούν να αναγνωριστούν είναι επίσχεση εργασίας και λόγω πτώχευσης δεν μπορεί να υπάρξει δικαστική απόφαση παύουν τα καταδικαστικά μέτρα; Άραγε, οι εργαζόμενοι αυτοί μόνο αναγγελία κάνουν στο μέσο του συνδικάτου των απαιτήσεών τους. Γιατί αυτοί οι εργαζόμενοι να μην έχουν την πέραν των πέντε μηνών κάλυψη. Αναφέρομαι στους ευρισκόμενους σε επίσχεση εργασίας με αυτόν τον τρόπο.

Εκεί, υπάρχει ένα κενό, το οποίο ο Συνήγορος του Πολίτη -το γνωρίζουν οι υπηρεσίες σας, αλλά αρνούνται να το εφαρμόσουν- έχει γνωμοδοτήσει διαφορετικά σε σχέση με τη γνωμοδότηση την οποία επικαλείστε για το πεντάμηνο. Αυτό είναι το ένα ζήτημα.

Το ζήτημα όμως, που αφορούσε το πρώτο σκέλος της ερώτησής μου, κύριε Υπουργέ, αφορά τους ευρισκόμενους σε μακροχρόνια επίσχεση εργασίας. Και αναφέρομαι ενδεικτικά για τους εργαζόμενους στο πρακτορείο διανομής Τύπου «ΕΥΡΩΠΗ». Αυτοί είναι πολλά χρόνια σε επίσχεση εργασίας με δικαστικές εμπλοκές και διαμάχες. Όμως, σε αυτό το χρονικό διάστημα της

Κυβέρνηση προέβη σε παροχή κάποιων βοηθημάτων ως πληττόμενες ομάδες πολιτών, σε αυτούς δεν έλαβε καμία πρόνοια.

Το ερώτημά μου -και θα ήθελα στη δευτερολογία σας να το δείτε και να μας απαντήσετε- είναι το εξής: Προτίθεται η Κυβέρνηση να στηρίξει αυτή την κατηγορία των πληττόμενων ανθρώπων, οι οποίοι έχουν σοβαρό ζήτημα; Οι άνθρωποι αυτοί είναι συνέχεια σε επίσχεση. Δεν είναι μια επίσχεση εργασίας που δουλεύουν σε κάποιον άλλον εργοδότη. Μάλιστα, μετά από δική μας ερώτηση, βγήκε συγκεκριμένη απόφαση στις 30 Απριλίου 2020. Πράγματι, καλύφθηκε αυτή η κατηγορία. Είναι γεγονός. Το είχαμε ζητήσει και πράγματι το αποδεχθήκατε.

Ζητάμε να αποδεχτείτε, λοιπόν, σήμερα, ότι για όσους είναι σε μακροχρόνια επίσχεση και είναι έρμια στην τύχη του θεού και δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν καμία ουσιαστική ανάγκη την οποία έχουν μπορεί -και πρέπει- το Υπουργείο να προβεί σε κάποια παροχή συγκεκριμένη εν όψει και της πανδημίας. Δεν έχουν άλλη δυνατότητα, κύριε Υπουργέ. Είναι ένα έλλειμμα, ένα κενό για το οποίο δεν έχει ληφθεί καμία πρόνοια μέχρι τώρα.

Εγώ αυτό ζητώ σήμερα από εσάς, να πείτε για αυτούς τους ανθρώπους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Ευχαριστούμε τον κ. Μουλκιώτη.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα απαντήσω ευθέως χωρίς περιστροφές και στερεότυπα.

Για τους μακροχρόνιους σε επίσχεση εργασίας, ναι, θα το εξετάσουμε. Κρατήστε αυτό, κύριε συνάδελφε. Θα το εξετάσουμε το θέμα αυτό στο Υπουργείο Εργασίας.

Μου δίνεται η ευκαιρία όμως να κάνω μια ανακεφαλαίωση και να επικαιροποιήσω όλα αυτά τα οποία έγιναν το προηγούμενο διάστημα και πολιτικές που σκεφτόμαστε να αναπτύξουμε στο μέλλον.

Η Κυβέρνηση συνολικά από την πρώτη στιγμή της εμφάνισης της πανδημίας στη χώρα μας αντέδρασε με ταχύτητα, αντανakλαστικά με πρωταρχικό μέλημα την προστασία της ανθρώπινης ζωής. Κανείς δεν μπορεί να το αμφισβητήσει αυτό.

Ειδικότερα, ως Υπουργείο Εργασίας λάβαμε άμεσα αποφάσεις και εφαρμόσαμε μέτρα έκτακτα και αναγκαία, προκειμένου να προστατεύσουμε την αγορά εργασίας από τις δυσμενείς επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης στην εθνική οικονομία.

Με τη θέσπιση της ειδικής ρήτρας διατήρησης των υφιστάμενων θέσεων εργασίας αποτρέψαμε πιθανόν μεγάλο κύμα απολύσεων. Αυτό φαίνεται από τα στοιχεία της «ΕΡΓΑΝΗ» του Μαρτίου, του Απριλίου και του Μαΐου, στην πρώτη χρονική περίμετρο που η κρίση χτύπησε την αγορά εργασίας και την οικονομία.

Με την αποζημίωση ειδικού σκοπού ενισχύσαμε το εισόδημα των εργαζομένων και δώσαμε ανάσα στις επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα καταβάλαμε την ειδική αποζημίωση των 800 ευρώ σε οκτακόσιους έξι χιλιάδες εξήντα μισθωτούς των οποίων η σύμβαση εργασίας τέθηκε σε αναστολή. Επίσης, εκατόν ογδόντα μία χιλιάδες ενενήντα ελεύθεροι επαγγελματίες και επιστήμονες έλαβαν την αποζημίωση των 600 ευρώ. Ειδική μέριμνα λάβαμε και για την ιδιαιτέρως κοινωνικά ευαίσθητη ομάδα των ανέργων. Καταβάλαμε επίδομα 400 ευρώ σε εκατόν εξήντα οκτώ χιλιάδες μακροχρόνια άνεργους και επιμηκύνσαμε τα επιδόματα ανεργίας που έληγαν εντός του πρώτου τετραμήνου του 2020 για περίπου διακόσιες είκοσι χιλιάδες ανέργους.

Απλώσαμε το δίκτυο προστασίας και σε πολλές άλλες ειδικές κατηγορίες εργαζομένων, όπως οικοδόμοι, καλλιτέχνες, ξεναγοί, τουριστικοί συνοδοί, εργαζόμενοι στο Άγιο Όρος, στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Μία κατηγορία εξ αυτών, είναι και οι εργαζόμενοι σε επίσχεση εργασίας.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 170-78/505 εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δικαιούχοι της αποζημίωσης των 800 ευρώ είναι και οι εργαζόμενοι σε επίσχεση εργασίας, εφόσον κατά το χρονικό διάστημα αυτό απασχολούνται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας σε άλλη επιχείρηση εργοδότη και η σύμβασή τους αυτή έχει τεθεί σε αναστολή, όπως και εσείς είπατε.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 της από 20 Μαρτίου 2020 πράξης νομοθετικού περιεχομένου, όπως ισχύει, ελήφθη ιδιαίτερη μέριμνα για τους πληττόμενους από την υγειονομική και οικονομική κρίση του κορωνοϊού, μέσω της δίμηνης παράτασης της διάρκειας της τακτικής επιδότησης ανεργίας για όσους δικαιούχους η επιδότηση έληξε εντός του πρώτου τετράμηνου του 2020 μη εξαιρουμένης και της τακτικής επιδότησης ανεργίας, κατόπιν άσκησης του δικαιώματος επίδοσης.

Συμπερασματικά, όλοι οι εργαζόμενοι σε επίσημη εργασία που απασχολούνται παράλληλα σε επιχείρηση με πληττόμενο ΚΑΔ έλαβαν την αποζημίωση του ειδικού σκοπού για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η αναστολή των συμβάσεων εργασίας τους.

Όσοι εργαζόμενοι σε επίσημη εργασία δεν είχαν παράλληλη απασχόληση και ελάμβαναν είτε το ειδικό επίδομα επίδοσης είτε το τακτικό επίδομα ανεργίας επωφελήθηκαν από την παράπρω παράτασή τους κατά δύο μήνες.

Θρούμε απαρégκλιτα την εργατική νομοθεσία και στηρίζουμε τους εργαζόμενους έμπρακτα και όχι με λόγια. Στο επίκεντρο της πολιτικής μας, κύριε Μουλιγιώτη –το έχω ξαναπεί και θα το επαναλαμβάνω– ήταν και παραμένει ο εργαζόμενος. Ειδικά, από τότε που ξέσπασε η πανδημία έχουμε ρίξει όλες μας τις δυνάμεις, όσες δυνάμεις διαθέτουμε και ό,τι όπλα διαθέτουμε σε επίπεδο πολιτικής για να στηρίξουμε τον εργαζόμενο, να διατηρηθούν οι θέσεις εργασίας και ταυτόχρονα να τον προστατεύσουμε.

Θέλω να σας πω ότι για το επόμενο διάστημα ούτε θα παραμείνουμε αδρανείς ούτε με σταυρωμένα τα χέρια, αξιοποιώντας τα εργαλεία τα οποία –όπως ενημερωνόμαστε όλοι– έρχονται εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα τα αξιοποιήσουμε στον μέγιστο δυνατό βαθμό. Τίποτα δεν σταματά εδώ. Είμαστε έτοιμοι να αναπροσαρμόσουμε τις πολιτικές μας για ακόμη περισσότερη προστασία στους εργαζόμενους και στη διατήρηση θέσεων εργασίας που πράγματι το 2020 λόγω της πανδημίας η αγορά εργασίας θα κλονιστεί.

Είμαστε λοιπόν εδώ, ο ένας δίπλα στον άλλο. Συνεχώς, αναπροσαρμόζουμε την πολιτική μας με ένα και μόνο σκοπό, να στηρίξουμε τους εργαζόμενους, τις αδύναμες κοινωνικές ομάδες και όπου υπάρχουν κενά να τα επουλώσουμε και όπου υπάρχουν ανοιχτές πληγές να τους μειώσουμε την ένταση και τον πόνο που έχει δημιουργηθεί.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Οι τρεις τελευταίες επίκαιρες ερωτήσεις είναι αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Συνεχίζουμε με την τέταρτη με αριθμό 757/1-6-2020 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Μανώλη Συντυχάκη προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Το ορισμό των εξεταστικών κέντρων μακριά από τον τόπο διαμονής των υποψηφίων της περιφέρειας».

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το ζήτημα που σας θέτω ή για την ακρίβεια που σας θέτουν σύσσωμοι μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικοί είναι πολύ κρίσιμο και εξαιρετικά επείγον. Αφορά το διαχρονικό πρόβλημα ορισμού των εξεταστικών κέντρων μακριά από τον τόπο διαμονής των υποψηφίων της περιφέρειας που συμμετέχουν στις πανελλαδικές εξετάσεις, το οποίο οξύνεται ιδιαίτερα σε αυτές τις συνθήκες λόγω της πανδημίας.

Το πρόβλημα αφορά τους μαθητές, που είναι αναγκασμένοι να μεταβούν σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη για να εξεταστούν σε ειδικά μαθήματα, ελεύθερο και γραμμικό σχέδιο, ξένες γλώσσες και τέσσερα μουσικά μαθήματα. Αφορά, επίσης, όσους επιθυμούν να συμμετέχουν στις εξετάσεις εισαγωγής σε ΤΕΦΑΑ, στρατιωτικές και αστυνομικές σχολές, Πυροσβεστική Ακαδημία και Λιμενικό Σώμα.

Τρίτον, αφορά μαθητές των επαρχιακών ΕΠΑΛ, που υποχρεώνονται σε συνεχή μετακίνηση στα αστικά κέντρα της περιοχής τους, όπως για παράδειγμα στην Κρήτη από τη Μεσαρά να πάνε στην πόλη του Ηρακλείου, ή ακόμα και στη μετακίνηση απόλυσης σε νησί, όπως για παράδειγμα από τη Σύμη στη Ρόδο ή από

την Πάτμο στη Λέρο και πολλά άλλα νησιά, αντί να εξετάζονται στο σχολείο τους.

Τέταρτον, αφορά τους φυσικώς αδύνατους μαθητές, όπως για παράδειγμα όσους από τη Λήμνο μετακινούνται στη Λέσβο, ιδιαίτερα αυτούς των επαρχιακών ΕΠΑΛ ακόμα και από μεγάλα νησιά, όπως η Κεφαλονιά, που προβλέπεται η μετακίνησή τους στην Πάτρα.

Πέρυσι τέσσερα εξεταστικά κέντρα από τα δέκα που λειτουργούσαν στην Αττική για την εξέταση του γραμμικού και του ελεύθερου σχεδίου προορίζονταν αποκλειστικά για την εξέταση εκατοντάδων μαθητών της νότιας Ελλάδας και της Κρήτης. Σύμφωνα με τα στοιχεία του σχολικού έτους 2019 - 2020 περίπου τετρακόσιοι μαθητές της Κρήτης θα υποχρεωθούν να μεταβούν στην Αθήνα για να εξεταστούν στις πανελλαδικές εξετάσεις. Πρόκειται για άνιση, κατάφωρη και εξοντωτική και ειδικά φέτος επικίνδυνη μεταχείριση σε βάρος των μαθητών της περιφέρειας ιδίως των νησιών και των απομακρυσμένων περιοχών.

Αλήθεια, έτσι εννοείτε την ίση μεταχείριση των πολιτών, την ανάγκη συνεχούς βελτίωσης της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου για την εύρυθμη λειτουργία της εκπαιδευτικής διαδικασίας; Αυτές είναι οι βέλτιστες εκπαιδευτικές πρακτικές και μέθοδοι για την αναβάθμιση του σχολείου. Αυτά είναι που έχετε και στο υπό συζήτηση σχέδιο νόμου για την παιδεία. Είναι περίσσια υποκρισία πραγματικά!

Και πρέπει να αντιληφθείτε ότι οι καταστάσεις αυτές σε καιρό πανδημίας θέτουν σε κίνδυνο μαθητές και τις οικογένειές τους, με εκατοντάδες γονείς και μαθητές να συνωστίζονται έξω από τα εξεταστικά κέντρα Αθήνας και Θεσσαλονίκης. Δεν υπάρχει κορωνοϊός; Πού είναι τα υγειονομικά πρωτόκολλα και οι υπουργικές αποφάσεις περί μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας που διαφημίζετε;

Επιπλέον, επιβαρύνονται οικονομικά με το κόστος μετακίνησης, επιδεινώνουν τις συνθήκες εξέτασης και διαμορφώνουν όρους ανισοτιμίας και ειδικά στις παρούσες δύσκολες υγειονομικές και οικονομικές συνθήκες, που θα λειτουργήσουν αποτρεπτικά για μεγάλο αριθμό υποψηφίων από τη συμμετοχή τους σε εξετάσεις. Ζητάμε να μπει τέλος σε αυτό το μαρτύριο εδώ και τώρα.

Και σας ρωτάμε: Τι μέτρα θα πάρετε για να οργανωθεί η εξέταση των ειδικών μαθημάτων σε τοπικό επίπεδο, για να ληφθούν μέτρα για τη συμμετοχή των μαθητών της περιφέρειας στις εξετάσεις εισαγωγής στα ΤΕΦΑΑ, σε στρατιωτικές, αστυνομικές σχολές, στην Πυροσβεστική Ακαδημία και το Λιμενικό Σώμα;

Ζητάμε να δοθεί η δυνατότητα στους μαθητές των ΕΠΑΛ της υπαίθρου να δώσουν εξετάσεις στα σχολεία, καθώς και στους φυσικώς αδύνατους σε ειδικά εξεταστικά κέντρα στις περιοχές όπου φοιτούν με όρους ισότητας, όπως και οι άλλοι μαθητές.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και για την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, καλημέρα.

Είμαι εδώ να απαντήσω εκ μέρους της Υπουργού, κ. Κεραμέως, για το ζήτημα των πανελλαδικών εξετάσεων και το ιδιαίτερο ζήτημα το οποίο σήμερα θέτετε, κύριε Συντυχάκη. Όπως είπατε είναι κρίσιμο, είναι και διαχρονικό. Το να συζητήσουμε σήμερα Παρασκευή 5 Ιουνίου για τις πανελλαδικές που ξεκινάνε σε λίγες μέρες και μέσω του νομοσχεδίου, το κάνω με μεγάλη χαρά. Μιλάμε, όμως, για ένα ζήτημα το οποίο θα μας απασχολούσε και προηγούμενες χρονιές, πιθανότατα να μας απασχολεί και επόμενες.

Όμως, με μεγάλη χαρά να συζητήσουμε για τις ιδιαίτερες συνθήκες, που επικρατούν και πολλές φορές επιβάλλουν και αυτή τη μετακίνηση που μακάρι να μην υπήρχε. Πράγματι το ευκαίριο, το ιδανικό θα ήταν να μην χρειάζεται ιδιαίτερη μετακίνηση σε καμία εξέταση. Υπάρχουν, όμως, δεδομένα.

Πάμε, λοιπόν, να δούμε ποια είναι τα δεδομένα. Υπάρχει το πραγματικό δεδομένο ότι σε κάποιες περιπτώσεις από αυτές που αναφέρατε, μιλάμε και για τα ειδικά μαθήματα, το ελεύθερο, το γραμμικό σχέδιο όπως είπατε και τα μουσικά μαθήματα, τα οποία μπορούν να εξεταστούν μόνο σε κατάλληλο περιβάλλον και με

τα κατάλληλα μέσα. Ή όπως και στην περίπτωση των φυσικών αδύνατων μαθητών που αναφέρετε, χρειάζεται μια ειδικότερη εκπαιδευτική υποστήριξη για την εξεταστική τους διαδικασία. Κυρίως, όμως, χρειάζεται να υπάρχει στις εξεταστικές επιτροπές επαρκής αριθμός εξειδικευμένου προσωπικού, και το ξέρετε καλά αυτό ούτως ή άλλως, προς διεξαγωγή της εξέτασης, ειδικά στα ΕΠΑΛ, που αναφέρατε και στο δεύτερο κομμάτι της ερώτησής.

Περαιτέρω δε μετακινήσεις ανά την Ελλάδα νομίζω ότι θα δημιουργούσαν ίσως και περισσότερα προβλήματα στη συνολική εξεταστική διαδικασία απ' όσα πιθανότατα θα επέλυαν, χωρίς με κανένα τρόπο να απομειώνω τη σημασία του να μπορεί κάποιος να δίνει κοντά στο μέρος στο οποίο διαβιεί.

Υπάρχει μια γενικότερη αρχή στο Υπουργείο Παιδείας και αυτή υπήρχε διαχρονικά. Η αποστολή του Υπουργείου είναι να διασφαλίζει τα μέσα που έχει και που διεκδικεί, εν γένει την καλύτερη δυνατή πρόσβαση όλων των παιδιών στη διαδικασία των εξετάσεων, με λήψη όλων των μέτρων στήριξης των εξεταζόμενων και για τα ειδικά μαθήματα και τις ειδικές κατηγορίες, αλλά και την πλήρη στελέχωση των εξεταστικών κέντρων.

Ήδη έχουν ληφθεί και επιπλέον μέτρα για τις κατηγορίες που αναφέρεστε και εμπιπτούν στην αρμοδιότητά μας. Κάποιες εξ αυτών που αναφέρεστε δεν εμπιπτούν στην αρμοδιότητά μας. Μιλήσατε για τις εξετάσεις σε αστυνομικές, στρατιωτικές και λοιπές σχολές, αλλά φαντάζομαι ότι βάζετε όλο το πλαίσιο των εξετάσεων. Απλά έχω αρμοδιότητα να απαντήσω για κάποιες εξ αυτών.

Όπως έχει ληφθεί και η πρόβλεψη για επιπλέον εξεταστικά κέντρα, για περισσότερα μέλη σε εξεταστικές επιτροπές, παραδείγματος χάριν των ΤΕΦΑΑ. Ειδικά για τις εξετάσεις για την εισαγωγή στα ΤΕΦΑΑ θα σας δώσω ένα σημαντικό στοιχείο για την υγειονομική εξέταση και την πρακτική δοκιμασία των υποψηφίων συγκροτούνται επιτροπές σε όλη την Ελλάδα. Συγκεκριμένα εκτός από την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, θα λειτουργήσουν επιτροπές υγειονομικής εξέτασης και πρακτικής δοκιμασίας της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αχαΐας, Αρκαδίας, Ηρακλείου, Έβρου, Ιωαννίνων, Καβάλας, Κοζάνης, Λάρισας και Τρικάλων.

Θα συνεχίσω στη δευτερολογία μου, Κύριε Πρόεδρε, την απάντησή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Όπως επιθυμείτε.

Κύριε Συντυχάκη, έχετε τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κυρία Υπουργέ, εσείς επιχειρηματολογήσατε γιατί γίνονται οι πανελλαδικές εξετάσεις σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη και μάλιστα μας λέτε είναι ότι 5 του Ιουνίου και στις 15 ξεκινάει οι εξετάσεις, δεν προλαβαίνετε να πάρετε επιπλέον μέτρα. Έτσι το εξέλαβα.

Αυτό είναι ευθύνη του Υπουργείου. Δεν είναι ευθύνη ούτε των μαθητών, ούτε των γονέων, ούτε των εκπαιδευτικών. Και λυπούμαστε πάρα πολύ διότι σε αυτές τις κρίσιμες συνθήκες δείχνει μια αδιαλλαξία το Υπουργείο και η Κυβέρνηση, αγνοώντας ένα πλήθος εγγράφων ανακοινώσεων και αποφάσεων φορέων ακόμα και υπηρεσιακών που απορρίπτουν ένα προς ένα τα διάτρητα αυτά επιχειρήματα τα οποία μας λέτε.

Επιτρέψτε μου να πω ότι είναι και απάνθρωπη η στάση, όχι μόνο του δικού σας Υπουργείου και της Κυβέρνησής σας, αλλά διαχρονικά όλων των κυβερνήσεων, πολύ δε περισσότερο τώρα κάτω από αυτές τις συνθήκες. Μάλιστα αυτά τα έγγραφα θα τα καταθέσω στα Πρακτικά για να γνωρίζουμε.

Μιλάμε για παρεμβάσεις του γονεϊκού και του εκπαιδευτικού κινήματος, της ΑΣΓΜΕ, της Ομοσπονδίας Γονέων Κρήτης, Ενώσεων και Συλλόγων Γονέων Κρήτης, από την υπόλοιπη Ελλάδα, των ΕΛΜΕ Κρήτης και Δωδεκανήσου, της Ένωσης Εκπαιδευτικών Εικαστικών Μαθημάτων, της Πανελληνίας Ένωσης Γονέων Μουσικών και Καλλιτεχνικών Μαθημάτων. Όλοι αυτοί έχουν άδικο; Είναι στο υπερπέραν; Δεν καταλαβαίνουν πώς ακριβώς πρέπει να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα και το ξέρει μόνο το Υπουργείο;

Υπάρχουν ψηφίσματα και κείμενα με εκατοντάδες υπογραφές. Υπάρχει μελέτη ομάδας εργασίας εκπαιδευτικών από το Νομό Χανίων με πολύχρονη πείρα στη διδασκαλία των ειδικών μαθη-

μάτων, στη διεξαγωγή και στη διοργάνωση των εξετάσεων. Εκφράζουν την αντίθεσή τους και επιτρέψτε μου, συντάσσονται ομόφωνα με το αίτημα να εξεταστούν τα ειδικά μαθήματα σε τοπικό επίπεδο από τους προϊσταμένους εκπαίδευσης Κρήτης, από την Περιφερειακή Διεύθυνση Κρήτης. Υπάρχει απόφαση της ολομέλειας των συντονιστών εκπαιδευτικού έργου, του περιφερειακού κέντρου εκπαιδευτικού σχεδιασμού. Όλοι είναι σε πλήρη αντίθεση με την πάγια τακτική του Υπουργείου γι' αυτό το θέμα.

Όταν, λοιπόν, ο ίδιος ο φορέας συντονισμού και παρακολούθησης της εφαρμογής της εκπαιδευτικής πολιτικής για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση δηλώνει την αναγκαιότητα να μπει τέλος στην άδικη και άνιση τακτική του Υπουργείου που εξοντώνει τα παιδιά και που δεν έχει και κανένα παιδαγωγικό υπόβαθρο, τότε υπάρχει θέμα και είστε εκτεθειμένοι.

Δείχνετε ένα άκαμπο, ταξικό πρόσωπο σε βάρος των παιδιών και των λαϊκών οικογενειών, ακόμα και ευπαθών κοινωνικών ομάδων. Εδώ δεν εφαρμόζετε ακόμα την υπουργική απόφαση του 2002, που λέει ότι ανάλογα με τον αριθμό υποψηφίων σε κάθε ειδικό μάθημα, μπορεί να ορίζονται εξεταστικά κέντρα και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας. Μας λέτε ότι δεν υπάρχει εξειδικευμένο εκπαιδευτικό προσωπικό. Σοβαρά μιλάτε; Εξειδικευμένοι υπάρχουν πάρα πολλοί. Ειδικά στην Κρήτη που γνωρίζω είναι πάρα πολλοί οι εξειδικευμένοι. Απλώς ξέρετε ότι έχει κόστος και δεν θέλατε να επωμιστείτε αυτό το κόστος. Είναι τα λεγόμενα δημοσιονομικά τα οποία μας λέτε.

Δηλαδή, κατά την άποψή μας, πρέπει να δείτε τον αριθμό των υποψηφίων ανά νομό και περιφέρεια και να συστήσετε εξεταστικά κέντρα για τα ειδικά μαθήματα, όπου αυτό απαιτείται και εσείς δεν το κάνετε. Γιατί; Έχετε αναλογιστεί τι σημαίνει για αυτούς τους μαθητές και τους συνοδούς από τα νησιά; Δεν φτάνει ο εξεταστικός γολγοθάς, τους λέτε ότι πρέπει να υποστούν και τις συνέπειες των επιλογών τους με απίστευτο υψηλό κόστος μετακίνησης –πλοία, αεροπλάνα, τρένα, λεωφορεία, διατροφή, διανυκτερισμός σε ξενοδοχεία, που υπερβαίνει το μηνιαίο εισόδημα πολλών λαϊκών οικογενειών- και με δεδομένη την επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης από τις αντιλαϊκές πολιτικές τις δικές σας, των προηγούμενων.

Ειδικά τώρα στην Κρήτη ή σε άλλα νησιά λόγω του τουρισμού και της κατάστασης, που έχει επέλθει σε αυτόν είναι αδύνατο να συμμετάσχουν αυτά τα παιδιά στις πανελλαδικές εξετάσεις. Μαθητές θα αναγκαστούν να ταξιδέψουν μόνοι τους ή δεν θα συμμετάσχουν στις εξετάσεις λόγω αυτών των οικονομικών δυσχερειών. Για μαθητές ή οικογένειες, που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες μπαίνει το εκβιαστικό δίλημμα «να πάμε στις εξετάσεις ή να προστατέψουμε πριν από όλα την υγεία τη δικιά μας, των οικογενειών μας τώρα λόγω της πανδημίας;».

Δεν υπάρχει κανένας λόγος επιστημονικός, παιδαγωγικός, κοινωνικός, ή έστω οικονομικός, που να δικαιολογεί τη σύσταση των εξεταστικών κέντρων που αναλογούν και προορίζονται για την εξέταση των εκατοντάδων αυτών παιδιών στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.

Γι' αυτό, λοιπόν -και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε- σας ζητάμε να λάβετε υπ' όψιν σας την υπουργική απόφαση του 2002, τον αριθμό των μαθητών ανά νομό και περιφέρεια, που αποδεικνύει ότι εκατοντάδες μαθητές συμμετέχουν στις εξετάσεις και έχουν εγκαίρως κοινοποιηθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες, τις εισηγήσεις των αρμόδιων τοπικών και περιφερειακών διευθύνσεων -σας τα είπα- υπεύθυνες δηλώσεις γονέων που λένε ότι ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες.

Υπάρχει υπουργική απόφαση από τις 29-5-2020, που ισχύει από 1^η Ιουνίου 2020, που προβλέπει μέτρα για την προστασία της υγείας των εργαζομένων στις κεντρικές υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας. Αυτό γιατί να μην ισχύει αντίστοιχα για τα παιδιά και τους γονείς που θα πάρουν μέρος στις εξετάσεις αυτές;

Υπάρχουν και πολλά άλλα ζητήματα, στα οποία -εν πάση περιπτώσει- είστε υποχρεωμένοι να κάνετε το αυτονόητο και είστε υπόλογοι απέναντι στις λαϊκές οικογένειες, που σήμερα υποφέρουν λόγω αυτής της αντερρατικής και αντιλαϊκής σας πολιτικής.

Πάρτε, λοιπόν, θέση άμεσα, να λύσετε αυτό το πρόβλημα για να σταματήσει αυτό το μαρτύριο που πραγματικά αντιμετωπίζουν γονείς και μαθητές!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Εμμανουήλ Συντυχάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Ορίστε, κυρία Ζαχαράκη, έχετε τον λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Συντυχάκη, συγγνώμη, αλλά θα απορρίψω πλήρως το επιχείρημα περί αναληθσίας του Υπουργείου ή της συγκεκριμένης Κυβέρνησης.

Πραγματικά θα ακούσω με πολύ ενδιαφέρον και πραγματικά ακούω με μεγάλο ενδιαφέρον όλα αυτά τα αιτήματα των πολλών φορέων τα οποία αναφέρατε.

Επίσης, είμαι εδώ πέρα για να παρουσιάσω μία κατάσταση η οποία έχει λειτουργήσει όλα τα προηγούμενα χρόνια, τα παιδιά μας έδιναν τις εξετάσεις με το καλό περνούσαν, αυτό εύχομαι και φέτος να γίνει. Οπότε, είναι καλό ούτε την ψυχολογία τους -αν θέλετε- να επηρεάσουμε αυτή τη στιγμή μπροστά σε αυτό το μεγάλο εγχείρημα, συγχρόνως να δίνουμε με ρεαλισμό όλα τα στοιχεία τα οποία έχουμε μπροστά μας τα οποία θα οδηγήσουν σε μια επιτυχή διεξαγωγή των πανελλαδικών εξετάσεων και των γενικών και των ειδικών μαθημάτων.

Έλεγα, λοιπόν, πριν ας δούμε τους υποψηφίους των ΕΠΑΛ στις πανελλαδικές εξετάσεις, που εξετάζονται σε μαθήματα διαφορετικών ειδικοτήτων, πάνω από είκοσι πέντε, με μικρό αριθμό υποψηφίων σε κάθε ειδικότητα από αυτές, όπου πολλές φορές με δυσκολία εξασφαλίζεται και ο αναγκαίος αριθμός εξεταστών. Μιλάμε, λοιπόν, για ρεαλισμό, μιλάμε για πραγματικά δεδομένα τα οποία σας παρέθεσα και πριν.

Επομένως, σε ορισμένες περιπτώσεις όπου προβλέπεται, προκύπτει ανάγκη μετακίνησης των υποψηφίων, το ξέρετε πολύ καλά ότι υπάρχει και η δυνατότητα αποζημίωσης, επειδή μιλήσατε για όλο αυτό το κόστος. Το αντιλαμβάνομαι, είναι κόστος αυτή τη στιγμή για την οικογένεια να μεταφέρει το παιδί, το οποίο πιθανότατα να μεταφερθεί και μόνο του.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Καλύψτε το κόστος! Γιατί δεν το καλύψατε;

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Όμως, επαναλαμβάνω ότι υπάρχει και η δυνατότητα κάλυψης του κόστους, αποζημίωσης, και το ξέρετε αυτό.

Θέσατε το πολύ σημαντικό ζήτημα -αν θέλετε, κύριε Συντυχάκη, θα τα πούμε και μετά- της τήρησης των μέτρων υγιεινής. Ήδη και για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Παιδείας, αλλά εν γένει, όπως βλέπετε, τηρούνται με πολύ προσεκτικό, ευλαβικό τρόπο τα μέτρα υγιεινής σ' όλες τις σχολικές μονάδες.

Να είστε σίγουροι, λοιπόν, ότι σε αυτήν τη νέα πρόκληση την οποία αντιμετωπίσαμε όλοι μαζί οι Έλληνες και βέβαια και σ' αυτό που έχουμε μπροστά, τα εξεταστικά κέντρα για τις πανελλαδικές, θα υπάρξει πιστή εφαρμογή, πέραν των μέτρων για την εκπαιδευτική διαδικασία και των μέτρων υγιεινής.

Είμαι σε θέση, λοιπόν, να σας διαβεβαιώσω ότι για όλα τα εξεταστικά κέντρα, τα οποία αυτήν τη στιγμή έχουν οριστεί, θα διεξαχθούν οι εξετάσεις με όλα τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και ασφάλειας των παιδιών και των εκπαιδευτικών μας, με όλη τη τήρηση της προβλεπόμενης απόστασης, με την ύπαρξη αντισηπτικών παντού -αλλά αυτό συνέβη ούτως ή άλλως και το ξέρετε καλά και στις σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας- αλλά κυρίως με έναν τρόπο ομαλό, συντεταγμένο και υγειονομικά όσο και παιδαγωγικά επιτυχημένο.

Άρα, με εφόδιο αυτήν την πολύτιμη εμπειρία την οποία αποκτήσαμε, δυστυχώς, με έναν δύσκολο τρόπο για όλους τους Έλληνες τον τελευταίο καιρό, αλλά και με αποδεδειγμένη τη δυνατότητα όχι μόνο της Κυβέρνησης, αλλά γενικά της ελληνικής πολιτείας να ανταποκριθεί στη δύσκολη αποστολή της επανάρξης της διά ζωής εκπαιδευτικής διαδικασίας εν μέσω πανδημίας, είμαστε σε θέση αυτή τη στιγμή να διασφαλίσουμε ότι οι εξετάσεις θα γίνουν, ότι οι μαθητές μας θα έχουν πρό-

σβαση στην ανώτατη εκπαίδευση -με το καλό για τα παιδιά τα οποία θα δώσουν- αλλά και ότι η υγεία εκπαιδευτικών και μαθητών θα προστατευθεί.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς, κυρία Υπουργέ.

Συνεχίζουμε με την τρίτη με αριθμό 758/1-6-2020 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γιάννη Δελή προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Τους όρους υλοποίησης της δίχρονης υποχρεωτικής φοίτησης στα νηπιαγωγεία».

Ορίστε, κύριε Δελή, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα μπορούσε να πει κάποιος ότι συνεχίζεται η συζήτηση που έχουμε και για το νομοσχέδιο και θα μπορούσαμε να ρωτήσουμε, βέβαια, αν όλα αυτά τα μεγαλεπήβολα -και μιλώ για τα εργαστήρια δεξιοτήτων που προβλέπονται για τα νηπιαγωγεία της χώρας- θα αφορούν, άραγε και θα τα γευτούν όλα τα νήπια, όλα τα παιδιά της χώρας. Η απάντηση είναι όχι. Και ξέρετε γιατί; Γιατί αν και θεσμικά κατοχυρωμένη η υποχρεωτική δίχρονη προσχολική αγωγή, ωστόσο, δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί η εφαρμογή της.

Το 2018, λοιπόν, -Φλεβάρης ήταν- ψήφισε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ έναν νόμο, τον ν.4521, όπου ψηφίστηκε η δίχρονη προσχολική υποχρεωτική φοίτηση στα νηπιαγωγεία. Όμως, την ίδια στιγμή, με τον ίδιο νόμο προβλέπεται η τριετής σταδιακή εφαρμογή αυτού του μέτρου για ευνοήτους λόγους, επειδή δεν υπάρχουν ούτε τα κτήρια, αλλά ούτε και οι εκπαιδευτικοί.

Όμως, όπως λέει και ο λαός, κυρία Υπουργέ, η καλή μέρα, όπως και η κακή μέρα, από το πρωί φαίνονται και φάνηκε, πραγματικά, από την πρώτη χρονιά της εφαρμογής αυτού του μέτρου. Δεν δόθηκε ούτε 1 ευρώ -έτσι όπως σας το λέω- για να υλοποιηθεί και εκτός αυτού δεν υπήρξε και το παραμικρό σχέδιο για τη χρηματοδότηση, καμμία πρόβλεψη, να πει κάποιος «βρε αδερφέ, εντάξει δεν δίνουμε τώρα, αλλά θα δώσουμε σταδιακά, έτσι ώστε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα το κτηριακό και το πρόβλημα του προσωπικού». Τίποτα!

Και ξέρετε, έρχεται το 2018, λοιπόν, η πρώτη χρονιά της εφαρμογής. Αυτή η υποχρεωτικότητα -τέλος πάντων- του διευτούς νηπιαγωγείου αφορά και υλοποιείται σε εκατόν ογδόντα τέσσερις δήμους, στους πιο μικρούς πληθυσμιακά, σ' αυτούς που έτσι κι αλλιώς το πρόβλημα αυτό της φοίτησης των παιδιών στο νηπιαγωγείο το έχει λύσει η ίδια η ζωή, έχουν μικρό μαθητικό πληθυσμό.

Τη δεύτερη χρονιά υλοποιείται σ' άλλους εκατόν έντεκα δήμους. Η δεύτερη χρονιά είναι το 2019-2020, όπου Κυβέρνηση είναι η Νέα Δημοκρατία, αλλά γίνεται με τις προβλέψεις του ΣΥΡΙΖΑ. Ο ΣΥΡΙΖΑ -νομίζω Απρίλης ήταν, πάλι τη Μεγάλη Εβδομάδα- ψήφισε εδώ ένα νομοσχέδιο-μαμούθ, ανάμεσα στα άρθρα του οποίου υπήρχε και το άρθρο 220, το οποίο έλεγε ότι κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων -ακούστε!- και με διαδικασίες fast track επιτρέπεται η μαζική στέγαση των νηπίων. Μιλάμε για τα μικρά παιδιά, για τα βλαστάρια των νέων ζευγαριών, να πηγαίνουν και να κάνουν μάθημα σε προκάτ αίθουσες, σε κίβο, σαν αυτά που βλέπουμε, δηλαδή, στα εργοτάξια, για τέτοια πράγματα μιλάμε. Και αυτά τα προκάτ κτήρια -τέλος πάντων- και οι προκάτ αίθουσες θα είναι και στα δημοτικά, στις αυλές των δημοτικών και των γυμνασίων και των λυκείων. Αν είναι δυνατόν, δηλαδή!

Το ζήτημα, λοιπόν, δεν μπορεί να συνεχιστεί έτσι, δεν μπορεί να πάμε έτσι. Νομίζουμε ότι θα πρέπει η Κυβέρνηση -οποιαδήποτε κυβέρνηση, εσείς λέτε ότι το κράτος έχει συνέχεια- να αναλάβει τις ευθύνες της, να δώσει χρήματα, να εκπονήσετε ένα πρόγραμμα για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της σχολικής στέγης. Εμείς δεν λέμε ότι μπορεί να αντιμετωπιστεί από τη μια μέρα στην άλλη, αλλά ας ξεκινήσει επιτέλους! Να προσληφθεί το προσωπικό, έτσι ώστε αυτό το αγαθό της προσχολικής αγωγής -διότι περί αγαθού πρόκειται- να το γευθούν όλα -μα, όλα!- τα παιδιά των ελληνικών οικογενειών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία.

Ορίστε, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Συμφωνώ, κύριε Δελη. Πρόκειται περί αγαθού. Και μάλιστα συμφωνώ και για την ανάγκη, αν θέλετε, και το σπουδαίο αποτύπωμα της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης και αγωγής για την ανάπτυξη του παιδιού και ειδικά ώστε η μετάβαση στην Α' δημοτικού να γίνεται με έναν τρόπο αν θέλετε πιο ομαλό και ουσιαστικό. Άρα δεν θα με δείτε να διαφωνώ εδώ.

Θα σας πω, όμως, που διαφωνώ. Διαφωνώ στο να ισοπεδώσουμε τα πάντα. Διαφωνώ στο να εξισώσουμε αυτήν τη στιγμή μία Κυβέρνηση, η οποία μέσα στον πρώτο χρόνο στο κομμάτι της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης έδειξε την προσήλωση, αν θέλετε, στην εφαρμογή, με τρόπους που θα αναφέρω και θα αποδείξουν και αυτό το οποίο διατείνομαι.

Συγχρόνως, δεν θα μπορούσα να δεχτώ τη σύγκριση με την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, η οποία νομοθέτησε χωρίς να υπάρχει καμμία υποδομή, άρα εκ των πραγμάτων νομοθετώ χωρίς να έχω πριν κάνει τις κινήσεις όλες, τις προβλέψεις, για να μπορέσω να πετύχω το εγχείρημα αυτό. Εκεί έγκειται και η διαφορά.

Τι βρήκαμε, λοιπόν, πέσει, ερχόμενοι την 7η Ιουλίου στο Υπουργείο Παιδείας; Πάρα πολλούς δήμους οι οποίοι επρόκειτο να εισαχθούν γιατί, όπως πολύ σωστά αναφέρατε, πράγματι οι δήμοι οι οποίοι δεν είχαν ιδιαίτερο ζήτημα ως προς τους αριθμούς και λόγω του δημογραφικού και λόγω του μεγέθους του δήμου, ήταν πολύ πιο εύκολο να ενταχθούν στην πρώτη φάση εφαρμογής.

Ελάτε, όμως, που πάμε στη δεύτερη και στην τρίτη φάση εφαρμογής και ελάτε που έχουμε αυτήν τη στιγμή δεκατρείς δήμους σε παράταση, σε αναβολή εφαρμογής. Από πόσους; Πόσοι λέτε ότι είχαν δηλώσει αδυναμία; Πενήντα τέσσερις τον Ιούλιο του 2019. Τελικά, μια μεγάλη επιμονή, με συνεργασία με τους δήμους, με τις διευθύνσεις πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, μπορέσαμε να προχωρήσουμε, αφήνοντας δεκατρείς δήμους για εφαρμογή το 2020, που έρχονται να προστεθούν στους είκοσι επτά μεγάλους δήμους με τα μεγάλα ζητήματα στο κομμάτι της στέγασης, οι οποίοι πρόκειται να εισαχθούν το 2020.

Τι κάναμε, λοιπόν, γι' αυτό το κομμάτι από το σημείο το οποίο αναλάβαμε και μετά; Πρώτα από όλα πρέπει να σας πω ότι η συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, με το Υπουργείο Υποδομών, στο οποίο ξέρετε ότι ανήκει ούτως ή άλλως η «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ», με τους δήμους -γιατί είναι μία ουσιαστική εδώ συνεργασία που πρέπει να γίνει και συνεργασία- και βέβαια με τις διευθύνσεις πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι συνεχής, με στοιχεία και ημερομηνίες.

Μιλήσατε για χρήματα. Στις 27 Μαρτίου εκδώσαμε μία πρόσκληση προς δεκαοκτώ δήμους, συγκεκριμένα, να ενταχθούν στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για να μπορέσουν να υλοποιήσουν το πρόγραμμα. Ναι, κύριε Δελη, αυτήν τη στιγμή με εγκατάσταση οικίσκων. Και να θέλαμε να λύσουμε το ζήτημα της στέγασης ξέρετε ότι αυτό δεν λύνεται σ' έναν χρόνο, ότι ένα πρόγραμμα το οποίο είναι αυτήν τη στιγμή να ξεκινήσει θα χρειαστεί τρία με τέσσερα χρόνια.

Έπρεπε, λοιπόν, να βρούμε άμεσες λύσεις στο ζήτημα της εφαρμογής της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης. Καλέσαμε, λοιπόν, τους δεκαοκτώ δήμους στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων -ήταν μία πολύ σημαντική διευκόλυνση- και θέλω να σας πω και τι προβλέπαμε μέσα σ' αυτό το πρόγραμμα: 22 χιλιάδες ευρώ πλέον ΦΠΑ για την εγκατάσταση κάθε αίθουσας διδασκαλίας, 14 χιλιάδες ευρώ για τους χώρους υγιεινής και 7 χιλιάδες ευρώ για λοιπές δαπάνες. Ένα πακέτο, λοιπόν, το οποίο καλύπτει αυτήν τη στιγμή την ανάγκη των δήμων μέσω ΠΔΕ.

Συγχρόνως ξέρετε ότι τρέχουν διάφορες διαδικασίες προμηθειών οικίσκων μέσω της ΚΤΥΠ, όχι όλες με την ίδια δυνατότητα παράδοσης, γιατί ξέρετε πολύ καλά, κύριε Δελη, ότι ακόμα και το κομμάτι που λοιπές δαπάνες. Ένα πακέτο, λοιπόν, το οποίο καλύπτει στη δυνατότητα να παραδώσουν οι «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ» τους οικίσκους.

Συγχρόνως, υπάρχουν δύο σημαντικές τροπολογίες του Υπουργείου Εσωτερικών στον ν.4674 που διευκολύνουν τους δήμους να μισθώνουν ακίνητα για τους σκοπούς της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης και στον ν.4690 που διευκολύνει τη

διαδικασία προμήθειας οικίσκων από τους δήμους. Έχουν ήδη ενημερωθεί οι δήμοι -γιατί αυτή είναι μία πρόσφατα ψηφισμένη τροπολογία- γι' αυτήν τη δυνατότητα και προχωρούν όσο πιο γρήγορα μπορούν και αυτοί ως προς τις διαδικασίες εφαρμογής της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης. Σημειωτέον, όλες αυτές οι διευκολύνσεις πρέπει να σας πω ότι γίνονται σε συνεργασία και με την ΚΕΔΕ και όπως είπα και πριν με όλα τα συναρμόδια Υπουργεία.

Έχουμε, λοιπόν, αυτήν εδώ την κατάσταση. Έχουμε σαράντα δήμους οι οποίοι θα αναμέναμε φέτος τον Σεπτέμβριο να εισαχθούν και περιμένουμε μέρα με τη μέρα. Ξέρετε ότι ξεκινήσαμε την ηλεκτρονική εγγραφή νηπίων για πρώτη φορά, για να διευκολύνουμε και τους γονείς και τους κηδεμόνες των παιδιών, να μην χρειάζεται η φυσική παρουσία, να γίνεται ηλεκτρονική καταγραφή. Θεωρώ ότι είναι μία σημαντική μεταρρύθμιση στο κομμάτι της νηπιακής εκπαίδευσης. Περιμένουμε να δούμε τελικούς αριθμούς, να σχηματιστούν τμήματα και να δούμε εν τέλει πόσοι από τους δήμους με δυνατότητα υπαρχουσών αιθουσών, παράδοσης αιθουσών από την ΚΤΥΠ, αλλά και παράδοσης των άλλων αιθουσών από το ΠΔΕ, θα μπορέσουν επιτέλους να εφαρμοστούν το πρόγραμμα, γιατί θα συμφωνήσετε και εσείς ότι και οι αριθμοί θα πρέπει να τηρηθούν, αλλά βέβαια και τα μέτρα προστασίας τα οποία τίθενται και με το άρθρο 20, το οποίο αναφέρατε, και όλους τους κανόνες της εφαρμογής της δίχρονης εκπαίδευσης.

Με αυτήν την πρώτη εισαγωγή -θα μπορέσω να επανέλθω- ελπίζω -αποπειράθηκα αν μη τι άλλο- να σας δώσω κάποια πολύ συγκεκριμένα και απτά στοιχεία για την προσήλωση ως προς την εφαρμογή της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης σ' ένα δύσκολο συγκείμενο. Το δύσκολο συγκείμενο είναι δήμοι οι οποίοι είναι πολύ πυκνοκατοικημένοι και έχουν αυτήν τη στιγμή αδυναμία ανεύρεσης υπαρχουσών αιθουσών ή ακόμα, αν θέλετε, και χώρων ώστε να μπορέσουν να τοποθετήσουν τους οικίσκους, που και εγώ θεωρώ ότι είναι μία προσωρινή λύση, δεν είναι η ιδανική, αλλά είναι αυτή η οποία θα μας βοηθήσει στο κομμάτι της εφαρμογής της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης. Κάποιος άλλος μαγικός τρόπος ή κάποιο ραβδάκι δεν υπάρχει, κύριε Δελη, και το ξέρετε. Μακάρι να το είχαμε, αλλά πρέπει να βρούμε πρακτικές λύσεις όχι σ' ένα πρόβλημα, αλλά σε μία πρόκληση, όπως θα ήθελα να την αποκαλώ, την πλήρη εφαρμογή της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Δελη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Το συμπέρασμα που προκύπτει, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι εξακολουθεί να παραμένει ιστορική εκκρεμότητα η υποχρεωτική δίχρονη προσχολική αγωγή για όλα τα παιδιά του ελληνικού λαού. Αυτό ακόμα δεν έχει λειτούργησει. Να συμφωνήσουμε τουλάχιστον σ' αυτό. Οι ευθύνες όλων των κυβερνήσεων εδώ είναι βαρύτερες. Η καθεμία βέβαια τις ρίχνει στην προηγούμενη. Να είστε σίγουρη ότι και η επόμενη κυβέρνηση και η επόμενη Υπουργός Παιδείας τα ίδια θα λέει για σας, ότι λέτε τώρα εσείς για τους προηγούμενους. Αυτό λέει η πείρα μας όλα αυτά τα χρόνια.

Μιλήσατε, κυρία Υπουργέ, για το τι κάνατε και όχι για το τι θα κάνατε όπως σας καλέσαμε.

Να σας πούμε, λοιπόν, τι κάνατε. Πάμε στους προϋπολογισμούς. Για τα λεφτά πρώτα. Το 2019 τον προϋπολογισμό τον ψηφίζει ο ΣΥΡΙΖΑ. Μείον 50 εκατομμύρια το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για την ανέγερση σχολικών κτιρίων, άρα και νηπιαγωγείων. Αλλάζει η κυβέρνηση. Προϋπολογισμός του 2020, του ενεστώτος έτους, όπως λένε. Τον ψηφίζει η Νέα Δημοκρατία. Ξανά άλλα 50 εκατομμύρια μείωση ο προϋπολογισμός του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων για τα νηπιαγωγεία. Τι συμπέρασμα βγαίνει δηλαδή; Ότι εσείς το έχετε πάρει ζεστά; Ότι έχετε αρχίσει να το βλέπετε -εμείς δεν λέμε να το λύσετε από τη μία μέρα στην άλλη- για να λυθεί αυτό το πρόβλημα; Όχι. Έτσι η δεύτερη φάση, η χρονιά δηλαδή που διανύουμε, έγινε με τους όρους που προέβλεψε η προηγούμενη κυβέρνηση, αυτά τα προκάτ, τα kibo κ.λπ..

Και να ήταν μόνον αυτό; Δεκαπέντε χιλιάδες παιδάκια, δεκαπέντε χιλιάδες νήπια στοιβάχτηκαν σε εξακόσια ογδόντα κλουβιά. Μιλάμε ακόμα και για αίθουσες όπου τρώνε, για αίθουσες

μουσικής, για αίθουσες εκδηλώσεων. Υπήρξαν νηπιαγωγεία που προβλέφθηκε η φοίτηση των νηπίων ακόμα και σε διαδρόμους. Και βεβαίως με είκοσι πέντε παιδιά σε πάρα πολλές περιπτώσεις ανά τμήμα, όταν ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, οι ειδικοί δηλαδή, τους οποίους εσείς τους έχετε εικόνημα -εδώ όμως δεν τους ακούτε- λένε ότι δεν πρέπει να είναι παραπάνω από δεκαεπτά νήπια ανά νηπιαγωγό. Εσείς το κάνατε είκοσι πέντε νήπια.

Πάμε παρακάτω. Πάμε στην τρίτη φάση. Οι ανάγκες της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης -είναι δύο από τους δήμους οι οποίοι δεν έχουν μπει ακόμα στο πρόγραμμα- είναι τεράστιες. Εκατόν δέκα αίθουσες, σύμφωνα με την επίσημη ανακοίνωση του Δήμου της Αθήνας, εβδομήντα αίθουσες ο Δήμος της Θεσσαλονίκης.

Και δεν μιλάμε απλώς για αίθουσες, δεν μιλάμε για ντουβάρια, μιλάμε για κτήρια με την αυλή τους, με τον εξοπλισμό τους, με τις υποδομές τους. Ξέρετε η σχολική στέγη για το νήπιο δεν είναι μόνο για λόγους ασφαλείας έχει και παιδαγωγικούς σκοπούς. Πρέπει να εκπληρώνει και τέτοιους όρους και προϋποθέσεις, έτσι ώστε να μπορεί να αναπτυχθεί αρμονικά το παιδί μέσα από το παιχνίδι του κυρίως.

Εν τω μεταξύ προκύπτει και το ζήτημα της πανδημίας. Τώρα μπορεί να πει κάποιος, κυρία Υπουργέ, ότι τα ψέματα τελείωσαν. Τώρα δεν μπορεί να συνεχιστεί αυτή η κατάσταση. Δεν μπορεί να στοιβάζονται είκοσι πέντε νήπια σ' ένα τμήμα. Θα πρέπει άμεσα να λυθεί το πρόβλημα, διότι προκύπτει ζήτημα υγείας και ασφάλειας και των παιδιών και των εκπαιδευτικών, αλλά και των γονιών. Πρέπει να μειωθεί η αναλογία, να αποσυμφορηθούν τα κτήρια, να υπάρξει μόνιμη φροντίδα καθαριότητας, γιατί ξέρετε ότι τόσο μικρά παιδιά χρειάζονται και μία σχετική επίβλεψη.

Τι κάνει η Κυβέρνηση εδώ; Ενώ θα έλεγε κάποιος ότι με αυτό ασχολείται, τι κάνει; Τη δική της ευθύνη αυτή η Κυβέρνηση, η δική σας προχθές με την πράξη νομοθετικού περιεχομένου, τη μεταθέτει στους δήμους και τους λέει η Κυβέρνηση «δεν έχω καμμία ευθύνη, πάρτε εσείς την ευθύνη, βρείτε κτήρια, φροντίστε για την καταλληλότητά τους, ελέγξτε τα αν είναι ασφαλή». Σοβαρά μιλάμε; Μια κεντρική κρατική ευθύνη την αποσείει το κράτος για να τη δώσει στους δήμους, να ελέγξουν κτήρια, να ψάξουν κτήρια, να κάνουν μελέτες καταλληλότητας; Με ποιο προσωπικό, με ποιους υπαλλήλους;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Δελή, ολοκληρώνετε παρακαλώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Δεν μπορεί φυσικά να συνεχιστεί αυτό και δείχνει και την κατεύθυνση στην οποία οδηγείται το ζήτημα. Δυστυχώς, θα εξακολουθήσει να παραμένει για ένα μεγάλο ποσοστό των νηπίων ανεκπλήρωτο το δικαίωμά τους να φοιτούν σ' ένα νηπιαγωγείο, εκτός αν έχουν λεφτά βεβαίως και πάνε στα ιδιωτικά. Και εν πάση περιπτώσει, επειδή μπορεί να επικαλεστείτε το πρόβλημα με τα χρήματα και τους οικονομικούς λόγους, θα σας πω ότι -πέρα από τα δισεκατομμύρια -τα είπαμε και προχθές- που γυρίζουν πάνω από τα κεφάλια μας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν χρειάστηκε να βρείτε χρήματα για τους καναλάρχες, για να μην πληρώσουν τη δόση, τα βρήκατε. Μιλάμε για εκατομμύρια. Ναι, κυρία Ζαχαράκη, μην κουνάτε το κεφάλι σας. Το ίδιο κάνατε, εφαρμόζοντας βεβαίως έναν νόμο, για να δώσετε και στους ιδιοκτήτες των δρόμων, των εθνικών οδών, που είχαν κεσάσει με τα διόδια επειδή δεν κυκλοφορούσαν πολλά αυτοκίνητα. Όταν δίνετε σ' αυτούς και όταν αφαιρείτε κάθε χρόνο από 50 εκατομμύρια για να γίνουν νηπιαγωγεία νομίζω ότι δεν μπορείτε να υποστηρίξετε ότι ενδιαφέρεστε πραγματικά για την σχολική αγωγή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Ζαχαράκη, έχετε τον λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Τώρα για το τελευταίο αντιλαμβάνεστε ότι προφανώς εγώ δεν μπορώ να απαντήσω, ούτε για τους δρόμους ούτε για αυτά τα οποία ισχυριστήκατε. Εγώ μπορώ όμως να απαντήσω γι' αυτά τα οποία ναι, θα επιμείνω κύριε Δελή, κάναμε. Γιατί αν δεν τα είχαμε κάνει το τι θα κάναμε θα ήταν πολύ δύσκολο να έρθω να σας απαντήσω αυτήν τη στιγμή στη Βουλή. Γιατί αν δεν υπήρχε όλη αυτή η επιμονή, όλων αυτών των μηνών, αν δεν υπήρχε το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, αν δεν υπήρχαν οι νομοθετικές πρωτοβουλίες -και ευχαριστώ το Υπουργείο Εσωτερικών

γιατί είμαστε τόσο συντονισμένοι ως προς τις δράσεις-, δεν θα μπορούσα να έρθω σήμερα, κύριε Δελή και να σας πω ότι τα κάναμε. Γιατί αν απαντούσα σήμερα 5 Ιουνίου για κάτι το οποίο θα επρόκειτο να εφαρμοστεί Σεπτέμβριο αντιλαμβάνομαστε όλοι ότι δεν θα υπήρχε χρόνος.

Αλλά και πάλι, επειδή θέλω να μιλάω -όπως είπα πριν- με στοιχεία, θεωρώ ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό στοιχείο το ότι μπόρεσε να δοθεί αυτή η δυνατότητα για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Δεν ήταν αυτονόητο, δόθηκε όμως, και αυτό δηλώνει προσήλωσή, δηλώνει αφοσίωση σ' αυτό το κομμάτι.

Συμφωνώ ότι για το νήπιο το να μπορέσει να πάει από την ηλικία των τεσσάρων ετών έχει πολλαπλό όφελος. Και έχετε δικίο -έχει τύχη να έχω δουλέψει με τέτοιες ηλικίες- ότι αυτά τα παιδιά χρειάζονται χώρο ο οποίος να είναι ιδανικός. Όμως, κύριε Δελή -το είπα και πριν και το ξέρετε κι εσείς πάρα πολύ καλά, αλλά κάνατε τον κοινοβουλευτικό έλεγχο, τον οποίο πρέπει να κάνετε, και με μεγάλη συνέπεια- μπορείς να δημιουργήσεις αίθουσες από τη μία στιγμή στην άλλη; Μπορείς να χτίσεις σχολεία από τη μία στιγμή στην άλλη; Δεν μπορείς. Το έχουμε απαντήσει αυτό το πράγμα.

Εγώ, λοιπόν, σας απάντησα μιλώντας για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, σας μίλησα για τη δυνατότητα που δίνεται στους δήμους να μισθώνουν ακίνητα, σας μίλησα για τη διαδικασία προμήθειας οικίσκων. Θα σας πω επίσης για την πρόσληψη επιπλέον νηπιαγωγών που έγινε το 2019, αλλά που έχει ούτως ή άλλως προϋπολογιστεί, για να μπορέσουν να καλυφθούν οι ανάγκες της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης από τον Σεπτέμβριο, με δεδομένα τα οποία έχουμε αυτή τη στιγμή και θα δούμε πόσοι δήμοι εν τέλει θα κατορθώσουν να μπουν και το 2020. Όλα αυτά δείχνουν ότι υπάρχει και προγραμματισμός και συγχρόνως, όπως είπα, και προσήλωσή ως προς την εφαρμογή.

Βάζετε ένα θέμα λέγοντας ότι εμείς πετάμε το ζήτημα στους δήμους. Ξέρετε πολύ καλά ότι όσον αφορά στο θέμα των σχολικών μονάδων την ευθύνη για τη συντήρησή την έχουν οι δήμοι, εκ του νόμου έχουν τέτοια υποχρέωση και ότι υπάρχει αυτή η συνεργασία ήδη με τους δήμους, με τις διευθύνσεις πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στους δήμους, τα στελέχη εκπαίδευσης δηλαδή, και τα στελέχη αυτοδιοίκησης, για να μπορέσουμε να πετύχουμε και την αποκέντρωση, που είναι εξαιρετικά σημαντική και επίσης και μία άλλη αντίληψη. Έχουμε μία άλλη αντίληψη για τον ρόλο των δήμων, το ξέρετε. Θέλουμε δήμους ενεργούς. Ξέρουν πολύ καλά τα προβλήματα των πολιτών, τις τοπικές ανάγκες, τα ζητήματα, αξιοποιούν τους δημόσιους πόρους κατά τον τρόπο ο οποίος είναι βέλτιστος γι' αυτούς και τους πολίτες τους και μπορεί να είναι και πολύ αποτελεσματικοί εν τέλει για τους δημότες οι οποίοι τους ψήφισαν.

Άρα, διακηρυγμένος στόχος είναι ο δήμος να ενεργοποιείται, ούτως ή άλλως και το σχολείο να είναι κοντά στην τοπική κοινωνία, και προφανώς εδώ πέρα μιλάμε για μία ιδεολογική διαφορά την οποία έχουμε ως προς την αποκέντρωση, αν θέλετε, των υπηρεσιών ή ως προς τη συνεργασία μεταξύ της εθνικής πολιτείας και των δήμων. Επαναλαμβάνω ότι δεν είμαστε ίδιοι και δεν ξέρω αν θα είμαστε ίδιοι με κάποια επόμενη Υπουργό Παιδείας, όπως είπατε, με επόμενο Υπουργείο Παιδείας, αλλά σίγουρα αυτό το οποίο κάνουμε είναι και φέτος και την επόμενη χρονιά να συνεχίσουμε, όπως είπα και πριν, με έργα και όχι με λόγια την προσήλωσή μας στη δίχρονη προσχολική εκπαίδευση. Αυτό έχει να κάνει και με την κάλυψη προσωρινών αναγκών, όπως ξέρετε πολύ καλά ότι είναι οι οικίσκοι, συγχρόνως όμως και με την κάλυψη των αναγκών για ανθρώπινο δυναμικό, με προϋπολογισμό για έξτρα νηπιαγωγούς για την επόμενη σχολική χρονιά και βέβαια και με την εισαγωγή των νέων δεξιοτήτων από το νηπιαγωγείο, όπως και την απασχόληση των αγγλικών σε πιλοτική βάση. Άρα, απαντώ σε αυτό που είπατε. Είναι σε πιλοτική βάση και έτσι πρέπει να είναι, για να δοκιμάζονται όλες αυτές οι μέθοδοι.

Όλα αυτά νομίζω ότι απαντούν στο ερώτημα αν πράγματι στηρίζουμε τη δίχρονη προσχολική εκπαίδευση και θα φανεί, όπως σας είπα, και με έργα, όπως έχει φανεί μέχρι τώρα, μέσα στη χρονιά.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Συνεχίζουμε με την τελευταία προς συζήτηση σήμερα επίκαιρη ερώτηση.

Είναι η τέταρτη με αριθμό 760/1-6-2020 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Μαρίας Κομνηνάκα προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Αντιμετώπιση προβλημάτων στη διεξαγωγή και ολοκλήρωση της μαθητείας των επαγγελματικών λυκείων (ΕΠΑΛ)».

Κυρία Κομνηνάκα, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Κυρία Υπουργέ, γνωρίζετε ότι τα μέτρα περιορισμού που πάρθηκαν λόγω της πανδημίας είχαν ως λογικό επακόλουθο και τη διακοπή της μαθητείας για τους μαθητευόμενους των ΕΠΑΛ, οι οποίοι τώρα με την επανέναρχη των προγραμμάτων μαθητείας καλούνται να αντιμετωπίσουν μία σειρά από δυσκολίες.

Συγκεκριμένα, όσοι κάνουν μαθητεία σε διάφορες δομές που σχετίζονται με ευπαθείς ομάδες, όπως γηροκομεία, φυλακές, υπνωτήρια αστέγνων, χρειάζεται –όπως είναι βέβαια λογικό και απαραίτητο– να παίρνουν σε ορισμένες περιπτώσεις προστατευτικά μέτρα, να τους επιβληθούν ακόμα πολλές φορές τεστ για τον κορωνοϊό ή να εφοδιαστούν με τα απαραίτητα προστατευτικά μέσα και εξοπλισμό. Τα μέτρα αυτά βέβαια, πέρα από όσα ο ΕΟΔΥ προβλέπει, πολλές φορές καθορίζονται και από τις ίδιες τις αποφάσεις των οργανισμών των δομών αυτών. Βέβαια, δεν μπορεί να αποκλείσει κάποιος ότι ανάλογα μέτρα μπορεί να ζητηθούν και από άλλες ιδιωτικές επιχειρήσεις, στις οποίες οι μαθητευόμενοι υλοποιούν τη μαθητεία. Θεωρούμε ότι είναι προβληματικό και απαραίτητο το γεγονός ότι όλο αυτό το κόστος, ιδιαίτερα αν μιλάμε και για την υποβολή σε εξέταση για τον κορωνοϊό, το επωμίζονται οι ίδιοι οι μαθητευόμενοι.

Επιπλέον, υπάρχει σοβαρότερο πρόβλημα σε μία σειρά από επιχειρήσεις οι οποίες μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων δεν άνοιξαν -και είναι αβέβαια και άδηλο τι θα συμβεί και με τη νέα σχολική χρονιά- ή πολλές απ' αυτές μπορεί να άνοιξαν, αλλά δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι θα καταφέρουν να παραμείνουν ανοιχτές. Δημιουργείται πρόβλημα για την εξεύρεση νέου εργοδότη από τους μαθητευόμενους, προκειμένου να ολοκληρωθεί το πρόγραμμα μαθητείας. Βέβαια, το Υπουργείο έχει δώσει παράταση μέχρι τον Νοέμβριο του 2020 για την ολοκλήρωση των προγραμμάτων μαθητείας, ωστόσο παραμένει μέχρι και σήμερα υπόθεση του μαθητευόμενου η εξεύρεση νέου εργοδότη, που καταλαβαίνετε ότι ιδιαίτερα σε περιοχές όπου μπορεί να υπάρχει μαζική διακοπή εργασιών σε κάποιο κλάδο, κυρίως σε νησιά, σε απομακρυσμένες περιοχές -μπορεί να μην είναι το ίδιο στην πρωτεύουσα, αλλά υπάρχουν περιοχές που υπάρχει μεγάλη δυσκολία- προκύπτει ζήτημα για τη συνέχιση και ολοκλήρωση της μαθητείας.

Επίσης, το γεγονός ότι -εκ των πραγμάτων- το πρόγραμμα μαθητείας δεν μπόρεσε ή δεν θα μπορέσει να ολοκληρωθεί τη φετινή σχολική χρονιά δημιουργεί ακόμα ένα πρόβλημα, με δεδομένο ότι θα υπάρξουν πολλές περιπτώσεις συνταξιοδότησης εκπαιδευτικών με το τέλος της σχολικής χρονιάς, οι οποίοι έχουν την αποκλειστική αρμοδιότητα για την ανάθεση και τη διεξαγωγή του εργαστηριακού μέρους της πρακτικής άσκησης και μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν αντικαταστάτες τους. Και σ' αυτές τις περιπτώσεις καταλαβαίνετε ότι είναι πιο έντονο το πρόβλημα στα νησιά και σε περιοχές όπου δεν είναι δυνατή η μετακίνηση καθηγητών από άλλες περιοχές ή η μεταφορά μαθητών σε άλλα ΕΠΑΛ και βέβαια αν δεν διοριστεί έγκαιρα το εκπαιδευτικό προσωπικό από 1^η Σεπτεμβρίου δεν θα μπορεί να ολοκληρωθεί η μαθητεία.

Και τέλος, ήδη έχει γίνει γνωστό ότι υπάρχει έλλειψη ειδικότητας από το δυναμικό του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, όπως της μηχανολογίας, μιας πολύ βασικής κατεύθυνσης-ειδικότητας που επιλέγεται πολύ συχνά από τους μαθητευόμενους, με αποτέλεσμα πολλοί μαθητευόμενοι που είχαν στον προγραμματισμό τους να επιλέξουν τέτοιες ειδικότητες να μένουν εκτός.

Ρωτάμε τι μέτρα θα πάρετε, κύριε Υπουργέ, για να καλύψετε με κρατική δαπάνη και ευθύνη το κόστος των μέτρων προστα-

σίας για τους μαθητευόμενους λόγω του κορωνοϊού, να διασφαλιστεί με κρατική ευθύνη ότι όλοι όσοι έκαναν μαθητεία σε επιχειρήσεις που σήμερα τελούν σε αναστολή θα μπορέσουν να συνεχίσουν και να την ολοκληρώσουν.

Και βέβαια να διασφαλιστεί πως θα διοριστεί έγκαιρα το απαιτούμενο μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό στα σχολεία, αλλά και ότι θα καλυφθούν οι θέσεις στις επιτελικές δομές, ώστε να μην χαθεί ούτε μία ώρα από το εργαστηριακό κομμάτι της μαθητείας, εξαιτίας του συνταξιοδοτήσεων εκπαιδευτικών ή για άλλους λόγους και να μην προκύψει το πρόβλημα στην έγκριση κανενός προγράμματος μαθητείας από το ΙΕΠ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Ζαχαράκη, έχετε τον λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρία Κομνηνάκα, ευχαριστώ για την ερώτηση γιατί είναι εξαιρετικά σημαντικό θέμα αυτό της μαθητείας στα ΕΠΑΛ.

Απαντώ και εκ μέρους της Υπουργού, καθώς μεριμνά για το ζήτημα της μαθητείας, αλλά κι εγώ για τα επαγγελματικά λύκεια. Οπότε θα μου δώσετε και ένα λεπτό μετά να ενημερώσω για ζητήματα ευρύτερα των επαγγελματικών λυκείων.

Θα σας αναφέρω τη σχετική δουλειά που έχει γίνει. Ήδη κάποια σημεία αυτής τα έχετε αναφέρει στην ερώτησή σας. Ξέρετε, το πρόγραμμα της μαθητείας διέπεται από τον ν.4186/2013, ήταν η Κυβέρνησή μας η οποία ούτως ή άλλως την όρισε και πράγματι, αυτή τη στιγμή, επτά χρόνια μετά και με αυτή τη δυσκολία την οποία περνάμε όλοι, δημιούργησε προβλήματα και στην πορεία του προγράμματος ο ιός. Δεν άφησε στο πέρασμά του ούτως ή άλλως ανεπηρέαστη καμμία έκφανση της καθημερινότητας της ζωής μας.

Εδώ η επαναλειτουργία των επιχειρήσεων εξαρτάται από παράγοντες τους οποίους το Υπουργείο Παιδείας δεν μπορεί πάντα να ελέγξει και από άποψη αρμοδιότητας. Αλλά να δούμε τι έχει κάνει μέχρι τώρα ή τι έχει συμβεί.

Ξέρετε ότι το κόστος των μέτρων προστασίας των μαθητών και των εκπαιδευτικών εντός των σχολικών μονάδων -και μιλάω και για τα επαγγελματικά ούτως ή άλλως λύκεια- έχει προβλεφθεί και σε συνεργασία με τους οικείους δήμους και βέβαια, καταβλήθηκε κάθε προσπάθεια σε όλα τα σχολεία της χώρας στη γενική εκπαίδευση και την ειδική αγωγή να έχουμε τουλάχιστον τα κομμάτια της τήρησης των κανόνων υγιεινής. Και νομίζω ότι αυτό έχει αποδώσει ούτως ή άλλως καρπούς.

Υπάρχει, πέραν του περιβάλλοντος του σχολείου, νομοθετημένη υποχρέωση όλων των επιχειρήσεων και των δημόσιων δομών να τηρούν τα συγκεκριμένα μέτρα προστασίας με τα ανάλογα μέσα προστασίας. Κι αυτό ισχύει απαρέγκλιτα για τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες δομές που υλοποιείται η μαθητεία με ευθύνη της επιχείρησης ή της δομής.

Περαιτέρω, με την υπουργική απόφαση 55323/13-5-2020 αναφέρεται ρητά ότι οι διευθυντές των ΕΠΑΛ φροντίζουν να επισημαίνουν σε όλους τους εργοδότες των εργαζομένων να τηρούν πιστά τις οδηγίες του ΕΟΔΥ σχετικά με την ασφάλεια των χώρων εργασίας, αλλά και των μέτρων προστασίας στους μαθητευόμενους.

Και σε παλιότερη υπουργική μας απόφαση -θυμίζω ότι ήταν Οκτώβριος του 2019- ορίζεται ρητά ότι ο εργοδότης μεριμνά για την τήρηση των όρων ασφαλείας κι εργασίας και οφείλει να παρέχει τα απαραίτητα ατομικά μέσα προστασίας στους μαθητευόμενους. Υπήρξε όμως και ειδικότερη μέριμνα να προστατεύσουμε τα προγράμματα μαθητείας από τους αναγκαστικούς περιορισμούς που επέβαλε ο κορωνοϊός.

Συγκεκριμένα, με την υπουργική απόφαση που σας ανέφερα πριν από λίγο, του Μαΐου του 2020, ορίσαμε ότι τα τμήματα της περιόδου 2019-2020 επαναλειτουργούν -επαναλειτουργήσαν δηλαδή- 18 Μαΐου τόσο για το πρόγραμμα εργαστηριακών μαθημάτων της ειδικότητας όσο και για το πρόγραμμα εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας, μαθητεία σε εργασιακό χώρο, ενώ, όπως είπατε και πριν, τα προγράμματα μαθητείας πήραν παράταση ώστε να μπορούν να ολοκληρωθούν ως τις 15 Νοεμβρίου του 2020.

Θα συνεχίσω, κύριε Πρόεδρε, γιατί υπάρχουν κι άλλα στοιχεία

ούτως ή άλλως, αν θέλει και η κ. Κομνηνάκα να προσθέσει κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς, όπως επιθυμείτε, κυρία Υπουργέ.

Κυρία Κομνηνάκα, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Κυρία Υπουργέ, προφανώς δεν αμφισβητεί κανείς το γεγονός ότι είναι απαραίτητο να παίρνονται όλα τα μέτρα προστασίας για την υγεία των ίδιων των μαθητευόμενων και ιδιαίτερα σε όσους κάνουν μαθητεία κι έρχονται σε επαφή με ευπαθείς ομάδες το μέτρο αυτό το θεωρούμε απαραίτητο.

Το ζήτημα είναι ότι, όπως είπατε κι εσείς, και η υπουργική απόφαση αλλά κι αυτό που πραγματικά γίνεται είναι ότι οι διευθυντές θα πρέπει να επισημαίνουν την υποχρέωση αυτή προς τους εργοδότες. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ούτε έλεγχο ότι τηρούνται τα μέσα ούτε και τον έλεγχο για το ποιος επωμίζεται το κόστος για την τήρηση των μέτρων αυτών. Δεν αμφισβητεί κανείς ότι μπορεί να υποχρεωθεί ο μαθητευόμενος να υποβληθεί και σε τεστ εξέτασης κ.λπ., όμως αυτό δεν εξασφαλίζεται με κανέναν τρόπο ότι θα γίνει δωρεάν από τα δημόσια νοσοκομεία, κάτι που ξέρετε ότι έτσι κι αλλιώς σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν εμφανή συμπτώματα, δεν καλύπτεται από τον ΕΟΔΥ.

Επομένως, θεωρούμε ότι παραμένει προβληματικό το γεγονός αυτό ότι δεν ελέγχεται και από τη μεριά του Υπουργείου ότι τα μέσα που χορηγήθηκαν για την παρακολούθηση των μαθημάτων μέσα στις δομές του σχολείου θα υπάρχουν δωρεάν αντίστοιχα και στους χώρους όπου γίνεται μαθητεία.

Επίσης, σας επισημάναμε το γεγονός ότι η με ατομική ευθύνη του μαθητευόμενου εξεύρεση νέου εργοδότη και μάλιστα, με κίνδυνο να μην μπορέσει μέσα στα χρονικά περιθώρια που δίνονται των δέκα εργάσιμων ημερών να κάνει την αλλαγή στον νέο εργοδότη, δημιουργεί μεγαλύτερες δυσκολίες σε περιοχές που είναι και περιορισμένες οι θέσεις εργασίας, για να μπορέσουν αυτά τα παιδιά να ολοκληρώσουν το πρόγραμμα.

Θεωρούμε γενικά προβληματικό ότι αυτό διαχρονικά εναπόκειται στην ευθύνη του μαθητή να βρει τον χώρο που θα κάνει τη μαθητεία του και θεωρούμε ότι θα έπρεπε να είναι στην ευθύνη του Υπουργείου.

Τέλος, το σημαντικότερο –και σε αυτό το κομμάτι δεν απαντήσατε και δεν ξέρω αν έχετε σκοπό να απαντήσετε στην επόμενη σας τοποθέτηση- είναι το γεγονός ότι ήδη έχει ανακινωθεί κι έχουμε ενημερωθεί για παράδειγμα από το 1^ο ΕΠΑΛ της Νέας Ιωνίας Μαγνησίας ότι σε συζήτηση που είχαν με την προϊσταμένη του Τμήματος Μαθητείας του Υπουργείου, ενημερώθηκε για την έλλειψη στο ΙΕΠ της ειδικότητας της Μηχανολογίας.

Αυτό σημαίνει ότι θα σταματήσει η ειδικότητα του τεχνικού μηχανοσύνθετη αεροσκαφών για το σχολικό έτος 2020-2021 στο συγκεκριμένο ΕΠΑΛ, αλλά ξέρετε πολύ καλά ότι η ειδικότητα Μηχανολογίας είναι απαραίτητη και αφορά πληθώρα άλλων επαγγελματικών λυκείων σε όλη την επικράτεια.

Επίσης, η υπουργική απόφαση λέτε ότι δίνει τη δυνατότητα να συμπληρωθεί στο επόμενο μεταλυκειακό έτος το πρόγραμμα της μαθητείας και συγκεκριμένα, η απόφαση αναφέρει ότι σε περίπτωση που κάποιος διδάσκων του εργαστηριακού μαθήματος είτε ανήκει σε ευπαθή ομάδα είτε βρίσκεται σε άδεια ειδικού σκοπού -λέμε ότι αντίστοιχα σε περίπτωση που συνταξιοδοτηθεί κάποιος διδάσκων εργαστηριακού μαθήματος- διερευνάται, λέτε, η δυνατότητα ανάθεσης από τον διευθυντή του ΕΠΑΛ σε άλλον καθηγητή. Αν διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχει διαθέσιμος, τότε το πρόγραμμα μαθητείας διακόπτεται.

Τι μέτρα λοιπόν έχει πάρει το Υπουργείο ώστε να μην βρεθεί ξεκρέμαση μια σειρά μαθητευόμενων και να αναγκαστούν είτε να διακόψουν, να μην μπορέσουν να ολοκληρώσουν το πρόγραμμα μαθητείας τους και να πάρουν τον τίτλο σπουδών τους και να αναγκαστούν να αλλάξουν τον προγραμματισμό τους.

Αντίστοιχα στο ΕΠΑΛ στο Ληξούρι επίκειται συνταξιοδότηση του μοναδικού ηλεκτρολόγου και δεν έχει μέχρι τώρα ανακοινωθεί αντικατάστασή του.

Υπάρχει σχεδιασμός από το Υπουργείο να γίνουν έγκαιρα μόνιμες προσλήψεις βασικών ειδικοτήτων, ώστε πραγματικά να λέμε ότι στηρίζονται αυτά τα παιδιά για να ολοκληρώσουν το πρόγραμμά τους, γιατί απλά και μόνο η πρόβλεψη της δυνατό-

τητας ολοκλήρωσης των προγραμμάτων χωρίς να υπάρχουν αντίστοιχες ειδικότητες ή χωρίς να μπορούν αυτά τα παιδιά, ειδικά σε νησιά και απομακρυσμένες περιοχές, να ενταχθούν σε άλλα τμήματα, ουσιαστικά είναι δώρον άδωρον;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε την κ. Κομνηνάκα.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ.

Κυρία Κομνηνάκα, ανέφερα τα μέτρα τα οποία έλαβε το Υπουργείο Παιδείας, τα έλαβε έγκαιρα και ως προς το θέμα της μαθητείας. Έδωσα το πλαίσιο ούτως ή άλλως της επαναλειτουργίας, τη δυνατότητα αλλαγής εργοδότη και λήψης άδειας απουσίας λόγω του ιού και βέβαια, τη δυνατότητα που δίνεται στους μαθητές σε ειδικότερους λόγους τέλους πάντων και για ιδιαίτερους λόγους που ανάγονται στην οικονομική κρίση και δεν μπορούν να συνεχίσουν τη μαθητεία τους φέτος, να μπορούν να συμπληρώσουν τον απαιτούμενο αριθμό ωρών την επόμενη χρονιά.

Υπήρξε προστασία αλλά και νομίζω με μια αντικειμενική ανάγνωση των μέτρων, μια διευκόλυνση της επιτυχούς ολοκλήρωσης του προγράμματος. Οτιδήποτε τώρα προκύψει προφανώς –είδατε και με τη μέριμνα που έχει επιδείξει το Υπουργείο μέχρι τώρα για τα ζητήματα μαθητείας- θα αντιμετωπιστούν επιμέρους ζητήματα.

Θέλω να τοποθετηθώ ως προς το ζήτημα των συνταξιοδοτήσεων, το οποίο θέσατε. Πράγματι, πιθανά κενά από συνταξιοδοτήσεις εκπαιδευτικών προκύπτουν και θα προκύπτουν κάθε χρονιά, γιατί και στα δευτεροβάθμια ο μέσος όρος ηλικίας είναι μεγαλύτερος. Το ξέρουμε καλά αυτό. Οι προσλήψεις αναπληρωτών για την επόμενη χρονιά θα λάβουν χώρα νωρίτερα. Ήταν και μια δέσμευση του Υπουργείου να μπορέσουμε να έχουμε την πρόσληψη αναπληρωτών νωρίτερα από κάθε άλλη χρονιά, έστω και με τις δυσκολίες που φέτος έπρεπε να αντιμετωπιστούν με αυτήν την ανατροπή λόγω του κορωνοϊού. Ξέρετε, όμως, ότι αυτό γίνεται αφού καταμετρώνται τα λειτουργικά κενά στις κατά τόπους διευθύνσεις δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες και τον πίνακα.

Άρα έρχομαι να σας πω ότι θα υπάρξει μέριμνα για να υπάρξει έγκαιρη τοποθέτηση αναπληρωτών, πρόσληψη αναπληρωτών σε όλα τα σχολεία –προφανώς και τα επαγγελματικά- για να αντιμετωπιστούν και τα ζητήματα των πιθανών συνταξιοδοτήσεων.

Πέραν, όμως, των προσλήψεων αναπληρωτών, μην ξεχνάμε ότι η Κυβέρνηση αυτή προχώρησε ήδη σε διορισμό –δεν έχει να κάνει προφανώς με τα ΕΠΑΛ, αλλά οφείλω να ενημερώσω- χιλίων σαράντα ατόμων ειδικού εκπαιδευτικού και ειδικού βοηθητικού προσωπικού. Αυτό έχει να κάνει με τη γνωστή διαδικασία της ειδικής αγωγής. Προχώρησαμε στην πρόσκληση για τη γενική εκπαίδευση τον Δεκέμβριο.

Ξέρουμε όλοι ότι αυτή είναι μια απαιτητική διαδικασία, διότι πάρα πολλοί άνθρωποι έκαναν την αίτησή τους και βέβαια είναι σε αναμονή από τον ΑΣΕΠ, αλλά θεωρώ ότι αυτές είναι απτές κινήσεις, απτές αποδείξεις του ενδιαφέροντος για να στελεχωσουμε τη δημόσια εκπαίδευση και με μόνιμους εκπαιδευτικούς μετά από δέκα χρόνια που πράγματι δεν έχουν γίνει διορισμοί στην εκπαίδευση.

Όπως σας είπα και πριν, δοθείσης της ευκαιρίας με την επίκαιρη εργώτησή σας, θα ήθελα να σας δώσω μερικά στοιχεία για τα επαγγελματικά λύκεια που θεωρώ ότι είναι και αυτά ενδεικτικά μιας συνεχόμενης αφοσίωσης στο κομμάτι της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Έχουμε φέτος αριθμό-ρεκόρ τμημάτων. Εγκρίθηκαν χίλια διακόσια ενενήντα οχτώ ολιγομελή τμήματα κατά παρέκκλιση, εκατόν δεκαεπτά περισσότερα από πέρυσι, άρα ο συνολικός αριθμός ολιγομελών τμημάτων ανήλθε φέτος στα χίλια εξακόσια δεκατρία ολιγομελή τμήματα. Αυτό είναι ένα ιστορικό υψηλό των τελευταίων ετών.

Μιλήσαμε για το ζήτημα των διορισμών. Ούτως ή άλλως αυτό θα αφορά τα σχολεία σε επόμενο χρονικό διάστημα, αλλά γίνεται και μια νέα αρχή στα ΕΠΑΛ. Πεντακόσιοι δεκατρείς αναπληρωτές

εκπαιδευτικοί στα μαθήματα της ενισχυτικής διδασκαλίας προσηλγήθησαν για τα Ελληνικά και τα Μαθηματικά, καθώς και ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό ΠΕ23 ψυχολόγων, για να μπορέσει να υπάρχει η απαραίτητη υποστήριξη μέσω της δημιουργίας ενός υγιούς σχολικού περιβάλλοντος. Εισήχθη ο θεσμός του συμβούλου καθηγητή για την περαιτέρω συστηματική στήριξη των μαθητών. Αναβαθμίστηκαν τα ΕΠΑΛ -και αυτό είναι πολύ σημαντικό- με υποδομές τηλεδιασκέψεων. Πρέπει να σας πω ότι κατά το τρέχον σχολικό έτος ολοκληρώθηκε διαγωνισμός προμήθειας διακοσίων έξι συστημάτων τηλεδιάσκεψης και έχει δρομολογηθεί η παράδοσή τους στις σχολικές μονάδες. Έχω πολλά ακόμα να πω, αλλά δεν θέλω να σας κουράσω.

Όλα αυτά είναι στοιχεία και αποδείξεις μιας συγκεκριμένης πολιτικής ενίσχυσης της επαγγελματικής εκπαίδευσης, την οποία θα δείτε ακόμα πιο έντονα το επόμενο χρονικό διάστημα, καθώς έχουμε ήδη δηλώσει ότι πρόθεσή μας είναι να έλθει και μια νέα νομοθετική πρωτοβουλία για την εισαγωγή των πιλοτικών ΕΠΑΛ με τη λογική της περαιτέρω δυνατότητας επαγγελματικής εξέλιξης των παιδιών που φοιτούν στα ΕΠΑΛ. Πρόθεσή μας και διάθεσή μας είναι να δούμε την αύξηση εγγραφών που είδαμε φέτος στα ΕΠΑΛ. Πρέπει να σας πω ότι φέτος ενεγράφησαν εκατόν μία χιλιάδες διακόσιοι επτά μαθητές. Θέλουμε αυτή η αύξηση να συνεχιστεί.

Επαναλαμβάνω και ανακεφαλαιώνω: Ελήφθησαν όλα τα μέτρα και για τα επαγγελματικά λύκεια, όπως και για όλα τα υπόλοιπα, για να μπορέσουμε να έχουμε μια ομαλή επαναλειτουργία. Στα προγράμματα μαθητείας με υπουργική απόφαση ελήφθησαν επίσης όλα τα μέτρα για να υπάρξει όχι μόνο προστασία, αλλά και ουσιαστική διευκόλυνση της ολοκλήρωσης του προγράμματος. Όλα τα ζητήματα τα οποία πιθανότατα θα τεθούν, ζητήματα τα οποία και εσείς θέσατε ως προς την απόσταση ή την αδυναμία κάποιων μαθητών για την ολοκλήρωση, νομίζω ότι μπορούν σε δεύτερο χρόνο να αντιμετωπιστούν από το Υπουργείο.

Επαναλαμβάνω εδώ όχι μόνο την προτροπή, αλλά και τη δική μας αναμονή τήρησης όλων των μέτρων από τους μαθητές μας σε κάθε επιχείρηση που βρίσκονται, την τήρηση μέτρων ασφαλείας, κάτι που, όπως βλέπετε, γίνεται παντού. Μπορεί να μην είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας, αλλά αναμένουμε κι εμείς από τους μαθητές μας εκεί που κάνουν τη μαθητεία να τηρούνται όλα τα μέτρα ασφαλείας με όλα τα μέσα ασφαλείας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σας ευχαριστούμε, κυρία Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

Έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Δευτέρας 24 Φεβρουαρίου 2020, της Τρίτης 25 Φεβρουαρίου 2020, της Τετάρτης 26 Φεβρουαρίου 2020, της Πέμπτης 27 Φεβρουαρίου 2020, της Παρασκευής 28 Φεβρουαρίου 2020, της Τρίτης 3 Μαρτίου 2020, της Τετάρτης 4 Μαρτίου 2020, της Πέμπτης 5 Μαρτίου 2020, της Παρασκευής 6 Μαρτίου 2020, της Δευτέρας 9 Μαρτίου 2020 και της Τρίτης 10 Μαρτίου 2020 και ερωτάται το Σώμα αν τα επικυρώνει.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεπώς τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Δευτέρας 24 Φεβρουαρίου 2020, της Τρίτης 25 Φεβρουαρίου 2020, της Τετάρτης 26 Φεβρουαρίου 2020, της Πέμπτης 27 Φεβρουαρίου 2020, της Παρασκευής 28 Φεβρουαρίου 2020, της Τρίτης 3 Μαρτίου 2020, της Τετάρτης 4 Μαρτίου 2020, της Πέμπτης 5 Μαρτίου 2020, της Παρασκευής 6 Μαρτίου 2020, της Δευτέρας 9 Μαρτίου 2020 και της Τρίτης 10 Μαρτίου 2020 επικυρώθηκαν.

Πριν εισέλθουμε στην ημερήσια διάταξη των επερωτήσεων, θα προχωρήσουμε σ' ένα ολιγόλεπτο διάλειμμα για τις υγειονομικές ανάγκες προστασίας που τηρούνται στην Αίθουσα.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αρβελάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη των

ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα συζητηθεί η υπ' αριθμόν 17/3-3-2020 επερώτηση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης, Βουλευτή Νομού Λαρίσης, του κ. Κυριάκου Βελόπουλου προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη και τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου με θέμα: «Δράση των ΜΚΟ-Χρηματοδοτήσεις ΜΚΟ από το Ελληνικό Κράτος».

Τον λόγο έχει ο επερωτών Βουλευτής Λαρίσης και Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος για δέκα λεπτά.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα ξεκινώντας τη σημερινή μου ομιλία, να σας πω ότι μας χωρίζουν χαώδεις αποστάσεις σε επίπεδο κυβέρνησης με το κόμμα σας. Και λέω χαώδεις, γιατί οι ουσιαστικές διαφορές μας είναι στον πυλώνα της οικονομίας, όπως τουλάχιστον ασκείται από τη δική σας πλευρά με τα συνεχή σας λάθη, την εκποίηση του εθνικού πλούτου, τη συνέχιση αυτού του λάθους, με τις ΔΕΚΟ, με το νερό, με το ρεύμα, όλα αυτά τα ικτρά που κάνετε, που εμείς τα χαρακτηρίζουμε «ξεπούλημα».

Και το λέω γιατί πρέπει να ξεχωρίσουμε λίγο τις ιδεολογίες εδώ μέσα. Γιατί κάποια στιγμή πρέπει να μιλήσουμε σοβαρά για το τι πρεσβεύει ο καθένας. Μια Νέα Δημοκρατία, ένα πατριωτικό κόμμα, όπως λέτε εσείς, το οποίο εκποιεί κάθε τι που θα μπορούσε να μας φέρει κέρδος και το εκποιεί πραγματικά. Διότι, τα μόνα έσοδα που θα μπορούσε να έχει το κράτος μας είναι συγκεκριμένοι πυλώνες της οικονομίας.

Το δεύτερο είναι ο τρόπος με τον οποίο ασκείται η οικονομική πολιτική, που είναι διαχειριστική πολιτική κατόπιν εντολών και παρεμβάσεων του εξωτερικού παράγοντα. Το λέω αυτό, γιατί ενώ έχετε εντολές να ασκήσετε μια οικονομική πολιτική σοβαρή, συνεχίζετε να παλινδρομείτε μεταξύ αναποφασιστικότητας και δήθεν αποφάσεων και αναφέρομαι στον πρωτογενή τομέα. Ακόμη και τώρα που μιλάει οποιοσδήποτε εδώ μέσα, οι κτηνοτρόφοι που υπέστησαν ένα τεράστιο πλήγμα το Πάσχα δεν έχουν πάρει ούτε ένα ευρώ, κύριοι Υπουργοί, και αυτό με θλίβει.

Διότι, βασικά χαρακτηριστικά, αν ξέρει κάποιος, σημαίνει ότι ο πρωτογενής τομέας, δηλαδή αλιεία, γεωργία, κτηνοτροφία είναι οι πυλώνες μιας επιβίωσης μιας ομάδας, ενός συνόλου. Εσείς τι κάνετε; Τους αφανίσατε όλους.

Και βέβαια η συνολική μας ρήξη με τη Νέα Δημοκρατία είναι στα εθνικά θέματα. Είναι ένα κόμμα το οποίο συνεχίζει την τακτική του ΣΥΡΙΖΑ στο σκοπιανό, ένα κόμμα το οποίο δεν μίλησε καν για τους διωγμούς των Βορειοηπειρωτών, που γίνονται ακόμη και τώρα που μιλάμε και βοηθά την Αλβανία να μπει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με την Τουρκία και με όλα αυτά τα σημαντικά ζητήματα.

Εγώ για ακόμη μια φορά από του Βήματος της Βουλής θα ζητήσω σύγκληση Πολιτικών Αρχηγών -ήμασαν οι πρώτοι που το ζητήσαμε- για να αποφασίσουμε ποιες είναι οι κόκκινες γραμμές. Και η κ. Γεννηματά συμφωνεί και ο κ. Τσίπρας και ο κ. Κουτσούμπας, εξ όσων γνωρίζω και ο κ. Βαρουφάκης. Να δούμε ποιες είναι οι κόκκινες γραμμές. Γιατί, κατά την άποψή μας, παίζεται ένα βρώμικο παιχνίδι. Ποιο είναι αυτό; Τα έξι ναυτικά μίλια.

Έχετε βάλει πήχη, κύριοι Υπουργοί, τα έξι ναυτικά μίλια. Αυτό είναι το χειρότερο απ' όλα. Διότι, δεν κατοχυρώνετε τα δώδεκα που μας λέει το Διεθνές Δίκαιο, ούτε τα διακόσια μίλια και δίνετε τη δυνατότητα στη Τουρκία να πάει στα επτά μίλια να κάνει γεώτρηση και να τελειώσει το παραμύθι εκεί, να πείτε ότι δεν είναι δικός μας χώρος, ότι δεν έχουμε ανακρούξει τίποτα, με συνέπεια να πάμε σε τραπέζι διαπραγματεύσεων. Ή το έχετε στήσει το παιχνίδι με την Τουρκία ή κάνετε λάθος. Διαλέξτε ποιο από τα δύο ισχύει. Και τα δύο είναι λάθος πάντως.

Και βέβαια έχουμε μια μεγάλη διαφωνία στο θέμα των λαθρομεταναστών, των προσφύγων, των μεταναστών, όπως θέλει ο κα-

θένας τους βαπτίζει στην Ελλάδα έτσι κι αλλιώς. Εμένα η άποψή μου είναι ότι είναι παράνομο εισερχόμενοι, παράνομοι μετανάστες, εν πάση περιπτώσει, χωρίς άδειες, χωρίς χαρτιά.

Θα σας διαβάσω απόσπασμα από την ομιλία στην Ώρα του Πρωθυπουργού, στις 4 Οκτωβρίου του 2019, για τους πρόσφυγες, όπως αποκαλείτε: «Είμαι υπερήφανος όταν πηγαίνω σε παρελάσεις και βλέπω την κοινωνία μας να μετατρέπεται σιγά-σιγά σε πολυπολιτισμική». Δεν ξέρω πόσο υπερήφανος μπορεί ναιώθει κάποιος, όταν η κοινωνία του μετατρέπεται βιαίως, όχι σωστά οικειοθελώς, σε πολυπολιτισμική. Διότι, βιαίως τη μετατρέπετε σε πολυπολιτισμική. Αυτό έγινε στην Αμερική, που και εκεί με επιβολή έγινε ο πολυπολιτισμός, διότι σφάχτηκαν οι ιθαγενείς, δηλαδή η φυλή Απάτσι έγινε ελικόπτερα, η Τσερόκι έγιναν τζιπ και δεν εμφανίζονται πουθενά. Αν θέλετε τον Πόντιο, τον Μικρασιάτη, τον Αρβανίτη ή δεν ξέρω ποιον άλλον να τον κάνετε εσείς μετά από είκοσι, τριάντα χρόνια cherokee ή ελικόπτερο, δικό σας θέμα. Δικό μου θέμα δεν είναι.

Ο Μητσotάκης στο Ισραήλ, στις 11 Ιουνίου του 2018: «Η άνοδος της ξενοφοβίας, του νατιβισμού και του ρατσισμού είναι δυστυχώς μια πραγματικότητα στην Ευρώπη, την οποία πρέπει να πατάξουμε και να αντιμετωπίσουμε». Νατιβισμός: Η αγάπη προς την αυτοκτονία. Γιατί να την πολεμήσουμε; Η αγάπη προς το έθνος. Γιατί να το πολεμήσουμε; Θέλω, δηλαδή, να σας κάνω μια εισαγωγή στο ιδεολογικό σας προφίλ, ένα προφίλ ανθεθνικό καθαρά, ένα προφίλ μη φιλελληνικό καθαρά.

Ώρα του Πρωθυπουργού: «Πρέπει να δεχόμαστε όσους έρχονται και μπορούν και πρέπει να μπολιάσουν μια οικονομία που γερνάει και χρειάζεται ανθρώπινο δυναμικό». Άλλος παραλογισμός αυτός, διότι όταν γερνάει το ανθρώπινο δυναμικό σου και έχεις ένα πρόβλημα δημογραφικό, δίνεις κίνητρα στους γηγενείς να γεννήσουν και άλλα παιδιά. Εσείς με την υπερφορολόγηση αναγκάζετε και να μη γεννούν παιδιά και εξακόσιες χιλιάδες Έλληνες να έχουν πάει στο εξωτερικό εδώ και δεκαπέντε χρόνια. Άρα, λοιπόν, δείχνουμε την όποια ιδεολογική μας διαφωνία ξεκινώντας.

Στις 4 Οκτώβρη του 2019, ομιλία στην Ώρα του Πρωθυπουργού: «Ούτε φράχτες θέλουμε ούτε τείχη». Και τώρα επιτίθεται η Κυβέρνησή σας, όλοι οι Υπουργοί σας ότι κάνετε φράχτη. Δηλαδή, είναι ένας φράχτης που με μια τανάλλα τον κόβεις και φεύγεις. Συμματοπλεγμα για κοτέσια και οικόδοτα είναι αυτό.

Δηλαδή, έρχεστε στη γραμμή της Ελληνικής Λύσης, κλέβετε την ιδέα, αλλά δεν έχετε το θάρρος να πείτε: «Κάναμε λάθος πριν μερικούς μήνες». Ούτε αυτό λέτε.

Και βέβαια και ο ΣΥΡΙΖΑ πλέον συμφωνεί με τον φράχτη. Δεν υπάρχει άλλη λύση στα σύνορα, θωρακίζει τα σύνορα. Το λέω για να καταλάβετε ότι μερικά πράγματα δεν τα κάνετε σωστά.

Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να κάνω μερικές ερωτήσεις. Σε μια Ελλάδα που πένεται, σε μια Ελλάδα που είναι πραγματικά υπό καθεστώς ομηρίας στα οικονομικά της, που έχει αστέγους Έλληνες, που έχει Έλληνες οι οποίοι δεν μπορούν να πληρώσουν το δάνειό τους, που κινδυνεύει το σπίτι τους με κατάσχεση σε μερικούς μήνες έχουμε ένα μείζον πρόβλημα οικονομικό και με έναν περίεργο τρόπο μέσω τρίτων δρόμων, αλλά και της κρατικής παρέμβασης, δίνετε δισεκατομμύρια ευρώ σε ανθρώπους που ήρθαν εσχάτως στη χώρα μας.

Λένε, δηλαδή, ότι πήραμε 2 δισεκατομμύρια από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τους λαθρομετανάστες, πρόσφυγες μετανάστες, όπως τους λέτε εσείς, εγώ τους λέω λαθρομετανάστες. Θα επιμεινέω στη λογική ερμηνεία του όρου, γιατί έτσι λέει και ο Μπαμπινιώτης, δεν το λέω εγώ, ο Μπαμπινιώτης, αν ανοίξετε το λεξικό, αυτό λέει λαθρομετανάστες.

Και ρωτώ πόσο σοβαρό είναι όταν στο σπίτι σας, κύριε Υπουργέ μου, έχετε τέσσερα μέλη να μην έχετε να φάτε, αλλά να δίνετε στο γείτονά σας που δεν έχει να φάει κι αυτός τα χρήματα που θα μπορούσε να δώσετε στο παιδί σας; Πώς είναι δυνατόν να ταΐζετε αυτούς που ήρθαν τώρα και να μην ταΐζετε τον Έλληνα τον άστεγο, ο οποίος δεν έχει να φάει;

Προς Θεού, δεν λέω ότι είμαστε όλοι καλά, να μην δώσουμε στον λαθρομετανάστη, τον πρόσφυγα να φάει. Λέω, μα πένεται ο Έλληνας, έχει άστεγο, υπάρχουν Έλληνες που δεν έχουν να φάνε, που δεν βγάζουν τα προς το ζην τους, πώς το κάνετε αυτό

όταν στο σπίτι σας είμαι βέβαιος ότι δεν θα το κάνατε ποτέ και δεν το κάνατε.

Έχετε φτιάξει εβδομήντα δύο δομές σε όλη τη χώρα. Κύριε Υπουργέ μου, έχετε καταλάβει τι έχετε κάνει; Εβδομήντα δύο δομές σημαίνει εβδομήντα δύο ισλαμοπόλεις πόλεις κανονικές, όπως τα ακούτε, ισλαμοπόλεις γιατί είναι ακριβώς μόνο ισλαμιστές. Δεν είναι μια πολυπολιτισμική κοινωνία αυτή, κύριε Υπουργέ. Η κάθε δομή είναι μια ισλαμική δομή.

Δεν είναι κακό θα μου πουν κάποιοι. Σαφώς, να συμφωνήσουμε σε αυτό ότι δεν είναι κακό. Ναι, αλλά δεν ξέρουμε αυτοί που είναι εκεί μέσα αν είναι πράκτορες της ΜΙΤ, αν είναι τζιχαντιστές, αν είναι προβοκάτορες, αν είναι πέμπτη φάλαγγα της Τουρκίας, που έρχονται άμα γίνει η στραβή με τους Τούρκους και θα δημιουργήσουν προβλήματα. Δεν το ξέρουμε.

Δηλαδή, το ελληνικό έθνος το ανάδελφο με το Ισραήλ πάτε να το κάνατε ένα πολυπολιτισμικό έθνος. Γιατί; Δύο έθνη υπάρχουν στην παγκόσμια ιστορία, αγαπητέ κύριε Υπουργέ. Δύο. Τι να κάνουμε; Το Ισραήλ οι εβραίοι και οι Έλληνες. Οι ισραηλινοί, όμως, φυλάττουν «Θερμοπόλεις», δηλαδή φυλάττουν το έθνος τους και εσείς βγάζετε τα μάτια σας μόνοι σας ή βγάζετε τα μάτια της Ελλάδος.

Για μένα στις επόμενες εκλογές το ερώτημα, κύριε Υπουργέ μου, είναι: Τι Ελλάδα θα θέλουμε; Θα θέλουμε Ελλάδα ή Ελλαδιστάν; Αυτό θα είναι το ερώτημα. Ή Ελλάδα ή Ελλαδιστάν.

Τους δίνετε 500 ευρώ το μήνα, δωρεάν σπίτι, δωρεάν σίτιση, δωρεάν ίντερνετ, νομική βοήθεια, ιατρική περίθαλψη. Στο τρίμηνο, τρίτος έως έκτος, έφθασαν στα νησιά μας χίλιοι οκτακόσιοι ενενήντα έξι. Να αποδώσω και τα εύσημα, αλλά ξέρετε το λίγο κακό δεν σημαίνει ότι δεν είναι κακό, το λίγο κακό δηλαδή οι λίγες αφίξεις δεν σημαίνει ότι είναι και καλό. Κάνετε λάθος. Αν θέλετε να κάνετε πραγματικά καλό, κλείστε τα σύνορα, push back, για να μην μπει κανένας. Επαίρεστε εδώ συνεχώς ότι μπαίνουν λιγότεροι, δηλαδή επειδή έμπαιναν πολλοί και τώρα μπαίνουν λιγότεροι είναι καλύτερη η κατάσταση; Δεν είναι καλή η κατάσταση στα νησιά μας και θα σας πω σε λίγο για ποιο λόγο το λέω.

Μεταφέρετε στην ενδοχώρα, περίπου, επτά χιλιάδες ανθρώπους, έξι χιλιάδες επτακόσιους εβδομήντα τέσσερις, δηλαδή σε τρεις μήνες συστήσατε στην ενδοχώρα μια ισλαμούπολη σαν την Άμφισσα. Φέρατε επτά χιλιάδες ανθρώπους, μια πόλη δηλαδή στην Άμφισσα, μια νέα πόλη.

Στατιστικά: «ΕΣΤΙΑ», είκοσι δύο χιλιάδες οκτακόσιοι δεκατρείς λαθρομετανάστες, μόνο οι έξι χιλιάδες εξακόσιοι σαράντα δύο είναι αναγνωρισμένοι, κύριε Υπουργέ, οι λοιποί δεκαέξι χιλιάδες αιτούνται ασύλου. Και λέω το εξής: Δεκαέξι χιλιάδες άνθρωποι αιτούνται ασύλου. Από τους δεκαέξι χιλιάδες το 60% έχει ΑΜΚΑ, το 67% έχει φοίτηση, το 51% έχει ΑΦΜ. Δηλαδή, τους νομιμοποιείτε από την πίσω πόρτα. Ενώ δεν δεχθήκαμε το άσυλο τους, τους βάζετε από την πίσω πόρτα ως νόμιμους εδώ μέσα. Γιατί; Αφού ακόμα αίτηση για άσυλο έχουν κάνει, δεν το πήρανε. Είναι έωλο το επιχειρήμα τους και τα χαρτιά τους. Πώς τους νομιμοποιείτε από την πίσω πόρτα βγάζοντας ΑΦΜ, ΑΜΚΑ. Γιατί; Πείτε μου τον λόγο.

Οικονομική βοήθεια. Απρίλιος του 2020, ενενήντα έξι χιλιάδες εξακόσιοι πενήντα δύο δικαιούχοι έλαβαν 9,4 εκατομμύρια ευρώ μετρητά. Κύριε Υπουργέ, 10 εκατομμύρια πήραν ενενήντα έξι χιλιάδες δικαιούχοι από τους κυρίους αυτούς τον Απρίλιο του 2020 σε ένα μήνα. Ακούστε το νούμερο, 10 εκατομμύρια. Στον κτηνοτρόφο, στον αγρότη, στον αλιέα ούτε ευρώ. Να αλλάξουν τα ονόματά τους οι Έλληνες να γίνουν όλοι Ιμπαρήμηδες και Χασάνηδες. Αυτό κάνετε μέσω του προγράμματος «ΕΣΤΙΑ» και είναι μια αδικία κατάφωρη. Τα χαρτιά τα έχω εδώ. Δικό σας έγγραφο είναι, κύριε Υπουργέ, θα το καταθέσω στα Πρακτικά. Δικά σας είναι, δεν είναι δικά μου.

Τα λέω όλα αυτά, γιατί φτιάσατε σε ένα σημείο παραλογισμού, κύριε Υπουργέ. Λέτε ότι τα hot spots είναι μια παροδική κατάσταση. Έτσι δεν λέτε; Λέτε ότι είναι μια παροδική κατάσταση. Φτιάχνετε hot spots και θα τους αφομοιώσετε στην πορεία. Μια λογική την βλέπω αν θέλετε ως ένα βαθμό, να τους αφομοιώσουμε. Βέβαια, είδαμε πώς αφομοιώθηκαν στην Αμερική όλοι αυτοί. Αφήστε το αυτό. Πάμε παρακάτω, γιατί δεν αφομοιώνεται

το νερό με το λάδι. Είδαμε τι έγινε και στη Γαλλία στα επεισόδια και στη Γερμανία που ζω εγώ, που έχω γνωστούς, που ξέρω τι σημαίνει γκέτο μουσουλμανικό είτε μαροκινό είτε αλγερινό είτε τουρκικό, για να πάει κάποιος εκεί μέσα να ζήσει, δεν μπορείς να ζήσεις. Φεύγουν από τις περιοχές οι Γερμανοί και οι Έλληνες και πάνε σε άλλες περιοχές, γιατί μένουν οι μουσουλμάνοι.

Δεν τα ξέρετε αυτά, κύριε Υπουργέ, εσείς στην Αγγλία; Στην Αγγλία, κύριε Υπουργέ, δεν ήσασταν; Στις παροικίες γύρω-γύρω μπορούσατε να πάτε στα γκέτο των μουσουλμάνων εύκολα; Μπορούσατε;

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Μπορούσαμε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Να και ένας Έλληνας που μπορούσε. Τώρα βέβαια αν τον πιστέψω τον κ. Μηταράκη μπορεί να είναι και εξωγήινος. Εγώ δεν μπορώ πάντως στη Γερμανία, το λέω για να καταλάβετε.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Πηγαίναμε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Αφήστε τα αυτά σε εμένα, γιατί στην Αγγλία έχω πάει και εγώ, ξέρω πώς είναι να περνάς από μερικές περιοχές που είναι μουσουλμάνοι. Αφήστε τα τώρα. Αυτά είναι για να πας στην Piccadilly βολτίτσες, εκεί τα γνωστά σας. Αυτά όχι εδώ. Δεν πάτε στα γκέτο, δεν είναι εύκολο να πας.

Πήρε, λοιπόν, ο κύριος Υπουργός, συμβασιούχος στα hot spots και τώρα σκέφτεται ο Υπουργός να τους κάνει και μόνιμους. Δέσμευσή του είναι εδώ είναι, να το, θα κάνει μόνιμους τους υπαλλήλους των hot spots, όταν τα νοσοκομεία μας δεν έχουν να περιθάλψουν κανέναν, όταν δεν γίνονται προσλήψεις γιατρών.

Τόση πρεμούρα πια, μα τόση πρεμούρα; Δεν το καταλαβαίνω. Δηλαδή είναι μερικά πράγματα που με ενοχλούν ως λογικό και έλλογο. Δεν το καταλαβαίνω.

Θα τους βρει εργασία, λέει, ως εργάτες γης στους πρόσφυγες, λαθρομετανάστες. Τους κάνει ειδικά προγράμματα επιμόρφωσης, διευκολύνει την εύρεση εργασίας και αφήνετε έντεκα χιλιάδες στην κοινωνία αύριο το πρωί με το πρόγραμμα ΕΣΤΙΑ, τους αμολάτε έξω. Αφήνετε έντεκα χιλιάδες ανθρώπους οι οποίοι δεν έχουν δουλειά οι άνθρωποι, δεν μπορούν να επιβιώσουν. Τους έχατε σε κτήρια με το πρόγραμμα ΕΣΤΙΑ, τους βάλατε μέσα, έτρωγαν, έπιναν τζάμπα. Δουλειά δεν έχουν, θα βγουν έξω, τους αμολάτε έξω. Αν δεν έχουν λεφτά το πιο απλό απ' όλα, κύριε Μηταράκη, είναι να αρχίσουν να κλέβουν οι άνθρωποι. Αφού δεν έχουν να φάνε, τι να κάνουν πώς θα επιβιώσουν; Είναι λογικό ένστικτο της επιβίωσης ότι θα κλέψουν. Τους αμολάτε έντεκα χιλιάδες από αυτούς έξω για να βάλετε λέτε άλλους. Και εγώ αναρωτιέμαι τη λογική είναι αυτή; Δεν το καταλαβαίνω, δεν το αντιλαμβάνομαι.

Επίσης, είχαμε το φαινόμενο της ψώρας μιας κυρίας από τη Μαλακάσα, έπαιξε σε κάποια κανάλια. Κανέναν υγειονομικό έλεγχο δεν κάνατε, κύριε Μηταράκη. Μίλησα σήμερα εγώ προσωπικά με τον περιφερειάρχη Λέσβου, δεν γίνονται έλεγχοι πραγματικοί. Έχουν δημιουργήσει εμπορικές πανηγύρεις που λάνε κρέας μέσα στη Μόρια, που λάνε ό,τι θέλετε, κάνουν μέσα δικά τους μαγαζάκια ούτε άδεια παίρνουν από κανέναν ούτε τίποτα ούτε για νομικούς ελέγχους τίποτα.

Αυτό το λέτε σοβαρή πολιτική; Το λέτε σοβαρή πολιτική αυτό, κύριε Υπουργέ; Εδώ πηγαίνουν στη Μόρια και αφήνουν σημειώματα. Πήγε στο Κιλκίς σε συγγενή μου, κύριε Υπουργέ, μη κυβερνητική οργάνωση και άφησε σημείωμα που έλεγε: «Αν θέλετε να σας νοικιάσουμε το σπίτι εμείς».

Με ποιο δικαίωμα, κύριε Υπουργέ; Με ποιο δικαίωμα; Και τι κάνουν κιάλα; Δίνουν και παραπάνω χρήματα, δίνουν περισσότερα χρήματα από το κανονικό για το ενοίκιο με συνέπεια ο άλλος που δεν έχει λεφτά να το νοικιάζει.

Διχοτομεί τη Λέσβο ΜΚΟ και δεν μιλάει κανείς, σε ελληνικό τμήμα και μη ελληνικό τμήμα. Το είδατε αυτό, κύριε Μηταράκη; Μια μη κυβερνητική οργάνωση έβγαλε ανακοίνωση και λέει στο ελληνικό τμήμα και στο μη ελληνικό. Σε ποια χώρα σοβαρή γίνονται αυτά;

Μη κυβερνητικές οργανώσεις νοικιάζουν σπίτια σε πολλαπλά

σια τιμή από αυτήν της αγοράς και μάλιστα δείχνουν και σε βίντεο πώς να ρίξουν φράχτη και να περάσουν. Υπάρχουν βίντεο στο διαδίκτυο. Εδώ έχω και την ερώτηση που σας έχω καταθέσει, ακόμα περιμένω απάντηση.

Δεν ξέρω αν είδατε τι έγινε στη Λέσβο, δημοσιεύτηκε χθες. Γυρίζουν ταινίες, fake ταινίες, ταινίες που μεταδίδονται σε όλο τον κόσμο, κύριε Υπουργέ, βίντεο fake ότι πνίγονται οι κακομοιρήδες στη Λέσβο. Εδώ είναι. Θα τα καταθέσω στα Πρακτικά.

Αυτά είναι φαινόμενα μιας κρατικής δομής όχι που παραπαίει, που είναι τελειωμένη. Είστε μια κρατική δομή τελειωμένη.

Κύριε Υπουργέ, θέλω να σημειώσετε λίγο.

Κύριε Υπουργέ, γιατί είναι απόρρητο το μητρώο των ΜΚΟ; Το μητρώο τους είναι απόρρητο, να το. Γιατί να βάζω κωδικό; Πείτε μου γιατί είναι απόρρητες οι ΜΚΟ; Για ποιο λόγο; Μα, είναι απόρρητο μητρώο, παιδιά. Σημειώστε το λίγο. Δεν το καταλαβαίνω. Θα το καταθέσω στα Πρακτικά.

Σας ρωτώ επί έντεκα μήνες -δεν μας απαντάτε- πόσες μη κυβερνητικές οργανώσεις υπάρχουν στην Ελλάδα; Πόσες είναι να ξέρουμε και εμείς. Ποιες οι συνέπειες σε ΜΚΟ που υπάρχουν, αλλά δεν έκαναν εγγραφή στο μητρώο;

Ακούστε λίγο. Ξέρω τι θα μου πείτε, θα σας πω εγώ ότι δεν τελείωσε το μητρώο, να δω πότε θα τελειώσει το μητρώο.

Θα μου πείτε και το εξής όμως, ότι αυτές που δεν εγγράφησαν στο μητρώο, ποιες θα είναι οι ποινές τους; Μπορείτε να μου πείτε; Γιατί αυτό είναι το σημαντικό. Έντεκα μήνες ένα μητρώο δεν μπορείτε να κάνετε και θα αλλάξετε την Ελλάδα; Είχατε πρόγραμμα! Πόσοι φορολογικοί, οικονομικοί έλεγχοι έχουν γίνει σε ΜΚΟ; Πείτε μου. Ποια είναι τα αποτελέσματα; Επιβλήθηκαν πρόστιμα; Έχουν καταδικαστεί ποτέ μέλη της ΜΚΟ για παράνομες πράξεις, να ή όχι; Πόσα χρήματα δόθηκαν επιτέλους από την Ευρωπαϊκή Ένωση σε μη κυβερνητικές οργανώσεις; Έχω κάνει δεκαπέντε ερωτήσεις στο Υπουργείο σας. Πόσα χρήματα δόθηκαν από τον κρατικό προϋπολογισμό; Για να ξέρει κι ο Έλληνας πόσα λεφτά συνεισφέρει ο ίδιος. Γιατί καλλιεργούσατε ένα παραμύθι κι εσείς, κι ο ΣΥΡΙΖΑ και το Κίνημα Αλλαγής, ότι τα λεφτά τα δίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Μα δεν τα δίνει τα λεφτά η Ευρωπαϊκή Ένωση. Στα νοσοκομεία πληρώνει ο Έλληνας για να είναι ο κάθε ένας που είναι εκεί μέσα, ο Έλληνας, και ο Έλληνας αν δεν έχει τα κατάλληλα ασφαλιστικά ένσημα πληρώνει και συνδρομή στο φάρμακό του. Αυτός όχι όμως, δωρεάν τα παίρνει όλα.

Επίσης, θα σας πω μερικά από τα αμαρτήματα για να κλείσω. Δεν θα πω για τον Σόρος και όλα αυτά, τα πει χιλιάδες φορές. Ποινικά αδικήματα: τριάντα άτομα, μέλη ΜΚΟ, εγκληματική οργάνωση, συμμετείχαν σε οργανωμένο κύκλωμα παράνομης διακίνησης μεταναστών. Είχαν τεχνολογικό εξοπλισμό, ώστε να γνωρίζουν στοιχεία για προσφυγικές ροές μέσω Τουρκίας. Παρακολουθούσαν παράνομα ασύρματες επικοινωνίες του Λιμενικού Σώματος FRONTEX. Αυτά στην Ελλάδα γίνονται, κύριοι, έτσι; Σκάνδαλο Oxfam: περσιτικά σεξουαλικής εκμετάλλευσης από εργαζόμενους ΜΚΟ σε ανήλικους, που υπάρχουν εδώ και πάρα πολύ καιρό παγκοσμίως. Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, ακόμη και AIDS, καταγγελίες ανθρώπων από τα νησιά. Σας τα λέω για να ξέρετε. Ελληνική ΜΚΟ, 2011-2018: ακαθάριστα έσοδα 23,8 εκατομμύρια ευρώ. Τα κατέθεσαν οι ίδιοι. Δηλαδή, μέσα σε οκτώ χρόνια, τζίρος 23 εκατομμύρια ευρώ, επιχορηγήσεις 9,7 εκατομμύρια ευρώ, εξακόσια άτομα προσωπικό, καταβάλλει μισθούς 7 εκατομμυρίων ευρώ, μισθοφόροι όλοι.

Κι εδώ βέβαια πέφτει το μεγάλο πρόβλημα ή ERC. Είσοδος εβδομήντα χιλιάδων μεταναστών στην Ελλάδα το 2015. Η ERC λαμβάνει 2.000 ευρώ το κεφάλι, δύο χιλιάδικα το κεφάλι! Αυτό δεν είναι φιλανθρωπία, αυτό είναι μπίζνα, καλά οργανωμένη, δεν είναι ΜΚΟ. Συν 5.000 το έτος ανά ένταξη σε κυβερνητικά προγράμματα. Αυτή είναι μπίζνα. Και το λέω: μπίζνα. Δύο χιλιάδικα το κεφάλι; Ξέρετε, επειδή είμαι από αυτούς που πιστεύουν στην ευρύτερη έννοια, κύριε Υπουργέ, της λογικής, θέλω να αντιδιαστείλω όσο μπορώ τη δική μου λογική. Όλα αυτά δεν μου φαίνονται λογικά. Το 2018 είχαμε 1,69 δισεκατομμύριο ευρώ χρήματα που δόθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση για να τα διαχειριστούν οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, 794 εκατομμύρια πήραν οι ΜΚΟ κι ένα σωρό λίστες με χρήματα εκατομμυρίων

ευρώ, γιατί το ελληνικό κράτος δεν μπορεί να διαχειριστεί το πρόβλημα. Αυτό μου λέτε. Γιατί να υπάρχουν οι ΜΚΟ; Κλείστε τις ΜΚΟ, οι οποίες παρακυβερνούν, δεν κυβερνούν, παρακυβερνούν. Δηλαδή είναι παρακρατικοί μηχανισμοί, έχουμε το κράτος, την κυβέρνηση και παρακρατικούς μηχανισμούς. Είναι παρακρατικοί μηχανισμοί.

Κλείνω, λέγοντας το εξής. Ξέρετε τι θα κάνετε τώρα; Θα κάνετε ένα μεγαλύτερο έγκλημα. Όσους λαθρομετανάστες, πρόσφυγες, μετανάστες διώχνετε, θα εξοργιστούν αυτοί που μένουν. Έχετε κάνει ένα έγκλημα στη Λέσβο και στα νησιά, παίρνετε κάποιους από εκεί και αφήνετε τους άλλους εκεί, κύριε Υπουργέ. Αυτοί που μένουν εκεί είναι αφηνιασμένοι. Σου λέει γιατί πήρες τους άλλους και δεν πήρες εμένα; Θα βγουν εξω με τα στειλιάρια και θα κυνηγάνε τους κατοίκους της Μυτιλήνης, τους κατοίκους της Σάμου, της Χίου. Γιατί; Γιατί πολύ απλά, σας επαναλαμβάνω, όπως είπα και ο περιφερειάρχης, το κάνουν καθημερινά. Χθες στη Χίο, από όπου είστε, όπου εκλέγεσθε, έγιναν επεισόδια. Χαμογελάτε. Δεν εκλέγομαι εγώ εκεί, εκεί εκλέγεστε εσείς και μακάρι να ξαναεκλεγείτε αν σας θέλουν οι κάτοικοι. Δεν με ενδιαφέρει εμένα αυτό. Αλλά πάμε στην ουσία. Μεταξύ τους εβδομήντα άτομα σφάζονταν στον δρόμο και οι κάτοικοι έντρομοι έτρεχαν, το ίδιο και στη Θεσσαλονίκη, στην Πατησίων, εδώ. Δεν τα βλέπετε αυτά; Δεν τα αντιλαμβάνεστε αυτά ότι είναι λάθη;

Κλείνοντας θα πω το εξής, κύριε Υπουργέ. Φοβάμαι ότι σε τριάντα χρόνια, αν συνεχίσει να κυβερνά η Νέα Δημοκρατία, η Ελλάδα θα λέγεται «Ελλαδιστάν», οι Έλληνες θα είναι πολύ λιγότεροι από τους υπολοίπους και ένα ανομοιογενές, εκρηκτικό μέγαλο που θα δημιουργήσετε θα αλλάξει την ίδια την πορεία της Ελλάδος. Δεν θα υπάρχει ελληνικό έθνος. Εμείς είμαστε υπέρ της Ελλάδος, να είναι ελληνική, χριστιανική, αλλά ανεκτική για κάθε άλλο, αλλά πάντοτε σε μία γραμμή, πρώτα η Ελλάδα, πρώτα οι Έλληνες και μετά οποιοδήποτε άλλο.

Θέλω να μου πείτε λοιπόν πότε θα κλείσετε τις ΜΚΟ που παρανομούν, πόσες είναι οι ΜΚΟ και γιατί το μητρώο σας δεν είναι δημόσιο και εάν το κάνετε δημόσιο, αν θα τους ψάξετε και πότε θα κάνετε ελέγχους πραγματικούς. Ελέγχους και τα αποτελέσματα θέλω. Μη μου αρχίσετε εδώ πέρα με αυτά που λέτε. Έγγραφα θέλω να μου δώσετε. Όταν μου πείτε ότι κάνατε τρεις ελέγχους, τα έγγραφα θέλω. Όχι θεωρίες, από θεωρίες χορτάσαμε. Κι αν κάνατε ελέγχους σε τρεις, είναι τετρακόσιες. Τρεις στις τετρακόσιες είναι μια τρύπα στο νερό.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Δεν βλέπω να το προλαβαίνουμε το αεροπλάνο στις 18.00α.

Εκ μέρους της Κυβέρνησης τον λόγο έχει ο Υπουργός Μεταναστευσης και Ασύλου κ. Νότης Μητράκης για είκοσι λεπτά.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μεταναστευσης και Ασύλου): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με ενότητα και αποφασιστικότητα αντιμετωπίσαμε και αντιμετωπίζουμε τις προκλήσεις. Αντιμετωπίζουμε τη μεταναστευτική κρίση με ξεκάθαρους στόχους, πρώτον, την ουσιαστική μείωση των ροών και, δεύτερον, τον περιορισμό των επιπτώσεων της κρίσης στις τοπικές κοινωνίες. Βρεθήκαμε αντιμετώπι με μια έξαρση ρόλου, αλλά αντιδράσαμε και αντιδράσαμε αποφασιστικά, με γνώμονα το εθνικό συμφέρον, όπως κάναμε και στην αντιμετώπιση της πανδημίας, όπως κάναμε και στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων, των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας στη χώρα μας, και θα συνεχίσουμε να το πράττουμε με γνώμονα το εθνικό συμφέρον και με την ευθύνη στο μεταναστευτικό να μην επιτρέψουμε την εργαλειοποι-

ηση της κρίσης για την επίτευξη γεωστρατηγικών επιδιώξεων.

Μετά την απόφαση του ΚΥΣΕΑ υπό τον Πρωθυπουργό, την 1^η Μαρτίου, αναβαθμίσαμε τη φύλαξη των συνόρων μας. Εμφανής πλέον σε όλους και διαρκής η αποφασιστικότητά μας να διατηρήσουμε αυτό το υψηλό επίπεδο προάσπισης των συνόρων μας. Η Ελλάδα είναι μια ισχυρή και περήφανη χώρα απέναντι σε κάθε είδους πρόκληση. Οι αφίξεις τον Απρίλιο μειώθηκαν κατά 97%, τον Μάιο κατά 91%, σε σχέση με το 2019. Αντιστρέψαμε την τάση των ροών, μετά από ένα δύσκολο 2019.

Παράλληλα, επιταχύνουμε τη διαδικασία ασύλου, ώστε να ξεχωρίζουμε γρήγορα αυτούς που δικαιούνται διεθνούς προστασίας από αυτούς που είναι οικονομικοί μετανάστες και πρέπει να επιστραφούν στις χώρες προέλευσης. Εφαρμόζουμε τη διαδικασία αποχώρησης από τις δομές πρώτης υποδοχής όσων δεν δικαιούνται πλέον παραμονής σε αυτές, όπως δηλαδή προβλέπει η ελληνική νομοθεσία, όπως προβλέπουν σχετικές υπουργικές αποφάσεις, διαδικασία που να σημειώσω ξεκίνησε το 2019 ο ΣΥΡΙΖΑ, που έκανε δύο συνολικά διαδικασίες εξώσεων. Τώρα όμως η διαδικασία θα είναι σταθερή, ομαλή, και ενισχύεται και ο μηχανισμός στήριξης και μετάβασης προς όφελος και των ωφελούμενων και της ελληνικής κοινωνίας.

Αποτελέσματα αυτής της στρατηγικής: Πρώτον, η αποσυμφόρηση των νησιών μας. Είναι πλέον πραγματικότητα, δεν είναι θεωρία. Μιλάνε οι αριθμοί. Οι διαμενόντες στα ΚΥΤ των νησιών έχουν μειωθεί κατά 16% από την αρχή του έτους. Συνολικά δεκατρείς χιλιάδες επτακόσια είκοσι οκτώ άτομα έχουν μεταφερθεί από τα νησιά προς την ηπειρωτική Ελλάδα. Έχουν απορροφηθεί οι αυξημένες ροές του πρώτου διμήνου. Και σήμερα στα ΚΥΤ των νησιών βρίσκονται τριάντα δύο χιλιάδες αντί τριάντα οκτώ χιλιάδων στις αρχές Ιανουαρίου, νούμερο που παραμένει -θα συμφωνήσουμε όλοι- ιδιαίτερα υψηλό. Η αποσυμφόρηση είναι μια σταθερή, διαρκής διαδικασία, που θα έχει αποτελέσματα σε όλο το 2020.

Δεύτερο αποτέλεσμα της πολιτικής μας, πολύ ουσιαστικό: Αλλάζουμε πλέον τη στρατηγική του σχεδιασμού του συστήματος υποδοχής, και στα νησιά και στην ενδοχώρα. Χάρη στις μειωμένες ροές, χάρη στην επιτάχυνση της διαδικασίας ασύλου, χάρη στην αποχώρηση όσων δεν δικαιούνται πλέον παραμονής, σχεδιάζουμε για πολύ λιγότερες δομές και για μικρότερες δομές σε σχέση με τον σχεδιασμό του 2019. Η κοινωνία βλέπει τα αποτελέσματα της πολιτικής μας στην πράξη. Λιγότερες θέσεις, λιγότερες δομές.

Στόχος μας είναι να αποσυμφορήσουμε τα νησιά, χωρίς όμως να γεμίσουμε δομές στην ηπειρωτική Ελλάδα. Στόχος μας είναι να αποσυμφορήσουμε όλη τη χώρα από τη μεταναστευτική κρίση, αντίθετα απ' ό,τι ζητάνε κάποια άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης που θέλουν διαρκώς να δημιουργούμε νέες δομές.

Εμείς φέτος θέλουμε να κλείσουμε εξήντα δομές στην ηπειρωτική Ελλάδα μέσα στο 2020. Εφαρμόζουμε ήδη το όριο του 1% του πληθυσμού για την παραμονή αιτούντων άσυλο και μέσα στο 2020 θέλουμε να το πετύχουμε αυτό και σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας, κάτι που ζητάει όλη η κοινωνία, την πιο δίκαιη κατανομή των βαρών, η οποία βέβαια πρέπει να γίνει και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Ελλάδα είναι στην πρώτη γραμμή της διαπραγμάτευσης για τον νέο κανονισμό ασύλου και μετανάστευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ζητάμε ένα μόνιμο μηχανισμό κατανομής αυτών των βαρών.

Στην πρωτολογία σας, κύριε Πρόεδρε της Ελληνικής Λύσης υποπέσατε σε πολλές αντιφάσεις. Μας λέτε από τη μία ότι θέλετε αποσυμφορήσει των νησιών -και μιλήσατε και με τον περιφερειάρχη πριν από λίγο- αλλά είστε αντίθετοι στη μεταφορά αιτούντων άσυλο στην ηπειρωτική Ελλάδα. Θέλετε να μη δίνουμε προνόμια στους αιτούντες άσυλο. Αναφερθήκατε σε διάφορα νούμερα, αλλά συγχρόνως διαμαρτύρεστε τώρα που τα διακόπουμε σ' αυτούς που πλέον δεν τα δικαιούνται.

Δεν θέλετε νέες δομές, αλλά θέλετε να παραμείνουν τελικά στις δομές όσοι δεν το δικαιούνται. Λέτε τελικά ότι δεν έχουμε πάρει και αρκετούς από τα νησιά και δημιουργούμε πρόβλημα, επειδή πήραμε λίγους, αλλά αν τους φέραμε στην ηπειρωτική Ελλάδα θα διαμαρτυρόσασταν γιατί τους φέραμε στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Χρειάζεται διαχωρισμός και αυτό σημαίνει ισορροπημένη μεταναστευτική πολιτική. Αυτό σημαίνει ότι η Ελλάδα είναι ένα ευρωπαϊκό κράτος δικαίου που σέβεται τις διεθνείς συνθήκες και τη συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σημαίνει ότι δίνουμε άσυλο σε αυτούς που δικαιούνται και προχωράμε σε απελάσεις όσων δεν δικαιούνται διεθνούς προστασίας.

Κάναμε δώδεκα αποστολές επιστροφών στο 2020 πριν κλείσουν τα σύνορα. Είμαστε έτοιμοι, όταν ξανανοιξουν τα σύνορα, να επιταχύνουμε τις επιστροφές. Συμφωνήσαμε με την Ευρωπαϊκή Ένωση πέντε χιλιάδες εθελοντικές επιστροφές με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βέβαια, γνωρίζετε ότι η ισχύουσα κοινή δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης- Τουρκίας, που αποδέχτηκε το 2016 ο ΣΥΡΙΖΑ, δυστυχώς καταδικάσει τα νησιά μας, γιατί μόνο εκεί, σύμφωνα με τη δήλωση, μπορεί να γίνει εξέταση ασύλου ώστε να επιστρέφεται η επιστροφή στην Τουρκία, μάλλον να αποδέχεται η Τουρκία την επιστροφή όσων, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, δεν αναγνωριστούν ως πρόσφυγες και απορριφθεί τελεσίδικα το αίτημά τους.

Εμφανίσατε μια ψεύτικη εικόνα για το μεταναστευτικό, σε μια προσπάθεια να τρομοκρατήσετε την ελληνική κοινωνία, αλλά τα νούμερα δεν σας δικαιώνουν, κύριε Βελόπουλε. Συνολικά στη χώρα μας με άσυλο βρίσκονται εξήντα χιλιάδες άτομα, δηλαδή το 0,6% του πληθυσμού. Οι αιτούντες άσυλο αυτή τη στιγμή είναι κάτω από 1% του πληθυσμού. Άρα τα νούμερα δεν είναι όπως θέλετε να τα παρουσιάσετε στην ελληνική κοινωνία.

Και βέβαια, ήδη από το 2019 η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει διαχωρίσει τα δικαιώματα των αιτούντων άσυλο σε πρόσβαση στην αγορά εργασίας, σε σχέση με αυτούς που τελικά αναγνωρίζονται. Γιατί εφαρμόζουμε στην πράξη μια πολιτική διαχωρισμού και αυτός είναι ο πολιτισμένος ευρωπαϊκός τρόπος αντιμετώπισης της μεταναστευτικής κρίσης, χωρίς ακρότητες ούτε προς τη μία ούτε προς την άλλη κατεύθυνση.

Κύριε Πρόεδρε, από τις πρώτες ημέρες επανασύστασης του Υπουργείου, διατυπώσαμε ξεκάθαρα την πρόθεσή μας για οριοθέτηση της δράσης των μη κυβερνητικών οργανώσεων, για την ανάκτηση του ελέγχου στο μεταναστευτικό. Σημαντικό βήμα σε αυτή την κατεύθυνση ήταν η σύσταση στις 24 Μαρτίου φέτος της νομικής οντότητας των τριάντα δύο υφισταμένων δομών φιλοξενίας. Δεν αποτελούν νέες δομές, όπως κάποιοι βιαστήκατε να πείτε στη Βουλή και στα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Δεν χτίζουμε νέες δομές.

Οι υφιστάμενες λειτουργούσες τριάντα δύο δομές έρχονται υπό τον έλεγχο της ελληνικής πολιτείας και αυτό ενοχλεί μερικούς και δημιουργεί και αντιδράσεις. Και μετά τοποθετήσαμε διοικητές σε αυτές τις υφιστάμενες δομές, που υπάγονται στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, όχι μόνο για να αναλάβουν την ευθύνη και να έχουν την υποχρέωση λογοδοσίας απέναντι στην πολιτεία για τα τεκταινόμενα στις δομές, αλλά για να προχωρήσουν και στην επίδοξη σαράντα χιλιάδων εκκρεμών αποφάσεων ασύλου, που οδηγούσαν σε έναν υπερκορεσμό των υφισταμένων δομών.

Βέβαια, το αναγνωρίζω ότι η χώρα μας, από την έξαρση των μεταναστευτικών ροών του 2015, μετατράπηκε σε πόλο έλξης για διάφορες μη κυβερνητικές οργανώσεις. Όμως, θέλω να τονίσω την πολύ θετική συμβολή πολλών διεθνών και ελληνικών οργανώσεων και οργανισμών στην αντιμετώπιση της κρίσης.

Συνεργαζόμαστε πολύ καλά με κορυφαίους διεθνείς οργανισμούς που προσφέρουν στη χώρα μας τεχνογνωσία, υπηρεσίες και αγαθά, με έμπειρο και πολύγλωσσο προσωπικό, όπως συνεργαζόμαστε με ελληνικές και ξένες ΜΚΟ σε θέματα όπως η στέγαση, η προστασία ασυνόδευτων ανηλίκων, η στήριξη δομών, η παροχή υπηρεσιών υγείας και διερμηνείας.

Ωστόσο, η μεγάλη είσοδος των ΜΚΟ το 2015, πολλές εκ των οποίων έχουν σήμερα αποχωρήσει, πραγματοποιήθηκε σε ένα ιδιαίτερα ελαστικό νομικό πλαίσιο ως προς τον τρόπο λειτουργίας τους, τις δραστηριότητές τους, τα άτομα που εμπλέκονται, τις πηγές χρηματοδότησης, τη χρήση των πόρων, ελαστικό πλαίσιο για προσλήψεις, αναθέσεις, συμβάσεις.

Σε αυτό βοήθησε η επιλογή της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ αναφορικά με τον τρόπο διαχείρισης του μεταναστευτικού, ίσως και

η επιλογή της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προτιμήσει τις ΜΚΟ από την τότε κυβέρνηση για τη διαχείριση πόρων. Εκεί αναζήτησαν την αξιοπιστία και προσέφεραν άπλετη χρηματοδότηση, που όμως ανήκε στη χώρα μας.

Συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Ένωση διέθεσε στην Ελλάδα το διάστημα 2015- 2019 κονδύλια ύψους 1,5 δισεκατομμυρίου ευρώ. Το τότε Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής απορρόφησε απευθείας μόλις το 1,9% αυτών των κονδυλίων που δόθηκαν στη χώρα μας, ενώ το 82%, σύμφωνα με τον πίνακα που θα σας καταθέσω, διατέθηκε σε διεθνείς οργανισμούς και σε ΜΚΟ, για να διαχειριστούν κατευθείαν, με το δικό τους τρόπο, το μεταναστευτικό.

Ήταν μάλλον ξεκάθαρη η έλλειψη εμπιστοσύνης της Ευρώπης προς το Υπουργείο επί ΣΥΡΙΖΑ, ένα Υπουργείο «άδειο πουκάμισο», χωρίς επαρκείς δομές, χωρίς μόνιμο προσωπικό και τελικά χωρίς πόρους. Επί σειρά ετών υπήρξε μηδαμινή κρατική παρέμβαση στις περισσότερες δομές φιλοξενίας. Είχαμε κρατήσει απλώς την επιστάση, την οποία είχε αναλάβει ο Στρατός και αντιλαμβάνεστε, βέβαια, ότι δεν είναι αυτή η αποστολή των Ενόπλων Δυνάμεων.

Η προηγούμενη κυβέρνηση, δηλαδή, είχε παραδώσει τα κλειδιά στις ΜΚΟ, οι οποίες διαχειρίζονταν κατευθείαν ευρωπαϊκά κονδύλια. Προσλάμβαναν υπαλληλικό προσωπικό, χιλιάδες μετακλητούς, με διαδικασίες για τις οποίες το κράτος είχε παντελή άγνοια, με μισθούς πολύ μεγαλύτερους του ελληνικού δημοσίου και πραγματοποιούσε προμήθειες με ένα απόρρητο τρόπο ως προς το ελληνικό δημόσιο.

Ουσιαστικά, ο ΣΥΡΙΖΑ είχε ιδιωτικοποιήσει τη διαχείριση του μεταναστευτικού ζητήματος, αποφεύγοντας την ύπαρξη κρατικών μηχανισμών ελέγχου. Και σήμερα η ανάκτηση του ελέγχου σηματοδοτεί και την ανάκτηση της διεθνούς αξιοπιστίας μας. Τα ευρωπαϊκά όργανα βλέπουν στο πρόσωπο της χώρας μας έναν φερέγγυο συνομιλητή, έναν διαχειριστή, πλέον, της μεταναστευτικής κρίσης.

Με τις πρώτες νομοθετικές πρωτοβουλίες, ήδη από το Φεβρουάριο, ιδρύσαμε το Μητρώο Μελών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και κάναμε πιο συνεκτικό το πλαίσιο ελέγχου τους. Θυμίζω ότι η τροπολογία μας δεν ψηφίστηκε και από τα άλλα κόμματα. Ο καθένας κρίνεται αν τη στήριξε ή δεν τη στήριξε τότε και αναρωτιέμαι, όσοι δεν την στήριξαν, δεν ήθελαν τον έλεγχο των ΜΚΟ;

Ωστόσο, εμείς με αυτή την διάταξη προσφέρουμε στη δημόσια διοίκηση και όλες τις αρμόδιες εποπτικές αρχές, την απαραίτητη θεσμική γνώση για τη λειτουργία ελληνικών και ξένων ΜΚΟ, οι οποίες, πλέον, δεν θα είναι απρόσβες.

Προχωρήσαμε στην τοποθέτηση ειδικού γραμματέα στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου για να εποπτεύει αποτελεσματικά το νέο μητρώο, να συνεργάζεται με εποπτικές αρχές, να συμβάλει καταλυτικά στον έλεγχο αυτών των οργανώσεων. Επισχύουμε, έτσι τη λογοδοσία και την εκούσια συμμόρφωση και όποιος δεν συμμορφώνεται με τις νέες απαιτήσεις, θα διαγράφεται από το μητρώο, δεν θα έχουν τα μέλη του δικαίωμα εισόδου στις δομές ή συνεργασίας με το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου.

Κάθε μέλος ΜΚΟ, που είναι ενεργό στο πεδίο, θα λάβει ειδική ταυτότητα και μόνο με αυτή την ταυτότητα θα μπορεί να μπαίνει στις δομές και να συνεργάζεται με την κρατική μηχανή. Προβλέπεται η δυνατότητα επιτόπιων ελέγχων από την ειδική γραμματεία του Υπουργείου.

Αυτό το μητρώο, που ήδη λειτουργεί, δεν είναι απόρρητο. Απλώς, ξέρετε, στο κομπιούτερ χρειάζεται να ανοίξει ο καθένας το δικό του λογαριασμό, με το δικό του username και password, για να μπει, για να μπορεί να βάλει τα δικά του στοιχεία. Δεν μπορώ να βάλω εγώ τα στοιχεία του δικού σας λογαριασμού. Το μητρώο αυτό, λοιπόν, θα δημοσιευθεί. Αυτό το μητρώο είναι δημόσιο και έχουν ήδη δημιουργήσει λογαριασμό διακόσιες σαράντα πέντε ΜΚΟ και έχουν στείλει στοιχεία εκατόν δεκαοκτώ, πολύ λιγότερες από τις τετρακόσιες πενήντα ΜΚΟ που είχαν καταθέσει αίτηση στο παλιό μητρώο του Υπουργείου Εσωτερικών.

Μάλλον το νέο νομοθετικό πλαίσιο αυτορρυθμίζει και ξεκαθαρίζει το θολό τοπίο, στο οποίο δρούσαν πριν ανεξέλεγκτα.

Και επειδή με ρωτήσατε, κύριε Βελόπουλε, η πρώτη φάση ολοκλήρωσης του μητρώου είναι η 14^η Ιουνίου. Τότε κλείνει η προθεσμία για τις ήδη λειτουργούσες ΜΚΟ, που είχαν υποβάλει στο παλιό μητρώο, να επικαιροποιήσουν τα στοιχεία τους και να βάλουν και τα στοιχεία των μελών που ενεργοποιούνται στο πεδίο. Και είναι η πρώτη φορά που σε εθνικό επίπεδο υπάρχει ουσιαστική εποπτεία, συντεταγμένος έλεγχος της πολιτείας και σε συνεργασία με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, καθώς και άλλους ελεγκτικούς μηχανισμούς, γίνονται ήδη έλεγχοι βάσει σχεδιασμού. Και οι αρμόδιες αυτές αρχές θα ενημερώσουν για τα αποτελέσματα.

Ρωτήσατε, κύριε Βελόπουλε, για τη διαχείριση πόρων από τις ΜΚΟ. Θα καταθέσω την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής -Απρίλιος του 2020- που αναφέρει τις ΜΚΟ και τους οργανισμούς που έλαβαν ευρωπαϊκή χρηματοδότηση από το 2015. Περιλαμβάνει αναλυτικά έργα, το ταμείο χρηματοδότησης, τον αποδέκτη της χρηματοδότησης και το ποσό που έλαβε. Συνολικά από τα έργα που αναφέρονται στον πίνακα, ΜΚΟ και διεθνείς οργανισμοί έλαβαν 1,3 δισεκατομμύριο ευρώ.

Ως προς τις πληρωμές από το ελληνικό δημόσιο, μετά τη σύσταση του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής το 2016 μεταφέρθηκαν σε αυτό οι ΣΑΕ του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εσωτερικών με τα αντίστοιχα έργα.

Θα καταθέσω, επίσης, το σχετικό πίνακα πληρωμών προς ΜΚΟ. Αφορούν πράξεις πληρωμών, που ξεκινάνε από το 2016, συνολικού ύψους 22,6 εκατομμυρίων ευρώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε πολλαπλές κρίσεις. Κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε τις αυξημένες αφίξεις το πρώτο δίμηνο του 2020, την ένταση και τα επεισόδια στα νησιά μας, την ασύμμετρη απειλή στα σύνορά μας, την πανδημία του κορωνοϊού, καθώς και την ανάγκη σύστασης του Υπουργείου, την εφαρμογή και βελτίωση του νέου νόμου του ασύλου, την ανάληψη της ευθύνης των δομών και τη διαρκή αποσυμφόρηση των νησιών.

Αντιμετωπίσαμε με σχέδιο και αποφασιστικότητα αυτές τις προκλήσεις. Επιζητήσαμε εξαρχής τη διαφάνεια και τον ορθολογικό προγραμματισμό. Στόχος μας; Να ξεφύγουμε από το καθεστώς έκτακτης ανάγκης, που θεσπίστηκε από την προηγούμενη κυβέρνηση, διαμορφώνοντας συμφωνίες-πλαίσιο για τις προμήθειες και τη λειτουργία του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, συμφωνίες-πλαίσιο που υιοθετούν τις βέλτιστες πρακτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ήδη στους πρώτους τέσσερις μήνες έχουμε θέσει στέρεες βάσεις, έχουμε προκηρύξει την πρώτη συμφωνία-πλαίσιο για την καθαριότητα όλων των δομών ασύλου της χώρας για τα επόμενα τέσσερα χρόνια με δημοσίευση στη σελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αντίστοιχα θα κάνουμε μέσα στο 2020 για όλες τις βασικές προμήθειες που χρειάζεται το Υπουργείο. Και πετυχαίνουμε μείωση κόστους. Για δύο δομές έκτακτης ανάγκης που χρειαστήκαμε να φτιάξουμε ως Υπουργείο, πετύχαμε μείωση κόστους κατά 25% μέχρι 30% σε σχέση με αντίστοιχες δομές.

Την προηγούμενη εβδομάδα κατοχυρώθηκε ο διαγωνισμός για τις μετακινήσεις. Είναι κατά 67% φτηνότερος από τον προηγούμενο διαγωνισμό που είχε προκηρυχθεί επί ΣΥΡΙΖΑ. Ανακοινώσαμε και προκηρύξαμε τις δομές ημιαυτόνομης διαμονής για τα ασυνόδετα ανήλικα με 50% μείωση του κόστους.

Επίσης, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου προωθεί ταυτόχρονα την υλοποίηση δράσεων για την ασφάλεια των δομών. Είναι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα. Υπάρχουν προβλήματα, δυσλειτουργίες στις δομές από την ανοιχτή τους φύση.

Υπάρχουν, όμως, προβλήματα και στη διαδικασία ασύλου και προχωράμε στον εκσυγχρονισμό του συστήματος «ΑΛΚΥΟΝΗ» με σκοπό την ταχύτερη καταγραφή, επεξεργασία και επίδοση αποφάσεων ασύλου με σύστημα αυτοκαταγραφής ερωτηματολογίου, όπως μας επιτρέπουν οι νέες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τηλεσυνεντεύξεις, που, επίσης, πλέον μας επιτρέπονται, με ψηφιακή έκδοση και επίδοση των αποφάσεων ασύλου, με ενίσχυση των δικτύων ψηφιακής σύνδεσης των δομών, ώστε να μην έχουμε χαμένες μέρες στη λειτουργία της Υπηρεσίας Ασύλου. Κάνουμε και κάτι άλλο πολύ σημαντικό: Εγκαθιστούμε συστήματα εισόδου - εξόδου στις δομές, με ταυτόχρονη τοπο-

θέτηση διπλής περιφραξης σε κάθε δομή, αλλά και ολοκληρωμένου συστήματος ασφαλείας.

Με την εγκατάσταση συστημάτων ελεγχόμενης πρόσβασης και τη διανομή καρτών εισόδου και εξόδου, εξασφαλίζεται με οργανωμένο τρόπο η μετακίνηση μόνο όσων δικαιούνται είσοδο και έξοδο στις δομές, για να μην επαναλαμβάνονται τα φαινόμενα που και εσείς, κύριε Πρόεδρε, παρουσιάσατε στην ομιλία σας. Στις δομές έχουμε και προβλήματα βίας, τα οποία αφορούν τους ίδιους τους διαμενόντες. Η ασφάλεια των διαμενόντων, είναι προτεραιότητα για εμάς. Αφορά και τις τοπικές κοινωνίες. Ίση ακριβώς υποχρέωσή μας είναι η προστασία των τοπικών κοινωνιών.

Και θέλω να τονίσω ότι η Σάμος και η Μαλακάσα θα αποτελέσουν τις πρώτες κλειστές και ελεγχόμενες δομές φιλοξενίας μέσα στους επόμενους μήνες. Αποτελεί μια υπόσχεση προς την τοπική κοινωνία, αλλά και μια δέσμευση του Υπουργείου μας.

Το μοντέλο των ελεγχόμενων δομών θα μεταφερθεί σταδιακά σε όλα τα νησιά και στην Ηπειρωτική Ελλάδα, στις δομές που θα μείνουν μετά τις εξήντα δομές που φέτος έχουμε ήδη ανακοινώσει ότι θα κλείσουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εργαζόμαστε συστηματικά για τον περιορισμό των ροών και έχουμε πλέον μετρήσιμα αποτελέσματα. Εργαζόμαστε συστηματικά για την ασφάλεια των δομών και έχουμε συγκεκριμένο σχέδιο. Εργαζόμαστε συστηματικά για τη διαφάνεια και τον εξορθολογισμό στον τρόπο διαχείρισης του Υπουργείου και έχουμε κάνει τα πρώτα, πολύ ουσιαστικά βήματα, βήματα που επί χρόνια δεν είχαν γίνει για συμφωνίες-πλαίσιο παρά την απαίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Εργαζόμαστε συστηματικά για τη μείωση των επιπτώσεων της κρίσης στις τοπικές κοινωνίες, αυξάνοντας την ασφάλεια στις δομές, ελέγχοντας τις ΜΚΟ, δημιουργώντας το Ταμείο Αλληλεγγύης για τη στήριξη έργων στους δήμους που επηρεάζονται από τη μεταναστευτική κρίση, για την πληρωμή ανταποδοτικών τελών στους δήμους που φιλοξενούν δομές, όχι ως αντάλλαγμα, ως αποζημίωση, γιατί σεβόμαστε τις τοπικές κοινωνίες.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου κ. Νότης Μηταράκης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς σας ευχαριστούμε και για την τήρηση του χρόνου, κύριε Υπουργέ.

Θα περάσουμε τώρα στους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους.

Τον λόγο έχει ο κ. Κωνσταντίνος Χήτας, Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης, από την Ελληνική Λύση για δώδεκα λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, προσπαθώ όση ώρα μιλάτε -δεν γνωρίζω, δεν έχω τέτοιες γνώσεις, θα το αναζητήσω μόλις βγω από την Αίθουσα- να βρω πώς λέγεται το φαινόμενο όταν κάποιος αρνείται πεισματικά να αποδεχτεί την πραγματικότητα και περιγράφει μια άλλη πραγματικότητα. Δεν ξέρω. Δεν έχω ούτε ιατρικές γνώσεις, ούτε τέτοια φαινόμενα μπορώ να τα παρακολουθήσω. Όμως, όταν ένας άνθρωπος ζει σε ένα παράλληλο σύμπαν -με όλη τη συμπάθεια και τον σεβασμό που σας έχω- ακούγοντάς σας νόμιζα ότι ζω στο Λουξεμβούργο; Πάντως, όχι στη χώρα αυτή.

Κύριε Μηταράκη, κάνατε και μία άλλη ζημιά σε μένα σήμερα, γιατί μου ανατρέψατε όλη την ομιλία. Άλλα πράγματα είχα ετοιμάσει. Όμως, έχετε πει τέτοια πράγματα σήμερα εδώ, που πρέπει να σας απαντήσουμε σε όλα αυτά. Και μετά θα πάμε και στην επιχείρηση προσγείωσης στην πραγματικότητα, να καλωσορίσει η Εθνική Αντιπροσωπεία και ο ελληνικός λαός τον Υπουργό Μετανάστευσης στην Ελλάδα.

Κύριε Μηταράκη, μάλλον είστε αλλού. Δεν ζείτε εδώ και είστε και Χιώτης και νησιώτης. Πραγματικά, με γνώμονα το εθνικό συμφέρον λειτουργεί η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και το Υπουργείο του κ. Μηταράκη; Αυτά που συμβαίνουν στην Ελλάδα έχουν ως γνώμονα το εθνικό συμφέρον; Εμείς βλέπουμε άλλα πράγματα! Μπορεί εμείς να κάνουμε λάθος. Δεν ξέρω. Θα μας τα πείτε μετά, στη δευτερολογία σας.

Περήφανη χώρα, κύριε Μηταράκη, η Ελλάδα είναι. Ναι, είναι περήφανη. Για το ισχυρή δεν ξέρω. Και για το ισχυρή ευθύνεστε όλοι εσείς που την κυβερνάτε πενήντα χρόνια τώρα.

Μας είπατε για μείωση αυξήσεων. Οι αριθμοί, ξέρετε, δεν λένε πάντα την αλήθεια. Για 97% μας είπατε τον Απρίλιο, για 91% το Μάιο. Εγώ θα σας το πω αλλιώς και πολύ απλά: Ας μην υπήρχε ο κορωνοϊός, ας μην είχε σφίξει την κάνουλα ο Ερντογάν και θα λέγαμε εδώ πέρα τι αριθμό αφίξεων θα είχαμε και αν θα είχαμε μειωμένο αριθμό ή όχι.

Γιατί δυστυχώς, κύριε Μηταράκη, με τον τρόπο που αντιμετωπίζετε εσείς και ο ΣΥΡΙΖΑ το πρόβλημα, που είστε ίδιοι τελειώς, με λίγες διαφορές επιφανειακές, η αποτροπή των αφίξεων στην Ελλάδα εξαρτάται από τον Ερντογάν και όχι από εμάς. Και θα σας πούμε μετά πώς θα αντιμετωπίσετε το φαινόμενο. Σας τα λέμε χρόνια τώρα, αλλά δεν λέτε να ξυπνήσετε.

Και συνεχίζετε, κύριε Μηταράκη, θα μου επιτρέψετε να σας το πω και δεν ήθελα να το πω αυτό στη Βουλή, αλλά εσείς το κάνετε άρα αφού το κάνετε εσείς θα μου επιτρέψετε να σας πω αυτό που κάνετε εσείς, δηλαδή είστε ψεύτης, ψεύδεστε και το κάνετε συνεχόμενα για την Ελληνική Λύση. Λέτε ότι η Ελληνική Λύση δεν θέλει την αποσυμφόρηση των νησιών.

Το ξεκαθαρίσαμε εδώ στο Ελληνικό Κοινοβούλιο πολλές φορές και στο δικό σας νομοσχέδιο και είπατε -ήταν μια συμφωνία κυρίων- ότι «εντάξει, τελειώσε, δεν θα το ξαναπώ». Το ξαναλέτε και σήμερα. Κατ' αρχάς όποιος το ακούει αυτό γελάει, πάνει το στομάχι του από τα γέλια. Η Ελληνική Λύση δεν θέλει την αποσυμφόρηση των νησιών;

Εσάς σας ενδιαφέρει η αποσυμφόρηση των νησιών ή να ξεβρωμίσει η χώρα; Να καταλάβω τι σας ενδιαφέρει. Εμάς μας ενδιαφέρει να φύγουν όλοι αυτοί από εδώ. Δεν μας ενδιαφέρει να τους πάρω από εδώ να του πάω αλλού. Μεταφορά προβλήματος; Τι κάνετε εσείς; Μεταφέρετε τα προβλήματα δεξιά και αριστερά;

Στη δευτερολογία σας λοιπόν, θέλω να αποκαταστήσετε την τάξη και να πείτε ότι το επιχείρημά σας αυτό ήταν τουλάχιστον ψευδές. Γιατί εμείς δεν θέλουμε αποσυμφόρηση των νησιών μόνο. Θέλουμε την αποσυμφόρηση όλης της Ελλάδας και όχι να τους πάρω από τα νησιά και να τους αμολήσω έντεκα χιλιάδες εν δυνάμει παραβατικά στοιχεία σε όλη την επικράτεια, γιατί αυτοί οι άνθρωποι θα πενιάσουν, θα είναι άνεργοι, θα κάνουν μην πω τι άλλο και θα υποφέρει η τοπική κοινωνία. Είναι λύση αυτή; Το διώχνω από πάνω μου και δεν με ενδιαφέρει; «Δεν έχετε δικαίωμα να μείνετε στις δομές πλέον. Είστε έντεκα χιλιάδες. Φύγετε από εδώ. Πάτε και κάντε ό,τι θέλετε. Πάτε στον ΟΑΕΔ, βρείτε δουλειές». Θα τα πούμε σε λιγάκι.

Είπατε ότι ο κ. Βελόπουλος τρομοκράτησε τους Έλληνες.

Κύριε Μηταράκη, θα προσπαθήσουμε σήμερα εδώ να σας αποδείξουμε ότι η δική σας πολιτική τρομοκρατεί τους Έλληνες. Εσείς τρομοκρατείτε τους Έλληνες με αυτά που κάνετε, που περιφέρετε λαθρομετανάστες δεξιά και αριστερά. Εσείς τρομοκρατείτε Έλληνες με αυτά που βλέπει ο πενιασμένος, πτωχευμένος Έλληνας. Βλέπει κάθε μήνα στημένους στην ουρά τους Νιγηριανούς, τους Αφγανούς, τους Σομαλούς και τους Κογκολέζους να παίρνουν 500 ευρώ τον μήνα και αυτός ψάχνει την τσεπούλα του και έχει 100 ευρώ.

Εσείς τρομοκρατείτε, λοιπόν, τους Έλληνες όταν η γιαγιά και ο παππούς δεν μπορεί να κυκλοφορήσει στο χωριό του, όταν καταστρέφεται κοινωνίες τοπικές. Πηγαίνετε να δείτε τι γίνεται στη Μαλακάσα και σε άλλα μέρη. Σε κοινωνίες οκτακοσίων και χιλίων ανθρώπων βάζετε τρεις και τέσσερις χιλιάδες μετανάστες και είστε και περήφανος για αυτά που κάνετε.

Συνεργάζεστε, λέτε, με ξένες και εγχώριες ΜΚΟ για τη στέγαση, τη φύλαξη ανήλικων. Ποιους ανήλικους, κύριε Μηταράκη; Εδώ ήμασταν και ψηφίζαμε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και μας είπατε ότι όσους αναγνωρίζουμε πόσων χρόνων είναι, γιατί δεν πιστοποιείται από τα χαρτιά τους είτε από κάποιο άλλο έγγραφο, τους κάνουμε όλους ανήλικους. Εσείς το ψηφίσατε εδώ, η Νέα Δημοκρατία. Και είχατε το θράσος ως Κυβέρνηση να απαιτήσετε από την Ελληνική Λύση να βάλει την υπογραφή της σε αυτό το αίτημα.

Ποιοι είναι οι ανήλικοι, που βάλατε τα κλάματα, που μας περι-

γράφате εδώ; Τα ανήλικα ασυνόδευτα ποια είναι; Είκοσι πέντε χρόνων παιδιά που μπαίνουν μέσα και σκίζουν τα χαρτιά τους; Σοβαρά μιλάτε τώρα; Είναι αυτοί ανήλικοι;

Η κ. Δόμνα Μηχαηλίδου έχει εξαφανιστεί, δεν ξέρω τι γίνεται. Πού είναι όλοι αυτοί οι Υπουργοί και Υφυπουργοί; Παραμονή πρωτοχρονιάς περνούσε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κύριε Μηταράκη, τροπολογία για όλα αυτά τα ασυνόδευτα παιδιά, πού θα μένουν, ανά δύο-τρεις θα μένουν σε διαμερίσματα, να έχουν ψυχολογική υποστήριξη, να έχουν καφετιέρες, να έχουν κουζίνες. Και τα δικά μας τα παιδιά τρέχουν στο εξωτερικό. Τι να κάνουμε; Αυτή είναι η νέα Ελλάδα που οραματίζεστε, του πολυπολιτισμικού Πρωθυπουργού σας. Αυτή είναι η Ελλάδα, αυτά να λέτε στον ελληνικό λαό και όχι αυτά που ήρθατε να παπαγαλίσσετε σήμερα εδώ και να περιγράψετε μία κατάσταση που δεν υπάρχει.

Μας είπατε για τις τεράστιες επιτυχίες του Υπουργείου σας. Ποιο Υπουργείο; Το Υπουργείο που καταργήσατε και το επαναφέρατε; Την παλινωδία που ζήσατε, το βέριγκο που είχατε επτά-οκτώ μήνες και δεν ξέρατε πού πατούσατε και πού βρισκόσασταν ενώ ήρθατε στην Κυβέρνηση αυτή με κορωνίδα δύο θέματα, το μακεδονικό και τους λαθρομετανάστες και ότι έχετε πρόγραμμα, είστε έτοιμοι να το εφαρμόσετε.

Ποιο πρόγραμμα είχατε; Αλλάξατε επτά Υπουργούς, Υφυπουργούς τους κάνατε Υπουργούς, τους Υπουργούς τους κάνατε Πρωθυπουργούς, τους βγάλατε, πήρατε από τον στρατό ανθρώπους, του κάνατε Υπουργούς, τους ξαναφέρατε πίσω, αλλάξατε Υπουργείο, το ξανασυστήσατε το Υπουργείο, κλείσατε, ανοίξατε. Δεν ξέρετε τι σας γίνεται. Ήσασταν έτοιμοι, όμως.

Κύριε Μηταράκη, θεωρώ ότι αυτή τη στιγμή οι απανταχού ΜΚΟ στην Ελλάδα τρέμουν μην χάσουν τη δουλειά τους με αυτά που έχετε ανακοινώσει. Τα μέτρα που έχετε λάβει είναι φοβερά.

Κύριε Μηταράκη, τους χαϊδεύετε. Πείτε την αλήθεια στον κόσμο γιατί η αλήθεια αποτυπώνεται καθημερινά στην κοινωνία. Η αλήθεια δεν αποτυπώνεται στα χαρτιά μας εδώ. Κύριε Μηταράκη, η αλήθεια δεν αποτυπώνεται εδώ στο μικρόφωνο μπροστά, σε μια τηλεοπτική εκπομπή ή σε έναν θεωρητικό λόγο.

Η αλήθεια αποτυπώνεται στην πραγματικότητα. Και ξέρετε τι αναφέρει η αλήθεια, κύριε Μηταράκη, επειδή αναφέρατε και ποσά; Να σας πω, ακούστε αναφέρεστε στους πτωχευμένους Έλληνες και μιλάτε για δισεκατομμύρια για το θέμα αυτό, κύριε Μηταράκη. Εσείς μας είπατε σήμερα ότι ήταν λιγότερα 1,3 το 2019. Έτσι μας είπατε;

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Από το 2015 μέχρι τώρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Εγώ στα στοιχεία μου έχω 1,69. Οι ελληνικές αρχές παίρνουν 794 εκατομμύρια. Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ παίρνει 506. Ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης 120 εκατομμύρια. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ασύλου 26 εκατομμύρια. Εκατομμύρια, πάρτι εκατομμυρίων!

Ακούστε λίγο, κύριε Μηταράκη, τι υπαγορεύει η πραγματικότητα και όχι αυτό το οποίο ζείτε εσείς, το οποίο ψάχνω να βρω πώς χαρακτηρίζεται.

Οι άνθρωποι που μας ψήφισαν και βιώνουν αυτά, αυτοί είναι και που υποφέρουν. Μας λένε, λοιπόν, εδώ, ο κ. Βασίλης Κοντέλης, ο οποίος είναι μεστής ο άνθρωπος, ότι ό,τι σπίτι ανεβαίνει το νοικιάζουν οι ΜΚΟ. Το ξέρετε αυτό; Βάλτε μια δικλείδα προστασίας για τους ανθρώπους. Κάνει 300 ευρώ το σπίτι και το νοικιάζουν για 500-600. Τα παίρνουν δέκα-δέκα, είκοσι-είκοσι, τριάντα-τριάντα, για να βάλουν τα μπουμπουκία σας μέσα. Έτσι είναι.

Κράτος εν κράτει είναι οι ΜΚΟ. ΜΚΟ Μόρια Corona Awareness Team. Τα μέλη της είναι όλα από το Αφγανιστάν. Η ΜΚΟ, λοιπόν, αυτή, που ήρθε να προσφέρει στην κοινωνία μας εδώ στην Ελλάδα, τα μέλη της είναι greek side of island. Έχει κάνει μήνυση ο περιφερειάρχης, το ξέρετε και εσείς. Χωρίσανε το νησί στα δύο. Τι κάνετε για αυτό;

Τουρκική οργάνωση «Moria White Helmets», τα Λευκά Κράνη, κύριε Μηταράκη, ανήρτησε φωτογραφίες που δείχνουν δίπλα στο κέντρο της Μόριας -ακούστε τώρα, να το ακούσουν οι Έλληνες, εσάς δεν ξέρω αν σας ενδιαφέρει- κομμένα ελαιόδεντρα, μετανάστες να σκάβουν με μηχανήματα διαμόρφωσης χώρου.

Είναι το νέο project στη νέα δική τους γη. Έτσι το παρουσιάζουν. Ελάτε εδώ να αποκτήσετε τη νέα δική σας γη.

Το ακούτε, κύριοι συνεργάτες του Μηταράκη; Αυτά κάνουν. Η εταιρεία λέγεται «Moria White Helmets» και τα διαφημίζει. Ελάτε εδώ να πάρετε τη γη σας!

Νέες καταγγελίες: ΜΚΟ Stand By M.Lesvos. «Είμαστε στην ευχάριστη θέση να ξεκινήσουμε τις εργασίες με την Πυροσβεστική Μυτιλήνης. Τους προμηθεύσαμε τον απαραίτητο εξοπλισμό και τους βοηθήσαμε να χτίσουν ένα μικρό καταφύγιο για το προσωπικό τους κοντά στη Μόρια». Η ΜΚΟ βοηθάει την Πυροσβεστική μας. Το καταλαβαίνετε;

Και πάμε τώρα σε ένα άλλο θέμα, κύριε Μηταράκη, στα γαλάζια παιδιά. Σας είπε ο Πρόεδρος για τις σκηνοθεσίες και τι γίνονταν προηγουμένως. Τα γαλάζια παιδιά, κύριε Μηταράκη. Με ονόματα και διευθύνσεις θα σας μιλήσω για όλους αυτούς. Άνθρωποι οι οποίοι πριν από τις εκλογές ήταν υπερασπιστές της Μακεδονίας, ήθελαν να διώξουν μετανάστες και φυσικά με τριάντα αργύρια ή με τριάντα χιλιάδες ευρώ τον χρόνο έχουν γίνει οι καλύτεροι σας υπάλληλοι.

Και εγώ απορώ πώς έχετε πείσει και τους δημάρχους σας, τι τους έχετε τάξει. Να μας πείτε τι τους έχετε δώσει. Είχαμε διακόσιες τριάντα αφίξεις στη Λέσβο τον Μάιο, από 1^η Ιουνίου παραπάνω από ογδόντα με ενενήντα, σε τρεις ημέρες μέσα. Και ξέρετε πολύ καλά, κύριε Υπουργέ, ότι στο επόμενο χρονικό διάστημα οι αφίξεις θα αυξηθούν και από Έβρο και από εδών. Η λαθρομετανάστευση, κύριε Μηταράκη, συνεχίζεται κανονικά. Οι επενδυτές, που τους βλέπουμε καθημερινά έξω από τα ATM να βγάζουν τα λεφτά τους, συνεχίζεται κανονικά και αυτό το φαινόμενο.

Τις τελευταίες ημέρες στη Μόρια και όχι μόνο έχουμε μπαράζ αύξησης της εγκληματικότητας. Μπαίνουν στα σπίτια με κόσμο, κύριε Υπουργέ. Το ξέρετε. Κλοπές ζώων, σφάζουν ζώα, τα ζώα, το βιός του κόσμου. Τα χωράφια τα λεηλατούν. Σπάνε εκκλησίες, καταστρέφουν σταυρούς, οτιδήποτε θυμίζει θρησκεία και Ελλάδα και χριστιανισμό τα καταστρέφουν όλα. Βρέθηκαν χατζάρες, σπαθιά, μαχαίρια, ηλεκτρικοί τροχοί και πάει λέγοντας, κυκλοφορούν φωτογραφίες. Μην το προσπερνάτε αυτό έτσι.

«Ναι, κύριε Βελόπουλε, συμβαίνουν και αυτά, αλλά εμείς έχουμε πρόγραμμα». Τι πρόγραμμα έχετε; Πρόγραμμα καταστροφής και ισλαμοποίησης της Ελλάδας; Αυτό είναι το πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας; Ήρθατε στην εξουσία, κύριε Μηταράκη, για να διώξετε τους λαθρομετανάστες, που εισβάλλουν παράνομα στη χώρα μας. Τους νταντεύετε και τους χαδεύετε. Συνεχίζετε, ότι έκανε ακριβώς ο ΣΥΡΙΖΑ. Βάλατε έναν μανδύα γαλάζιο πάνω, αλλά είστε ο γαλάζιος ΣΥΡΙΖΑ, δεν είστε τίποτα παραπάνω.

Εκατόν σαράντα πέντε λαθρομετανάστες, κύριε Μηταράκη, στη Ρόδο ζουν σε παράνομη δομή σε αρχαιολογικό χώρο, επειδή μας είπατε πόσοι είναι καταγεγραμμένοι.

Άλλοι τόσοι και παραπάνω -και αν είστε ειλικρινείς, να το παραδεχθείτε εδώ- είναι αυτοί οι οποίοι δεν είναι καταγεγραμμένοι και κυκλοφορούν δεξιά και αριστερά, σκιές, κλέβουν, ρημάζουν, βιάζουν, σκοτώνουν ζώα, καταστρέφουν σπίτια, τα πάντα. Κάτοικοι στη Ρόδο, όπου ζουν αυτοί οι άνθρωποι εκεί, στον αρχαιολογικό χώρο δίπλα, καταγγέλλουν ότι βγαίνουν έξω, προκαλούν και «πειράζουν» κοπέλες στο δρόμο, και όχι μόνο, το λέω εντός εισαγωγικών. Και κάντε το δικό σας, αν ένας από αυτούς «πειράξει» το δικό σας παιδί, τι έχουμε να πούμε, πού ξέρετε ότι συμβαίνουν αυτά; Εγώ δεν σας λέω να μείνετε μόνο εκεί. Να πάτε μια βόλτα στη Θεσσαλονίκη.

Ελάτε, κύριε Μηταράκη, να περπατήσουμε το τριήμερο του Αγίου Πνεύματος στη Μοναστηρίου να δείτε τι γίνεται κάθε βράδυ. Ελάτε να πάμε μια βόλτα στην πολυπαινεμένη και ανακαινισμένη πλατεία του κ. Μπακογιάννη στην Ομόνοια, στο Ισλαμαμπάντ, να δούμε αν μπορεί να πατήσει ελληνικό ποδόρι εκεί.

Αυτή είναι η Ελλάδα που έχετε καταφέρει; Γι' αυτά που σας περιγράφουμε εδώ σήμερα εμείς είστε περήφανος, κύριε Μηταράκη και βγήκατε με ύφος χιλίων καρδιναλίων να μας πείτε τι καλά τα κάνατε; Γι' αυτό σας λέω ότι περιγράφετε μια άλλη Ελλάδα. Εμείς άλλα πράγματα βλέπουμε.

Το όνομα Βασίλης Νικηφόρου σας λέει κάτι, κύριε Μηταράκη;

Είναι Διοικητής στο Κλειδί του Δήμου Σιντικής στις Σέρρες. Ο κύριος αυτός πρωτοστάτησε τον περασμένο Σεπτέμβριο εναντίον της δομής στη Ροδόπολη Σιντικής και τώρα τον έβαλαν διοικητή -δεν γίνονται αυτά!- με 3.000 ευρώ.

Πάμε σε ένα άλλο όνομα, Δήμητρα Παναγιωτάκη, Διοικήτρια της δομής στις Σέρρες. Η κυρία αυτή, κύριε Μηταράκη, ήταν υποψήφια Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας στις Σέρρες με τον Κώστα Καραμανλή, Λευτέρης Αβραμόπουλος, Διοικητής Βέροιας, ενεργό στέλεχος της Νέας Δημοκρατίας. Ο κ. Παπαπαρίσης, Λαρισαίος που διοργάνωνε και ομιλίες για το μακεδονικό και το έπαιζε και μακεδονομάχος -φοβερό!- προεκλογικά.

Όλα στη μάχη της ψήφου, κύριε Μηταράκη για να κοροϊδέψετε και να εξαπατήσετε τον ελληνικό λαό. Όλοι αυτοί τώρα είναι διοικητές δομών στα ισλαμοχώρια, τις ισλαμοπόλεις που έχετε δημιουργήσει και έντεκα χιλιάδες διακόσιοι τριάντα έξι από την 1^η Ιουνίου εκτός δομών. Περηφανεύεστε γι' αυτό που κάνετε. όμως, πείτε μας τι θα κάνουν αυτοί οι έντεκα χιλιάδες διακόσιοι τριάντα έξι που τόσους μήνες τους ταΐζατε τζάμπα, τόσους μήνες τους δίνετε επιδόματα, τόσους μήνες τους δίνετε υγειονομική περίθαλψη, τόσους μήνες τους είχατε στα ώπα-ώπα. Τι θα κάνουν αυτοί οι άνθρωποι; Μακάρι να βρουν να κάνουν κάτι! Εμένα δεν με ενδιαφέρει, εγώ θέλω να φύγουν από εδώ.

Κύριε Μηταράκη, μαζικές απελάσεις, όπως το προβλέπει και το επιτρέπει το Ειδικό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Το επιτρέπει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Μην μου πείτε και εμένα ότι το κάνει η Ισπανία γιατί το Μαρόκο είναι δική της περιοχή και εμείς έχουμε τους Τούρκους δίπλα και πώς θα τους γυρίσουμε. Να τους γυρίσουμε! Δεν λέμε ότι είναι εύκολο, όμως, λέμε ότι είναι νόμιμο και εφαρμόστε το αν θέλετε να δώσετε λύση στο πρόβλημα.

Είστε έτοιμοι να καταστρέψετε και τον ελληνικό τουρισμό. Δεν θα πάω στη Θράκη με τα νέα κρούσματα, θα πάω στα νησιά μας. Βλέπετε πόσα κρούσματα έχουμε με όλους αυτούς. Ξέρετε κάτι; Δεν ισχύει αυτό που είπε ο φίλος σας και κολλητός σας και δεν ξέρω τι άλλο είναι, Δήμαρχος Χίου, ότι δεν κολλάνε κορωνοϊό γιατί στις σκηνές όπου μένουν στα καταλύματα φυσάει και δεν έχει τοίχους. Δεν θα μείνω σε αυτό το οποίο ήταν αστείο. Αν θέλετε, μπορώ να σας τα καταθέσω στα Πρακτικά μέχρι να κάνετε τη δευτερολογία σας.

Στη δική μου εκπομπή ο κ. Κάρμαντζης είπε ότι δεν κολλάνε γιατί εκεί έχει αεράκι και γέλασε κιόλας. Δεν κολλάνε εκεί! Βλέπετε τώρα ότι έχετε βάλει και μια βόμβα στον τουρισμό που τόσο υποφέρει λόγω του κορωνοϊού αλλά εσείς συνεχίζετε. Ελπίζω να σας περιέγραψα το πλαίσιο της ρεαλιστικής κατάστασης στην Ελλάδα. Τώρα, εάν συνεχίζετε να αρνείστε να την αντικρύσετε, τότε θα έχουμε πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ.

Τον λόγο έχει η Βουλευτής Β1' Βορείου Τομέα Αθηνών, κ. Ζωή Ράπτη με τη Νέα Δημοκρατία για έξι λεπτά.

ΖΩΗ ΡΑΠΤΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούσαμε από τον Πρόεδρο της Ελληνικής Λύσης ότι τάχα μετατρέπουμε βιαιώς την κοινωνία μας σε πολυπολιτισμική και εξαιτίας μας δεν θα υπάρχει σε λίγο ελληνικό έθνος. Όμως, είναι έτσι; Όπως είναι γνωστό για να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά το διογκούμενο πρόβλημα της αθρόας έλευσης μεταναστών στη χώρα, το οποίο έγινε επί ΣΥΡΙΖΑ, προεκλογικά δεσμευθήκαμε να αναθεωρήσουμε ριζικά την πολιτική αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος και θέσαμε ως βασικές προτεραιότητες την αποτελεσματική φύλαξη θαλασσιών και χερσαίων συνόρων, την ταχεία διαδικασία χορήγησης ασύλου, την άμεση επιστροφή όσων δεν δικαιούνται άσυλο, τις κλειστές και ελεγχόμενες δομές φιλοξενίας, όπως και την εξασφάλιση συνθηκών αξιοπρεπούς διαβίωσης για όσους παραμένουν στη χώρα.

Το τι έχουμε κάνει μέχρι σήμερα αναλύθηκε από τον Υπουργό. Εγώ θα πω ακροθιγώς τα εξής: Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου εκτελεί μεθοδικά το πρόγραμμά μας το οποίο υποσχθήκαμε στους Έλληνες πολίτες προεκλογικά. Είδαμε ότι

έχουμε ενισχύσει τη φύλαξη των χερσαίων συνόρων στον Έβρο. Τα ενισχύσαμε όχι μόνο από τον Μάρτιο και μετά, αλλά από την ώρα που αναλάβαμε με πρόσθετες περιπολίες, κάμερες αλλά και πτητικά μέσα που βρίσκονται στην περιοχή.

Προχωρήσαμε και προχωράμε τον φράχτη στον Έβρο και μέσα σε λίγους μήνες θα είναι μια πραγματικότητα, όπως είπε ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη, ο κ. Χρυσόχοϊδης. Επίσης δρομολογήσαμε την πρόσληψη τετρακοσίων συνοριοφυλάκων και από τον Σεπτέμβριο θα αναλάβουν δράση.

Στο ανατολικό Αιγαίο εκείνο που κάναμε είναι ότι λειτουργήσαμε ένα ολοκληρωμένο σύστημα θαλάσσιας επιτήρησης και ενίσχυση του λιμενικού με νέα πλωτά σκάφη υπό τη δωρεά των Ελλήνων εφοπλιστών, των πλωτών εκείνων μέσων, για την οποία δωρεά τους ευχαριστώ και από αυτό εδώ το Βήμα.

Επίσης ενισχύσαμε το ανθρώπινο δυναμικό με την αύξηση των οργανικών θέσεων του Λιμενικού Σώμα ούτως ώστε σήμερα πάνω από εκατόν πενήντα πέντε νέα στελέχη είναι και συμμετέχουν στις διενεργούμενες περιπολίες.

Μετά τα γεγονότα του Μαρτίου με απόφαση του ΚΥΣΕΑ εκείνο το οποίο έγινε με πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού μας πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στα ελληνοτουρκικά σύνορα των προέδρων των τριών θεσμών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αλλά και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ώστε να διαπιστώσουν ιδίως όμμασι την κατάσταση που επικρατούσε και την εργαλειοποίηση του μεταναστευτικού ζητήματος από την Τουρκία.

Επίσης με ενέργειες της Κυβέρνησης ζητήθηκε η ενίσχυση των δυνάμεων FRONTEX και της ομάδας RABIT με στόχο τη φύλαξη των εξωτερικών συνόρων της χώρας που συνιστούν και σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα αποτελέσματα αυτής της πολιτικής καταγράφονται σε αριθμούς. Οι μεταναστευτικές ροές μειώθηκαν τόσο στον Έβρο όσο και στα νησιά. Συγκεκριμένα, σημειώθηκε μείωση τον Απρίλιο του 2020 97,25% σε σχέση με τον Απρίλιο του 2019. Αυτό σε αριθμούς είναι ότι 76 μπήκαν τον Απρίλιο του 2020 και 2.773 τον Απρίλιο του 2019. Το ίδιο έγινε και τον Μάιο με μείωση 91%. Τον Μάιο 204 έναντι 3.141 πέρυσι κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Περαιτέρω, τι κάναμε εδώ στη Βουλή. Ψηφίσαμε το νομικό πλαίσιο για την αυστηροποίηση της εξέτασης των αιτήσεων ασύλου. Το 2019 είχαμε τέσσερις χιλιάδες αιτήσεις που εξετάζονταν, ενώ τον Απρίλιο του 2020 εξετάστηκαν δεκαέξι χιλιάδες αιτήσεις κατά μέσο όρο τον μήνα και κινούμαστε με τον αντίστοιχο ρυθμό. Σήμερα έχουμε τη μείωση του χρονικού διαστήματος της έκδοσης της απόφασης πρώτου βαθμού από εκατόν ογδόντα πέντε μέρες που είναι σε είκοσι πέντε μέρες.

Περαιτέρω, σε σχέση με την άμεση επιστροφή όσων δεν δικαιούνται άσυλο ακούσαμε τον Υπουργό. Δυστυχώς κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ επέστρεψαν μόνο χίλιοι οκτακόσιοι είκοσι έξι σε τεσσερισήμισι χρόνια, ενώ εμείς έχουμε έναν προγραμματισμό για δέκα χιλιάδες μέχρι το τέλος του έτους μόλις σταματήσει και η απαγόρευση κίνησης με βάση τον κορωνοϊό. Γι' αυτό και καταρτίσαμε τη λίστα ασφαλούς χώρας ώστε να επιστρέφονται αμέσως από αυτήν όσοι εισήλθαν παράνομα στην Ελλάδα.

Επίσης, επειδή τα νούμερα είναι πάντα αψευδείς μάρτυρες της πραγματικότητας να ξέρουμε ότι πάνω από χίλιες απελάσεις και εθελούσιες επιστροφές έχουν γίνει από τον Ιανουάριο μέχρι σήμερα.

Πάμε τώρα στην έμφαση της αποσυμφόρησης των νησιών μας, κάτι το οποίο είχαμε υποσχεθεί προεκλογικά.

Εξ αρχής τονίσαμε ότι εμείς θέλουμε να στηρίξουμε εμπράκτως τις τοπικές κοινωνίες. Έτσι, όχι μόνο αποσυμφώρησα τα νησιά μας με πάνω από δεκατρείς χιλιάδες άτομα, όπως είπε ο Υπουργός, που μεταφέρθηκαν από την 1^η Ιανουαρίου προς την ενδοχώρα, αλλά δημιουργήσαμε και εκείνες τις νέες κλειστές φυλασσόμενες δομές μετά από εξαντλητικό διάλογο που προηγήθηκε κατασκευάζοντας αυτές τις δομές μακριά από τους ασιατικούς ιστούς για να κλείσουν οι παλιές προβληματικές εγκαταστάσεις, τις οποίες όλοι γνωρίζουμε.

Σε σχέση με την οικονομική ενίσχυση των δήμων -γιατί έτσι εμ-

πράκτως αποδεικνύεται η πρόθεση της δική μας Κυβέρνησης να στηρίξει αυτούς τους ανθρώπους- έχουν δοθεί πάνω από 12 εκατομμύρια συνολικά στους δικαιούχους δήμους, δηλαδή σε όσους δήμους έχουν στα διοικητικά τους όρια έχουν αυτές τις δομές.

Τέλος, για την αντιμετώπιση της πανδημίας και εν όψει αυτής υπάρχει συνεργασία την οποία έχει κάνει ο ΕΟΔΥ με το Υπουργείο, ούτως ώστε, να υπάρχουν ειδικοί χώροι αυτοπεριορισμού, αλλά και ενίσχυσης των υγειονομικών σταθμών, ούτως ώστε να αντιμετωπίζονται τα ζητήματα τυχόν κρουσμάτων κορωνοϊού.

Σε σχέση με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, ακούσαμε ενδελεχώς ότι μέσα στο διάστημα 2015-2019 διατέθηκε σε οργανισμούς περίπου 1,5 δισεκατομμύριο. Τι έκανε η Κυβέρνησή μας, ούτως ώστε να πάψει αυτή η πλήρης αδιαφάνεια και η διαχείριση αυτών των ποσών από τις ΜΚΟ η οποία γινόταν απρόσκοπτα καθ' όλη τη διάρκεια της διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ; Ίδρυσε αυτό ηλεκτρονικό μητρώο στο οποίο υποχρεωτικά -και το ξαναλέω- έχουμε θέσει ως προϋπόθεση εγγραφής σε αυτό το μητρώο να καταχωρηθούν όλα τα φυσικά πρόσωπα, όπως επίσης και όλοι οι χώροι που δραστηριοποιούνται αυτά τα πρόσωπα στις μη κυβερνητικές οργανώσεις. Έτσι λοιπόν αποδεικνύουμε στην πράξη, ποιος θέλει τη διαφάνεια και το δημόσιο έλεγχο και ποιος όχι.

Τέλος, σε σχέση με τα όσα άκουσα να ισχυρίζεται ο ΣΥΡΙΖΑ, τουλάχιστον στα μέσα μαζικής ενημέρωσης -ακόμη δεν έχουμε ακούσει την εκπρόσωπο του- για το ζήτημα ουσιαστικά της διακοπής της στέγασης και του χρηματικού βοηθήματος, όπως είπε και ο Υπουργός αυτό το ζήτημα της διακοπής είναι ουσιαστικά ένα ζήτημα το οποίο λειτουργεί από την εποχή του ΣΥΡΙΖΑ. Είναι ένα πρόγραμμα εξόδου το οποίο έχει τεθεί σε ισχύ. Ήδη κατά τη διάρκεια θητείας του ΣΥΡΙΖΑ δύομισι χιλιάδες αναγνωρισμένοι πρόσφυγες απομακρύνθηκαν από το πρόγραμμα «ΕΣΤΙΑ» και συνολικά δέκα χιλιάδες από τις θέσεις στέγασης.

Είναι σημαντικό να μην έχουμε επιλεκτική μνήμη, αλλά αντιθέτως να δούμε ότι αυτοί οι άνθρωποι οι οποίοι νομίμως -και ξαναλέω, νομίμως- έχουν το δικαίωμα παραμονής τους στην Ελλάδα ως πρόσφυγες να μεταβούν ομαλά και να φύγουν από αυτές τις δομές.

Ως Κυβέρνηση θα κάνουμε αυτό το οποίο θα χρειαστεί, προκειμένου να υπάρξει μια ομαλή μετάβαση των ανθρώπων αυτών. Διότι αυτοί οι άνθρωποι έχουν αναγνωρισμένα δικαιώματα από το Διεθνές Δίκαιο. Και, ναι, δεν είμαστε ξενοφοβικοί. Δεν είμαστε ρατσιστές. Δεν ξέρω αν εσείς είστε. Εμείς, όμως, έχουμε συγκεκριμένο πρόγραμμα για την ένταξη αυτών των ανθρώπων. Και η ένταξη αυτών των ανθρώπων θα γίνει και με τη χρήση του προγράμματος «ΗΛΙΟΣ» το οποίο έχει μια συνολική χρηματοδότηση 47 εκατομμυρίων ευρώ και με την εγγραφή τους στις κοινωνικές υπηρεσίες, στα μητρώα του ΟΑΕΔ και θα πάρουν ΑΜΚΑ και θα πάρουν ΑΦΜ, ούτως ώστε να έχουν ασφαλή πρόσβαση στην αγορά εργασίας, όχι όλοι, αλλά -επαναλαμβάνω- μόνο οι νομίμως αναγνωρισμένοι, όπως σε όλα τα κράτη του κόσμου, πρόσφυγες στη χώρα μας.

Τέλος, εκείνο το οποίο θα εξασφαλίσουμε είναι να έχουν και αυτοί πρόσβαση σε εκείνους τους θεσμούς τους οποίους εμείς ψηφίσαμε, όπως είναι το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, εφόσον θα υπάρξουν αυτές οι ανάγκες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς συνεχίζουμε με διαφάνεια τη διαχείριση των εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων για την αντιμετώπιση του προσφυγικού μεταναστευτικού. Ενισχύουμε εκείνες τις κοινωνικές δομές για αυτή την ομαλή ενσωμάτωση, για την οποία προείπα.

Στον αντίποδα, όμως, της ενίσχυσης των δομών μας η χώρα είναι υποχρεωμένη να φυλάξει τα σύνορά της απέναντι σε κάθε απειλή υλοποίησης του μεταναστευτικού προβλήματος. Και είναι βέβαιο ότι θα χρησιμοποιήσουμε όλα τα μέσα που έχουμε, προκειμένου να μπορούμε να επιτυγχάνουμε αυτόν τον στόχο μας διαρκώς. Είναι αναφαίρετο δικαίωμά μας να το κάνουμε. Και θα το κάνουμε σταθερά και αδιάλειπτα με πίστη, με αποφασιστικότητα και με επιμονή.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε την κ. Ράπτη.

Θα συνεχίσουμε με Β1' Βόρειο Τομέα Αθηνών και θα ακούσουμε -μιας και έχετε αγωνία- την εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ κ. Μαριλίτσα Ξενογιαννακοπούλου.

ΜΑΡΙΛΙΤΣΑ ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι μετά την εισήγηση του κυρίου Υπουργού, την οποία ακούσαμε όλοι με ενδιαφέρον χρειάζεται να προσγειωθούμε σε αυτή την Αίθουσα σε μία δύσκολη πραγματικότητα και να αποκαταστήσουμε μια σειρά από αλήθειες.

Είπε ο κύριος Υπουργός ότι η κοινωνία βλέπει τα αποτελέσματα της πολιτικής της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας. Φοβάμαι, κύριε Υπουργέ, ότι έχετε μια άλλη εικόνα της πραγματικότητας. Διότι από την επομένη των εκλογών της 7^{ης} Ιουλίου του 2019 η κοινωνία βλέπει και αντιμετωπίζει -και ιδιαίτερα τα νησιά μας- τις συνέπειες μιας πολιτικής, η οποία ήταν αρχικά εγκλωβισμένη στην αμχανία και στις ιδεοληψίες που είχε προ των εκλογών ως αντιπολίτευση. Τότε είχε μία λογική λαϊκιστικής ισοπέδωσης για όλα τα θέματα που αφορούσαν το προσφυγικό και τη μετανάστευση. Στη συνέχεια κατήργησε το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής. Πειραματίστηκε με διάφορα εργαλεία, τα οποία προφανώς δεν μπόρεσαν να αντιμετωπίσουν, όπως έπρεπε και με βάση τις ευρωπαϊκές αρχές το ζήτημα αυτό. Πολύ καθυστερημένα αναγκαστήκατε ξανά και ευτυχώς -αυτό το αναγνωρίζουμε, δηλαδή πως τουλάχιστον κάνατε την αυτοκριτική σας, και ο Πρωθυπουργός, γι' αυτό το ζήτημα- να συστήσετε ξανά το Υπουργείο και τους τελευταίους μήνες να προσπαθήσετε να κάνετε κάποιες ενέργειες αποσυμφόρησης, πολύ λίγο, πολύ αργά, με πολύ μικρό αποτέλεσμα.

Είπατε, κύριε Υπουργέ, ότι υπάρχει μείωση ροών το τελευταίο δίμηνο. Η αλήθεια όμως είναι ότι αυτή η μείωση που έχουμε παρατηρήσει -και έτσι είναι, έχετε δικιο σε αυτό- έχει αιτία, το ξέρετε πολύ καλά, την πανδημία. Υπήρχε το lockdown σε όλες τις μεταφορές, τις αερομεταφορές σε κάθε επικοινωνία. Είχαν πλέον κλείσει τα σύνορα με τις χώρες προέλευσής και, λόγω της πανδημίας, με την Τουρκία. Συνεπώς είναι μία εικόνα η οποία θα έλεγα ότι δεν πρέπει να σας δημιουργεί αυτή τη βεβαιότητα ότι η πολιτική σας έφερε αυτό το αποτέλεσμα και σε καμμία περίπτωση δεν προδικάζει τις εξελίξεις.

Είπατε επίσης, κύριε Υπουργέ, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση τα προηγούμενα χρόνια έδινε έναν πακτωλό χρηματοδοτήσεων στις μη κυβερνητικές οργανώσεις στη χώρα μας επειδή -αυτό είναι και πρωτάκουστο, δεν το έχω ξανακούσει βέβαια- υπήρχε θέμα έλλειψης αξιοπιστίας στην τότε κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Το ίδιο συνεχίζει και τώρα. Και δεν έχει να κάνει με το ποιος είναι κάθε φορά στην κυβέρνηση. Έχει να κάνει, κύριε Υπουργέ -και το ξέρετε πολύ καλά- με τη λογική και την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου έχει τη μεγάλη πλειονότητα των χρηματοδοτήσεων σε όλες τις χώρες. Και σε εμάς και στην Ιταλία και στη Γαλλία και στην Ισπανία, όπου υπάρχουν ζητήματα διαχείρισης του μεταναστευτικού προσφυγικού δίδονται κυρίως στις μη κυβερνητικές οργανώσεις. Και αυτό συνεχίζεται.

Είπατε, επίσης, ότι δεν καταλαβαίνετε γιατί δεν ψηφίσαμε την τροπολογία όταν είχε έρθει πριν από τρεις μήνες. Τότε είχε γίνει πολύ μεγάλη συζήτηση. Μάλιστα, ήμουν πάλι Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος, άρα έχω και πλήρη αντίληψη της κουβέντας που είχε γίνει τότε. Ξέρετε πολύ καλά ότι είχαμε πρόβλημα με μια σειρά από επιλογές που είχε η τροπολογία σας και, κυρίως, με τη μείωση από έξι μήνες, που ήταν δικός σας νόμος του φθινόπωρου, σε έναν μήνα της διαμονής των αναγνωρισμένων προσφύγων που έχουν ήδη πάρει άσυλο. Και σας είχαμε προειδοποιήσει τότε, κύριε Υπουργέ, ότι αυτό που κάνετε είναι λάθος και θα έχει ανθρωπιστικές συνέπειες. Και, βέβαια, αυτή τη στιγμή είναι και πάρα πολύ επίκαιρη αυτή η συζήτηση, γιατί είδαμε δυστυχώς τις προηγούμενες μέρες τραγικές εικόνες με χιλιάδες ανθρώπους, οικογένειες με μικρά παιδιά, πραγματικά σε απελπισία και στον δρόμο.

Διότι η πραγματικότητα είναι -και εδώ θα ήθελα να επιμείνω σε αυτό- ότι οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, πέραν του ότι είναι μία ευρωπαϊκή επιλογή, δεν έρχονται να πάρουν και να αξιοποιήσουν χρήματα του Έλληνα φορολογούμενου. Είναι χρήματα που προέρχονται κυρίως από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνεργά-

ζονται -και είναι αναγνωρισμένες- με διεθνείς οργανισμούς, με την Ύπατη Αρμοστεία, με την Ευρωπαϊκή Ένωση, φυσικά και με την εκάστοτε ελληνική κυβέρνηση. Αν υπάρχει πρόβλημα με κάποια μη κυβερνητική οργάνωση, αν υπάρχει κάποια καταγγελία ή οτιδήποτε φυσικά και έχει ευθύνη το κράτος, η πολιτεία, το αρμόδιο Υπουργείο να κάνει τους αντίστοιχους ελέγχους.

Δεν μπορεί, όμως, να υπάρχει συλλήβδην μια στοχοποίηση των μη κυβερνητικών οργανώσεων οι οποίες είναι αναγνωρισμένες -διεθνώς οι περισσότερες- και συνεισφέρουν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και όσον αφορά τη διαχείριση του θέματος αυτού και στα κέντρα υποδοχής.

Έχω ίδια γνώση γιατί είχα επισκεφθεί τους τελευταίους μήνες και το αντίστοιχο κέντρο στη Χίο και στη Μυτιλήνη και είχα πάει στην Κω και πραγματικά είδα ανθρώπους, νέους, επιστήμονες, οι οποίοι προσφέρουν και έρχονται συμπληρωματικά προς την ελληνική κυβέρνηση. Και μάλιστα ξεκίνησε όλη αυτή η διαδικασία τότε της συνεργασίας και σε μια περίοδο που ήμασταν ακόμα κάτω από τα μνημόνια και όπως ξέρετε υπήρχε ένα θέμα και μια δυσκολία στις προσλήψεις.

Άρα, λοιπόν, για μας το κράτος έχει τη βασική ευθύνη. Γι' αυτό κιόλας εμείς ιδρύσαμε το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής και φυσικά η κυβέρνηση έχει τη βασική ευθύνη να χαράσσει και να συντονίζει μια πολιτική στο πλαίσιο, βέβαια, των ευρωπαϊκών και των ανθρωπιστικών αρχών, που πιστεύω ότι οφείλει να χαρακτηρίζει κάθε δημοκρατικό και πολιτικό φορέα, ανεξάρτητα από τις πολιτικές και άλλες διαφορές που έχουμε.

Συνεπώς η στοχοποίηση είναι λάθος. Ο έλεγχος είναι απαραίτητος. Να θυμίσω ότι μητρώο όσον αφορά τις μη κυβερνητικές οργανώσεις υπήρχε επί ΣΥΡΙΖΑ. Το καταργήσαμε και το ανασυγκροτήσαμε. Άρα δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή θέμα στοχοποίησης.

Θα ήθελα να επισημάνω, επειδή το είπατε, κύριε Υπουργέ, ότι έχετε μια αντίφαση στον λόγο σας που πρέπει να τη διευκρινίσετε. Από τη μια είπατε ότι θέλετε να συνεχίσετε την αποσυμφόρηση των νησιών. Είναι πολύ θετικό και μακάρι να το κάνετε, γιατί ως τώρα γίνεται πολύ αργά. Να προσθέσω ότι οφείλετε, επιτέλους, να ανοίξετε και σε ευρωπαϊκό επίπεδο το θέμα των μεταγκαταστάσεων, το οποίο καθ' ομολογία της αρμόδιας Υπουργού δεν έχει τεθεί επίσημα από τη χώρα μας και της ευρύτερης ευρωπαϊκής αλληλεγγύης. Ταυτόχρονα, λέτε ότι θα μειώσετε τα κέντρα υποδοχής και φιλοξενίας στη χώρα. Αυτό είναι πολύ μεγάλη ανακολουθία και αντίφαση.

Επίσης, το εξάμηνο που εσείς είχατε προβλέψει και εμείς είχαμε ακολουθήσει προκειμένου να υπάρχει μια ομαλή μετάβαση στήριξης σε αυτούς τους ανθρώπους μέσα από τον ΟΑΕΔ, μέσα από τη δυνατότητα να μάθουν ελληνικά, μέσα από τη δυνατότητα να ανοίξουν μέσω κοινωνικής οικονομίας κάποια μικρή επιχείρηση, να πιάσουν δουλειά, αυτό που αναγνώρισε και η συνάδελφος κ. Ράπτη από τη Νέα Δημοκρατία, δηλαδή μια ομαλή ένταξη, αυτό εσείς το δυναμιτίζετε όταν το πάτε στον έναν μήνα και ξέρετε ότι τους βγάζετε στον δρόμο αδιαφορώντας.

Αυτό τελικά δεν θίγει μόνο κάθε ανθρωπιστική αρχή, αλλά έρχεται να δημιουργήσει εικόνες λανθασμένες απειλισμένων ανθρώπων και στις τοπικές κοινωνίες, άρα και αντανakaλαστικά ξενοφοβίας και συντήρησης απέναντι σε αυτούς τους ανθρώπους. Άρα χρειάζεται να το ξανασκεφτείτε αυτό. Χρειάζεται να ξαναβάλετε αυτό το εξάμηνο της προετοιμασίας και της στήριξης και φυσικά τη διευκόλυνση της ένταξης.

Εγώ θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, με μία επισήμανση. Το προσφυγικό θέμα, η προσφυγική κρίση, οι μεταναστευτικές ροές δεν είναι παροδικό φαινόμενο. Είναι ένα φαινόμενο και μια κρίση από το μέλλον, σε έναν κόσμο που αλλάζει βίαια, έχουμε συνεχείς γεωπολιτικές ανακατατάξεις, πολέμους και εμφύλιες συρράξεις, έχουμε αυταρχικά καθεστώτα και διώξεις ανθρώπων, έχουμε την κλιματική αλλαγή με ό,τι αυτό θα συνεπάγεται μελλοντικά στους πληθυσμούς.

Αυτή τη στιγμή στην Ευρώπη γίνεται μια μεγάλη συζήτηση. Και εδώ, κύριε Υπουργέ, στρέφομαι σε εσάς γιατί αυτό είναι και το πρώτο θέμα που δική σας Κυβέρνηση πρέπει να φανεί ότι διαπραγματεύεται, να κάνει συμμαχίες και να έχει αποτελέσματα. Είναι η Γερμανική Προεδρία που ξεκινάει τώρα τον Ιούνιο και τον

Σεπτέμβριο θα έχουμε δύο μεγάλα θέματα: Πώς θα καταλήξει η συζήτηση για το ταμείο ανάκαμψης και πώς θα αλλάξει και θα αναθεωρηθεί το Δουβλίνο II; Είναι τα δύο θέματα που είναι σύγυρο ότι η Γερμανική Προεδρία θέλει να κλείσει.

Εκεί, λοιπόν, είναι η δική σας πρόκληση. Να δώσετε τη μάχη, να υπάρχει ουσιαστική αλληλεγγύη στην Ελλάδα. Δεν αρκεί να δίδονται χρήματα και να γίνουμε μια αποθήκη ψυχών, ούτε τα νησιά μας να γκετοποιούνται με κλειστά κέντρα. Πρέπει με σεβασμό στις αρχές του ανθρωπισμού και των ευρωπαϊκών αρχών όλη η Ευρώπη να αναλάβει μερίδιο των ευθυνών της. Πρέπει να υπάρχει αναπτυξιακή στήριξη στις χώρες προέλευσης, προκειμένου να μην υπάρχει ανάγκη αυτοί οι άνθρωποι να φεύγουν.

Και πρέπει, βέβαια, να μπει επιτακτικά το θέμα της Τουρκίας, της εργαλειοποίησης του προσφυγικού ζητήματος και μιας νέας συμφωνίας Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας, γιατί δεν είναι διμερές το θέμα, είναι καθαρά ευρωπαϊκό. Και εκεί πρέπει να δώσετε τη μάχη και τη διαπραγμάτευση ώστε η Ευρωπαϊκή Ένωση να αναλάβει πραγματικά ευθύνες.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Ξενογιαννακοπούλου.

Πάμε στο Κίνημα Αλλαγής και θα δώσω τον λόγο στον κ. Γεώργιο Καμίνη, Βουλευτή Επικρατείας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Μη κυβερνητικές οργανώσεις, λοιπόν. Νομίζω ότι η πρώτη μη κυβερνητική οργάνωση που αυτή τη στιγμή λειτουργεί στην Ελλάδα είναι το Υπουργείο σας, κύριε Υπουργέ, και θα εξηγήσω γιατί. Πρώτα από όλα γιατί είναι ένα Υπουργείο το οποίο στην πλειονότητά του απαρτίζεται από μη μόνιμους δημοσίους υπαλλήλους, μετακλητούς και συμβασιούχους.

Μας λέγατε προ ημερών εδώ πέρα ότι διορίζοντας τους τριάντα δύο διοικητές δομών φιλοξενίας ότι το κράτος έπαιρνε την υπόθεση των δομών στα χέρια του. Θα έλεγα ότι αυτό είναι διπλά ψευδές. Δεν ήταν το κράτος που την έπαιρνε. Ήταν το κόμμα. Από τους τριάντα δύο διοικητές των δομών -διαπιστωμένα από το Google- το ένα τρίτο είναι στελέχη της Νέας Δημοκρατίας, υποψήφιοι Βουλευτές, περιφερειακοί σύμβουλοι, δημοτικοί σύμβουλοι, πολιτευτές παντός είδους κ.λπ.. Φαντάζομαι ότι θα είναι και οι υπόλοιποι.

Αυτό είναι το σοβαρό ελλητικό κράτος, το σύγχρονο για το οποίο μας μιλάγε ο Πρωθυπουργός στις προγραμματικές δηλώσεις και μας τσαμπουνάνε στα αυτιά τόσο καιρό;

Ο κομματισμός δεν περιορίζεται μόνο στη στελέχωση των δομών αλλά και στις συμβάσεις. Προ ημερών πάλι πληροφορηθήκαμε ότι η κ. Στέλλα Αυγερίκου παίρνει με απευθείας ανάθεση την εκτίμηση ακινήτων σε Σάμο, Κω, Λέσβο, Χίο, Λέρο, ύψους 18.000 ευρώ για μόλις δύο μήνες δουλειά, δηλαδή 9.000 ευρώ τον μήνα. Την κυρία αυτή δεν τη γνωρίζω. Ξέρω, όμως, ότι ήταν ένα από τα τριάντα πέντε στελέχη του μητρώου της Νέας Δημοκρατίας που με τυμπανοκρουσίες μάς παρουσίασε ο κ. Μησοτάκης τον Οκτώβριο του 2017.

Κατ' ανάγκη, όμως, το Υπουργείο σας είναι κατά κάποιον τρόπο και μια ΜΚΟ. Γιατί; Γιατί το μέγεθος και η φύση του αντικειμένου του είναι τέτοια που την καθημερινή διαχείρισή του δεν μπορούν παρά άνθρωποι με ειδική τεχνογνωσία να την αναλάβουν και τέτοια τεχνογνωσία έχουν οι μη κυβερνητικές οργανώσεις. Φυσικά αναφέρομαι στις σοβαρές μη κυβερνητικές οργανώσεις, που πιστεύω πως είναι και η πλειοψηφία. Μεταξύ των μη κυβερνητικών οργανώσεων θα έχουν παρεισφρήσει και απατεώνες, οι οποίοι ευκαιριακά ζήτηνε να βγάλουν λεφτά. Αυτό συμβαίνει παντού. Γι' αυτό στήριξα και τη διάταξη για το μητρώο των μη κυβερνητικών οργανώσεων και καταψηφίσαμε τη διάταξη που μας είχατε φέρει για τα μέλη, γιατί ήταν γραμμένη στο γόνατο και ήρθατε εκ των υστέρων και τη διορθώσατε.

Φυσικά και χρειάζεται αξιολόγηση των μη κυβερνητικών οργανώσεων και πιστοποίηση και να ξέρουμε τι κάνουν, γιατί ασκούν δημόσια εξουσία. Ποιος έχει τη διοικητική υποστήριξη στις δομές φιλοξενίας; Το διοικητικό προσωπικό ποιος το δίνει; Την τεχνική υποστήριξη, την ψυχολογική στήριξη; Οι μη κυβερνητικές οργανώσεις. Συνεχίζουν να έχουν πολύ σημαντικό ρόλο στις δομές και ο Διεθνής Οργανισμός Μεταναστευσης και το Δανικό Συμ-

βούλιο για τους Πρόσφυγες.

Ποιος έχει την ευθύνη για την παιδική προστασία στα camp; Οι μη κυβερνητικές οργανώσεις. Στέγαση ασυνόδευτων; Μη κυβερνητικές οργανώσεις. Μονάδες ημιαυτόνομης διαβίωσης των δεκαέξι ετών και άνω; Μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να παραδώσουμε τη διοίκηση της χώρας στις μη κυβερνητικές οργανώσεις, που είναι ιδιώτες; Όχι! Πρέπει το κράτος να λειτουργήσει με τέτοιο τρόπο, ούτως ώστε την εμπειρία και την τεχνογνωσία που μας αφήνουν να είναι σε θέση να την αποθησαυρίσει και να την κάνει κτήμα του. Και πώς γινόταν αυτό μέχρι τώρα; Γινόταν με μία υπηρεσία που πρέπει να το πούμε ότι απέδωσε, με το ΕΚΚΑ, το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που είχε την ευθύνη εκ μέρους της πολιτείας για τους ασυνόδευτους ανηλίκους.

Και τι κάνατε εσείς; Τη μοναδική δομή που είχε αποκτήσει τεχνογνωσία σε αυτό το τόσο ευαίσθητο θέμα τη βγάλατε από τη μέση, φτιάξατε γενική γραμματεία μέσα στο Υπουργείο σας των μετακλητών και εξωθήσατε τον πρόεδρο του ΕΚΚΑ σε παραίτηση.

Η πλατεία Κλαυθμώνος και η μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων δεν έγινε μόνο για να προστατεύσει την αξιοπρέπεια των ίδιων, έγινε ακριβώς για αυτό που λέμε, γιατί οι κυβερνήσεις έρχονται και παρέρχονται, αλλά η δημόσια διοίκηση θα πρέπει να φυλάει μία μνήμη, μία παρακαταθήκη εμπειρίας και τεχνογνωσίας. Και εσείς αυτό το αγνοείτε.

Αποσυμφόρηση των νησιών. Να δούμε πώς θα γίνει η αποσυμφόρηση των νησιών. Καταψηφίσαμε τότε την τροπολογία με την οποία διώχνατε τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες για να φέρετε αιτούντες άσυλο, όχι γιατί δεν θέλαμε οι αιτούντες άσυλο να έχουν στέγη, αλλά γιατί ξέραμε ότι αυτοί οι έντεκα χιλιάδες άνθρωποι θα βρεθούν στον δρόμο. Δεν ξέρουν ελληνικά, οι περισσότεροι από αυτούς δεν έχουν πόρους και δεν θέλαμε οι πόλεις μας να γίνουν πάλι μεγάλες υπαιθρίες κατασκηνώσεις.

Εγώ ως δήμαρχος της Αθήνας είχα την εμπειρία το 2015. Τότε τι κάναμε; Στεγήσαμε τον κόσμο, ακριβώς για να μην έχει πρόβλημα η πόλη.

Εσείς έχετε λάβει μέριμνα γι' αυτό; Και προς το παρόν βλέπουμε ότι δεν γίνεται τίποτα. Εγώ, που έχω άμεση γνώση, ξέρω ότι από τα διακόσια διαμερίσματα που διαχειρίζεται ο Δήμος Αθηναίων και είναι σε θέση να φιλοξενούν δύο χιλιάδες ανθρώπους αυτή τη στιγμή έχουν φύγει διακόσιοι μόλις. Και στον Δήμο Θεσσαλονίκης και στον Δήμο Αθηναίων από τις θέσεις που διαχειρίζεται το «Solidarity Now», δύο χιλιάδες περίπου, έχουν αδειάσει είκοσι θέσεις. Πώς θα το κάνετε, λοιπόν, αυτό;

Μιλάμε για γκέτο. Κανείς δεν θέλει τα γκέτο. Για να μην έχουμε γκέτο, λοιπόν, και επειδή έχουμε την πολυτέλεια κατά κάποιον τρόπο να μαθαίνουμε από εκείνους οι οποίοι υπέστησαν τα προβλήματα και τα πλήρωσαν και τα πληρώνουν, θα πρέπει να έχουμε μία σοβαρή πολιτική κοινωνικής ένταξης. Γιατί, ή θα ταΐζουμε τον κόσμο με τις φαντασιώσεις ότι από τη μια μέρα στην άλλη θα εξασπασθούν οι πρόσφυγες, ή, αν θέλουμε να είμαστε σοβαροί, θα κάτσουμε να μιλήσουμε για το πώς θα γίνει η κοινωνική ένταξη.

Για τη Μαλακάσα ελέχθησαν πολλά και εγράφησαν πολλά και μάλιστα από τον φιλοκυβερνητικό Τύπο. Εγώ δεν καταλαβαίνω το εξής: πώς μία μόνιμη δομή μπορεί να εμπίπτει στις διατάξεις οι οποίες αποσκοπούν να καλύψουν περιπτώσεις -μιλάω για αναθέσεις- με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. Πώς είναι δυνατόν μία μόνιμη δομή, που προϋποθέτει το απρόβλεπτο, το έκτακτο, να εμπίπτει σε αυτές τις διατάξεις; Και η διαδικασία της μη διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τον ν.4412/2016 πρέπει να έχει τον ίδιο φορέα ανάθεσης. Τη Μαλακάσα την είχε αναθέσει με τις διαδικασίες αυτές ο ΔΟΜ. Εσείς είστε Υπουργείο και κάνετε την ανάθεση. Είστε βέβαιοι ότι έχετε ακολουθήσει τη νόμιμη διαδικασία στο συγκεκριμένο ζήτημα;

Εδώ θα είμαστε και τους επόμενους μήνες και θα τα λέμε.

Να προσέξετε, κύριε Υπουργέ, μην καλλιεργείτε μεγάλες προσδοκίες ούτε στους κατοίκους των νησιών ούτε ευρύτερα στην κοινή γνώμη της χώρας γι' αυτό το ζήτημα. Σας συμβουλεύω, γιατί δεν θέλω να αποτύχετε. Δεν θέλω να αποτύχετε, γιατί χειρίζεστε ένα πάρα πολύ σοβαρό ζήτημα και ο ρόλος της Αντιπολίτευσης δεν είναι να εύχεται να αποτύχει η Κυβέρνηση, είναι να τη βοηθάει

να μην αποτύχει ή τουλάχιστον να προλαμβάνει τα λάθη της. Μην καλλιεργείτε μεγάλες προσδοκίες στον κόσμο, γιατί δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι θα μπορέσετε να προβείτε σε επιστροφές στην Τουρκία, κάθε άλλο θα έλεγα ότι μας προδιαθέτει η σημερινή κατάσταση.

Τα σχετικά με απελάσεις και τα λοιπά τα έχουμε δει δεκαετίες τώρα, κατά πόσο μπορείς να απελάσεις τους παράτυπους μετανάστες σε πάρα πολλές από τις χώρες από τις οποίες έρχονται.

Και για τη μείωση των ροών, εδώ είμαστε να τα δούμε. Μακάρι να έχουμε το καλύτερο σενάριο, αλλά επειδή δεν μπορούμε να αποκλείσουμε και το χειρότερο, να κοιτάξουμε να είμαστε μετρημένοι στις εκτιμήσεις μας.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει η Βουλευτής Β' Πειραιώς από το ΜέΡΑ25 κ. Φωτεινή Μπακαδήμα.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, ειλικρινά ακούγοντάς σας θεώρησα ότι είμαι πραγματικά σε άλλη πόλη, σε άλλη χώρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως ακούσαμε τον κύριο Υπουργό, αναφέρθηκε στον απεριόριστο σεβασμό που έχει η Κυβέρνηση στις τοπικές κοινωνίες.

Επιτρέψτε μου να πω πως ο σεβασμός φάνηκε απόλυτα με τον τρόπο που έχει διαχειριστεί η Κυβέρνηση μέχρι τώρα το προσφυγικό. Είχαμε διάλυση του Υπουργείου, ανασύσταση, έναν εθνικό συντονιστή που αγνοείται -έχω αρκετό καιρό να τον δω- και μετά την ανασύσταση, λοιπόν, του Υπουργείου στο χαρτοφυλάκιο το οποίο ανέλαβε ο κ. Μηταράκης και τι είχαμε; Πριν από λίγες μέρες έξωση έντεκα χιλιάδων προσφύγων. Για πού; Για τις πλατείες, για δομές αστέγων; Ειλικρινά κανείς δεν ξέρει και δεν ξέρει αν αυτές οι έντεκα χιλιάδες θα καλυφθούν με άλλους και πού θα πάνε αυτοί που μένουν τώρα, που ήδη έχουν οδηγηθεί σε έξωση.

Επίσης, είχαμε αρκετές απευθείας αναθέσεις. Τελευταίο παράδειγμα ήταν η απευθείας ανάθεση που κάνατε για τις απομαγνητοφωνήσεις των ομιλιών σας και των συνεντεύξεών σας, κύριε Υπουργέ. Βέβαια, με έναν μαγικό τρόπο, όπως αναφέρω και σε σχετική ερώτηση που σας κατέθεσα χθες, οι απευθείας αναθέσεις μένουν κάτω του ορίου των 25.000 ευρώ, ώστε να μη χρειάζεται να γίνει διαγωνισμός.

Τι άλλο είχαμε; Έγγραφα διεθνών οργανισμών, τα οποία εκφράζουν υπόνοιες για διάφορες οικονομικές ατασθαλίες. Για όλα αυτά θα μας απαντήσετε στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Κανένας σεβασμός, λοιπόν, ούτε για τις τοπικές κοινωνίες ούτε για τους Έλληνες πολίτες, όταν δεν ακούτε, ως Κυβέρνηση, αυτό που ζητούν οι τοπικές κοινωνίες και τους επιβάλλετε τα κλειστά κέντρα, αντί να κάνετε αποσυμφόρηση, όπως ζητάμε από την αρχή, μεταφορά στην ενδοχώρα, να μένουν όσοι μπορούν να μένουν εδώ και οι υπόλοιποι να μπορούν να φύγουν, να πάνε σε άλλες χώρες της Ευρώπης. Και αυτό γιατί δεν έχετε την πολιτική βούληση να ασκήσετε βέτο και να πιέσετε τους Ευρωπαίους να πάρουν πλέον το μερίδιο της ευθύνης που τους αναλογεί.

Όμως, για να μείνω και στο σημερινό θέμα -γιατί το σημερινό μας θέμα είναι οι μη κυβερνητικές οργανώσεις- στον χρόνο που έχω θα τοποθετηθώ παρουσιάζοντας παράλληλα και τη θέση του ΜέΡΑ25 γι' αυτές.

Κατ' αρχάς, να θυμίσουμε -γιατί έχω και τη "λόξα" ως ιστορικός να πηγαίνω να ψάχνω ιστορικά στοιχεία- ότι δεν είναι ένας νέος όρος, δημιουργήθηκε για να αποδοθεί στα ελληνικά ο όρος «NGO» και είναι ένας όρος που χρησιμοποιήθηκε αρχικά στο άρθρο 71 του καταστατικού χάρτη του ΟΗΕ και ούτε μιλάμε για κάτι καινούργιο. Υπάρχει, χρονολογείται τουλάχιστον από το 1839. Μάλιστα, εκτιμάται ότι το 1914 υπήρχαν χιλιάδες ογδόντα τρεις μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Οι διεθνείς μη κυβερνητικές οργανώσεις έχουν παρουσιάσει έργο και ήταν σημαντικές για το κίνημα κατά της δουλείας, για το κίνημα για την ψήφο των γυναικών και κορυφώθηκαν κατά τη διάρκεια της Παγκόσμιας Διάσκεψης Αφροπλητισμού.

Ωστόσο η μη κυβερνητική οργάνωση τέθηκε σε λαϊκή χρήση με την ίδρυση του ΟΗΕ το 1945, όπως είπα, με τις διατάξεις του

άρθρου 71 του κεφαλαίου 10 της Χάρτας του, προσπαθώντας να αποδώσει έναν συμβουλευτικό ρόλο για τις οργανώσεις, που δεν είναι ούτε κυβερνήσεις ούτε κράτη-μέλη. Μάλιστα, ο ορισμός των διεθνών ΜΚΟ αναφέρεται για πρώτη φορά στο ψήφισμα 288 του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου της 27^{ης} Φεβρουαρίου του 1950 και ορίζεται ως κάθε διεθνής οργάνωση που δεν στηρίζεται από διεθνή συνθήκη. Ο ζωτικός ρόλος που έχουν επιδειξει αυτές οι οργανώσεις αναφέρεται, επίσης, στο κεφάλαιο 27 της «Ατζέντα 21» και οδηγεί σε έντονες ρυθμίσεις για μία συμβουλευτική σχέση μεταξύ των Ηνωμένων Εθνών και των μη κυβερνητικών οργανώσεων.

Εύκολα, από όλα αυτά, συνάγεται το συμπέρασμα πως οι ΜΚΟ έρχονται να καλύψουν κενά που αποτυγχάνει αποκαρδιωτικά να καλύψει ένα κράτος και στην προκειμένη περίπτωση της σημερινής μας συζήτησης το ελληνικό κράτος. Άλλοτε λειτουργούν ως υποδείγματα αποτελεσματικότητας, αυτοθυσίας και προσφοράς, άλλοτε όχι και άλλοτε αξιοποιούνται με δολιότητα από το κράτος για να διαμοιραστούν πόροι σε κομματικούς και άλλους «ημετέρους».

Δεδομένης της τεράστιας προσφοράς πολλών εξ αυτών, δεν νοείται να αντιμετωπίζουμε τις μη κυβερνητικές οργανώσεις ως κάτι εξ ορισμού αρνητικό, ούτε μπορούμε να δρούμε αφοριστικά καταδικάζοντάς τις όλες. Εμείς ως ΜέΡΑ25 απορρίπτουμε αφ' ενός την αντίληψη κατά την οποία το κράτος υποκαθίσταται από τις μη κυβερνητικές οργανώσεις και αφ' ετέρου την αντίληψη κατά την οποία οι μη κυβερνητικές οργανώσεις αντιμετωπίζονται ως εκ προοιμίου εχθροί, ως κάτι εξ ορισμού ύποπτο και προβληματικό, όπως επιχείρησε να κάνει η κοινοβουλευτική εκπροσώπηση της άκρας Δεξιάς στο Κοινοβούλιο, η Χρυσή Αυγή -που ελπίζω, είναι κάτι που ευχόμαστε όλοι, να μην την ξαναδούμε στα έδρανα του Κοινοβουλίου- και όπως την αναπαράγει σωρεία κυβερνητικών στελεχών αντίστοιχων ιδεολογικών συμπαθειών με επανειλημμένες δηλώσεις τους.

Κατανοούμε πλήρως πως το πλαίσιο των ΜΚΟ έχει χρησιμοποιηθεί από επιτήδειους, συνήθως με ενδιαφέρουσες κομματικές πλάτες, για διασπάθιση κοινοτικών και εθνικών πόρων, με πολλούς να στήνουν μία τέτοια οργάνωση χωρίς να προσφέρουν ούτε να θέλουν να προσφέρουν κανένα έργο, αλλά παρ' όλα αυτά να καταφέρνουν να απορροφούν τεράστιους πόρους, τους οποίους αποστέρουν από άλλες που στοχεύουν στη βελτίωση της κατάστασης στο πεδίο οι στον τομέα δράσης τους.

Θεωρούμε πως η Νέα Δημοκρατία έκανε ό,τι μπορούσε για να τέρψει ένα συγκεκριμένο ακροατήριο που έχει εκπαιδευτεί στο να βλέπει κάθε πρωτοβουλία με καχυποψία και σκεπτικισμό, προσπάθεια που αντανάκλαται πλήρως στην τιμωρητική λογική που διαπνέει και την πρόσφατη κυβερνητική διάταξη της χαρτογράφησης κάθε μη κυβερνητικής οργάνωσης που δεν διέπεται από καμία οργανωτική λογική αποτελεσματικότητας και διαφάνειας.

Το μέτρο που θεσμοθέτησε η Κυβέρνηση περιλαμβάνει κριτήρια τα οποία μπορούν να έχουν ως αληθινή επίπτωση τον αποκλεισμό συγκεκριμένων μη κυβερνητικών οργανώσεων, οι οποίες κάνουν εξαιρετικό έργο και καλύπτουν ένα δυσθεώρητο κενό, την ίδια ώρα που πριμοδοτούν άλλες, οι οποίες είναι στα χαρτιά άψογες αλλά στην πραγματικότητα ανύπαρκτες, πέρα από την επιτηδειότητά τους στην απορρόφηση κονδυλίων με ή χωρίς προσυμφωνία.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα οργάνωσης που δρα και έχει ένα θετικό αποτέλεσμα είναι η δομή φιλοξενίας ΠΙΚΠΑ της Λέσβου. Στην πόλη της Μυτιλήνης η «Αλληλεγγύη Λέσβου» -πρώην κατασκηνώσεις ΠΙΚΠΑ- είναι μία δομή υπόδειγμα για τους κατατρεγμένους ανθρώπους, η οποία συντηρείται από τις λίγες δεκάδες ντόπιων με θυσιαστική φιλαλληλία. Όμως, παρά το έργο της και παρά τη στήριξη που γνωρίζει από τον ντόπιο πληθυσμό, έχει πλήρως απαξιωθεί από την πολιτεία και δεν έχει λάβει καμία κρατική στήριξη, σε πλήρη αντίθεση με άλλες ΜΚΟ, οι οποίες έχουν μία καλή προς τα έξω εικόνα χωρίς, όμως, να παρουσιάζουν κανένα έργο.

Αδιαμφισβήτητα είναι απόλυτη προτεραιότητα η διασύνδεση κάθε πτυχής της λειτουργίας των μη κυβερνητικών οργανώσεων με την κείμενη νομοθεσία σε όλα τα ζητήματα. Πρόκειται για προτεραιότητα αδιαπραγμάτευτη, όπως και το ζητούμενο της

διαφάνειας. Όμως τα ζητούμενα που ανακύπτουν από αυτό είναι πολλά. Για παράδειγμα, ποιος θα διενεργεί τον έλεγχο; Οι δομές που επιτελούν το έργο στο οποίο απέτυχε η κυβέρνηση θα ελέγχονται από την ίδια την κυβέρνηση για το αν το επιτελούν σωστά; Με ποια λογική προκύπτει κάτι σωστό από το άθροισμα δύο αποτυχιών; Ποιος θα ελέγξει τις διασυνδέσεις και τις γνωριμίες των ιδιοκτητών κάθε ΜΚΟ; Αυτές θα ελεγχθούν ποτέ; Θα είχε ιδιαίτερη σημασία θεωρώ να έχουμε μία εικόνα επ' αυτού.

Ως ΜέΡΑ25, έχουμε καταθέσει το πλαίσιο των προτάσεων μας, τα διαβουλευτικά συμβούλια κληρωτών και εκλεγμένων πολιτών, τα ΔΙΑΣΚΠΕΠ. Σε ό,τι αφορά τις ΜΚΟ, θα μπορούσαν να ελέγχονται από το ΔΙΑΣΚΕΠ δικαιοσύνης, που θα ελέγχει κατά την πρότασή μας ζητήματα νομιμότητας και διαφάνειας. Το συγκεκριμένο ΔΙΑΣΚΕΠ προτείνουμε να αποτελείται από ενενήντα άτομα, κατά τα 2/3 κληρωτοί και 1/3 εκλεγμένοι πολίτες, εκπρόσωποι των κομμάτων, ανάλογα με την κοινοβουλευτική τους δύναμη. Με τον τρόπο αυτόν, με την πλειοψηφική συμμετοχή κληρωτών πολιτών, θα είναι η κοινωνία εκείνη που θα ελέγχει τις πρωτοβουλίες της κοινωνίας.

Ζητούμε τον κοινωνικό έλεγχο των ΜΚΟ, το μόνο είδος ελέγχου αρμόδιο για να μιλήσει γι' αυτούς που υπόσχονται να θεραπεύσουν τις τραγικές αποτυχίες του κράτους. Η δυναμική τέτοιων πρωτοβουλιών που εκκινούν από τη βάση, από τους πολίτες δηλαδή, θα ήταν απελευθερωτική, μπορώ να πω, για μία σειρά ζητημάτων και όχι μόνο για το σημερινό που συζητάμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει για τη δευτερολογία του ο επερωτών Βουλευτής, ο Αρχηγός της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης, ο κ. Κυριάκος Βελόπουλος, για πέντε λεπτά.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Κύριε Υπουργέ, ήξερα ότι δεν έχουμε συναντίληψη ιδεολογική. Δεν ήξερα όμως ότι δεν έχουμε συναντίληψη γλωσσική, ότι δεν καταλαβαίνετε τι λέω.

Ήρθατε εδώ και μας είπατε πράγματα που δεν έχω πει ποτέ στη ζωή μου εγώ. Λέτε, δηλαδή, ότι είμαστε οι μοναδικοί που δεν θέλουμε να φύγουν από τα νησιά οι μετανάστες, πρόσφυγες, λαθρομετανάστες και αντιδρούμε. Όχι, κύριε Υπουργέ. Κάνετε λάθος. Εμείς αντιδρούμε για τη λογική να τους μεταφέρετε στην περιφερειακή Ελλάδα. Μπορείτε να τους πάτε σε ακατοίκητα νησιά, σε δομές, για να μην έχουμε κατοίκους στην περιοχή, και να τους στείλουμε στις χώρες τους. Φαντάζομαι το καταλάβατε τώρα. Δεν θέλω να το επαναλάβετε, γιατί ένα λάθος που λέγεται δύο ή τρεις φορές, δεν μπορεί να είναι λάθος. Γίνεται ψέμα.

Επίσης, μιλήσατε για 16% μείωση των ροών. Έτσι δεν είπατε;

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): 16% οι διαμένοντες.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Άλλο λέω εγώ. Πόση μείωση ροών είχαμε;

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): 97% τον Απρίλιο...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ζήτω ο κορωνοϊός! Τρεις μήνες κορωνοϊό έχεις. Κλειστά όλα τα σύνορα του κόσμου. Σιγά μη μου έρθουν τώρα από την Τουρκία οι λαθρομετανάστες! Θα σας δω σε λίγο καιρό. Μακάρι να έχουμε και 50% και 70% και 80% και 100%. Για να το έχετε αυτό, όμως, πρέπει να ακούτε εμάς.

Λέτε ότι δεκαέξι χιλιάδες μεταφέρθηκαν στην ενδοχώρα. Ρωτάω εγώ: Πόσους απελάσατε; Μεταφέρατε δεκαέξι χιλιάδες. Πόσες απελάσεις έγιναν; Πόσες; Αριθμό θέλω. Μην πείτε «τέσσερις αποστολές», λες και είναι αποστολές στο διάστημα. Πόσες απελάσεις έγιναν; Πόσοι έφυγαν από εδώ;

Λέτε ότι θέλετε όριο 1%. Ρωτάω, λοιπόν, γιατί στο νομοσχέδιο που φέρατε προχθές εδώ, δίνετε επιδοτήσεις σε δήμους, εάν δέχονται πάνω από 1% έως 10% λαθρομετανάστες, πρόσφυγες; Τους δίνετε παραπάνω λεφτά, αν δέχονται πληθυσμιακή αλλαγή 1% έως 10%.

Επειδή εμείς δεν ήρθαμε εδώ για να μαλώσουμε και να κάνουμε τους νταήδες και τους μάγκες, αλλά να σας λέμε τι κάνετε στραβό και τι κάνετε λάθος και να σας οδηγήσουμε στο σωστό, σας λέω: Είπατε τον Φλεβάρη 2020 ότι επιδιώκετε μέγιστη διαφάνεια της

λειτουργίας των ΜΚΟ -εξαιρετική δήλωση, συμφωνών απόλυτα μαζί σας- αλλά και των προσώπων τα οποία εργάζονται σε αυτές ή συνεργάζονται με αυτές, και ρωτάω τον Υπουργό: Πώς είναι μη κυβερνητική οργάνωση, αφού δίνει μισθούς και έχει υπαλλήλους αυτούς ο οργανισμός; Για πείτε μου εσείς. Έχετε πολλές μη κυβερνητικές οργανώσεις στις οποίες πληρώνονται οι υπάλληλοι; Τι είδους μη κυβερνητική οργάνωση φιλανθρωπίας είναι αυτή, όταν έχουμε μισθοδοσία; Εκεί φορολογία δεν υπάρχει βέβαια.

Να κάνω και εγώ τις εταιρείες μου, κύριε Υπουργέ, μη κυβερνητικές οργανώσεις να μην πληρώνω εφορία 470 000 ευρώ τον χρόνο και 1,3 εκατομμύρια ασφαλιστικές εισφορές σε επτά χρόνια; Μπορώ; Να την κάνω μη κυβερνητική οργάνωση και να μην πληρώνω τίποτα και τελείωσε η ιστορία. Γιατί να πληρώνω φόρους; Να την κάνουν όλοι τη μη κυβερνητική οργάνωση.

Γι' αυτό λέω ότι υπάρχουν πράγματα τα οποία μάλλον δεν κατανοήσατε καλά. Ρωτώ τον κύριο Υπουργό: Πώς εξετάζεται το άσυλο; Με τα στοιχεία που σας δίνουν οι ίδιοι; Με τις ταυτότητες που πετάνε, τα διαβατήρια που σκίζουν; Πώς το εξετάζετε; Έχω μπροστά μου μία ταυτότητα. Είναι υπηρεσιακό σημείωμά από τη Διεύθυνση Αλλοδαπών, η οποία λέει το εξής: «Γνωρίζουμε ότι εις βάρος του αλλοδαπού με τα κάτωθι στοιχεία: Φύλο: Άρρεν. Πολίτης Μαρόκου ή Πακιστάν ή Αλγερίας. Επώνυμο: Nuagaa ή Aziz ή Bentayir. Όνομα: Aziz ή Nuka ή Karim. Πατρώνυμο: Tayebe ή Tayir ή Terim. Μητρώνυμο: Aicha ή Esa ή Aiha ή Aisa. Γεννηθείς: 8-7-1987 ή 1-1-1974 ή 8-7-1974. Αριθμός Διαβατηρίου: Εάν κατέχει». Δεν κατέχει. Θα το καταθέσω στα Πρακτικά. Έτσι θα χρεώσετε άσυλο; Είναι υπαρκτό, βέβαια, κύριοι συνάδελφοι, αυτό.

Αυτό βέβαια -να δω και την ημερομηνία για να μην κατηγορήσω εσάς- ναι, έχετε δίκιο, είναι του 2019, τέλος του 2019. Δικό σας είναι, να το χαιρέσετε!

Πάμε στην ουσία όμως. Γενικόλογια, κύριε Υπουργέ μου, αοριστολογία. Ήρθατε εδώ, διαβάσατε το κείμενό σας, και καλά κάνατε, είπατε τις απόψεις σας. Εγώ όμως, προσωπικά, δεν κατάλαβα τι είπατε, ειλικρινά. Αυτά που ρώτησα δεν μου τα απαντήσατε. Θέλω να μου τα απαντήσετε. Είναι συγκεκριμένες ερωτήσεις. Είπατε ισχυρή Ελλάδα. Και εγώ ρωτώ, πόσο ισχυρή είναι μια χώρα που έχει χάσει τη βόρειο Ήπειρο, το όνομα Μακεδονία, που στην Τουρκία αλωνίζουν οι Τούρκοι, θα κατέβουν, κάτω από την Κρήτη θα τρυπήσει το γεωτρύπανο; Γι' αυτό και λέω εγώ για σύσκεψη πολιτικών Αρχηγών, να αποφασίσουμε ότι αν τολμήσουν και πάει στα δώδεκα μίλια, στα έξι μίλια, στα διακόσια μίλια, να βυθίσουμε το ερευνητικό πλοίο ή το γεωτρύπανο. Να πει ο καθένας την άποψή του. Μπορεί να κάνω λάθος εγώ. Αλλά η άποψη η δική μας είναι η εξής: Όταν σου προσβάλλουν την εθνική ανεξαρτησία σου βυθίζεις το πλοίο, όπως είχε πει και ο Ανδρέας Παπανδρέου «Βυθίσατε το Χόρα». Δεν υπάρχει άλλη λύση. Για να καταλάβει και ο αντίπαλος, που προκαλεί εδώ και δεκαετίες, ότι έχει να κάνει με μία σοβαρή Κυβέρνηση, με μια σοβαρή χώρα.

Επίσης -θα το πω ευθέως τώρα- λέτε για αποσυμφόρηση των νησιών, επειδή εκλέγεστε στην Χίο. Κατανοητό, γιατί υπάρχει και η πολιτική πίεση και η λογική που λέει ότι πρέπει να φύγουν από τα νησιά. Ναι, αλλά συμφορίζετε την ηπειρωτική Ελλάδα, δημιουργείτε συμφόρηση στην ηπειρωτική Ελλάδα. Αποσυμφορίζουμε τα νησιά, συμφορίζουμε την ηπειρωτική Ελλάδα. Για ποιον λόγο; Και αν είστε και «μάγκες» -εντός εισαγωγικών αυτό ανοίξετε τα σύνορα στη βόρεια Ελλάδα. Γιατί δεν τα ανοίγετε; Δεν σας αφήνουν οι Ευρωπαίοι φίλοι σας, που σας κάνουν όλα τα χατίρια μόνο και μόνο για να κάνετε αποθήκη ψυχών την Ελλάδα; Ε, κύριε Υπουργέ μου; Γιατί δεν τα ανοίγετε τα σύνορα;

Βάλτατε και τα Σκόπια στην Ευρωπαϊκή Ένωση -δεν λέτε όχι- αφού πλέον είναι χώρα-μέλος συνδεδεμένο με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ανοίξετε από εκεί να βγουν από πάνω. Για ανοίξετε τα σύνορα να φύγουν όλοι. Όμως οι Γερμανοί τι θέλουν; Να μας έχουν αποθήκη ψυχών εμάς, να μας δίνουν ψιχιά, 5 -10 ευρώ, και να τους μαζέψουμε εμείς όλους εδώ μέσα. Ε, δεν γίνονται αυτά, κύριε Υπουργέ. Κάντε το αυτό.

Θα αρχίσει τώρα να μου λέει ο Υπουργός «οι διεθνείς συνθήκες, οι διεθνείς συμβάσεις...». Είμαστε η μοναδική χώρα, που ό,τι διεθνή συνθήκη υπογράφει την υλοποιεί. Καμμία άλλη χώρα στον κόσμο δεν το κάνει. Δηλαδή οι χώρες του Βίσεγκραντ δεν τις

υλοποιούν. Οι Γερμανοί που είναι υποχρεωμένοι να πάρουν τα ασυνόδευτα παιδάκια, ας είναι και μυστακοφόροι είκοσι επτά χρόνων, δεν τα παίρνουν. Γιατί; Γιατί πρέπει σώνει και καλά η Ελλάς ό,τι υπογράφει να το τηρεί απαρέγκλιτα, ακόμη και εις βάρος της πολλές φορές; Ρωτώ και επαναλαμβάνω, επειδή είπατε για ευρωπαϊκό τρόπο, ότι είμαστε ευρωπαϊκή χώρα, συγγνώμη, κύριε Υπουργέ, αλλά η Δανία πού είναι; Στη Μογγολία; Η Δανία δεν έχει ακατοίκητο νησί; Εκτός αν η Δανία είναι στη Μογγολία και δεν είναι ευρωπαϊκή χώρα.

Πηγαίνετε σε ακατοίκητο νησί όλους αυτούς τους ανθρώπους, τους βάζετε εκεί σε ένα νησί, με τις δομές τους, ανθρώπινα, αξιοπρεπώς, να τρώνε, να πίνουν, ναι, μέχρι να πάνε στις χώρες τους. Δεν θα πω για τα ασυνόδευτα.

Πόσα χρήματα, λοιπόν, δίνουμε, Υπουργέ μου -γράψτε το αυτό, σας παρακαλώ πάρα πολύ- για ιατροφαρμακευτική δωρεάν περίθαλψη; Νούμερο θέλω να ακούσω. Το κόστος της Αστυνομίας και του Στρατού ποιος το πληρώνει, Υπουργέ μου; Ο Έλληνας. Μη μου λέτε, λοιπόν, ότι είναι λίγα τα λεφτά. Τα λεφτά θέλω να μου πείτε ποια είναι.

Επίσης, επειδή είστε από την Χίο, αν συμφωνούν και οι υπόλοιποι, να κάνουμε μία παραίτηση στις δικτικές αρχές, ώστε τους ανθρώπους με τα επεισόδια εκεί να μην τους διώκουν ακόμη και τώρα, διότι τους καλούν σε απολογία, σε ανάκριση για τα επεισόδια. Και όσον αφορά τους αστυνομικούς που τους έκαναν μήνυση οι πολίτες και για τους πολίτες να βρούμε έναν τρόπο να τελειώνει αυτή η ιστορία. Κάνετε που κάνετε το κακό, δείρατε τον κόσμο, μην τους στέλνετε και στα δικαστήρια τώρα. Είναι λάθη.

Και κλείνω τώρα με τις προτάσεις μας. Εδώ αρχίζει το γλέντι, κύριε Υπουργέ μου. Προτάσεις. Προτάσεις δεν θέλετε; Ωραιότατα. Αν ήταν κυβέρνηση η Ελληνική Λύση από χθες, από αύριο το πρωί, θα απαγόρευε εξαγωγή συναλλάγματος σε τρίτες χώρες από πρόσφυγες, λαθρομετανάστες ή μετανάστες. Το κάνουν πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Γιατί πηγαίνουν στα γνωστά μαγαζιά, παίρνουν τα 500 ευρώ, στέλνουν τα 300 ευρώ έξω. Έχει εκροή συναλλάγματος, Υπουργέ μου. Στα οικονομικά είσαι καλός. Όταν παίρνεις 500 ευρώ και τα 300 τα στέλνεις έξω σημαίνει ότι έχεις δανειστεί 500 ευρώ για να τα έχεις, διότι τυπώνεις χρήμα, και τα 300 τα στέλνεις στο Αφγανιστάν και στο Πακιστάν. Απαγόρευση, λοιπόν! Γράψε το.

Δεύτερον, καμμία δοσοληψία μη κυβερνητικής οργάνωσης με μετρητά. Όλα θα γίνονται με κάρτες. Καμμία όμως! Αλλά θα τις ελέγξεις. Σου δίνω και προτάσεις. Αφού δεν μπορείς να τις κλείσεις, σου λέω τι μπορείς να κάνεις. Όχι μετρητά στις ΜΚΟ. Να ξέρουμε τι χρήμα κινείται.

Τείχος στον Έβρο. Το λέω χρόνια. Όχι φράχτη για οικόσιπα, που με την τανάλια τον κόβεις και περνάς από κάτω. Τείχος κανονικό. Χαμηλής τάσης καλώδια, όπως κάνουν οι Ισραηλινοί, όπως κάνανε οι Τούρκοι στη Συρία, όπως κάνανε οι Αμερικανοί, όπως κάνανε και οι Δανοί στο νησί που φτιάξανε, κάνανε ένα τέχνη ειδικό. Να πάτε να το δείτε, για να πάρετε και πληροφόρηση.

Ακατοίκητα νησιά, το είπα.

Τοποθέτηση σε πλοία. Αν δεν σας αρέσουν τα ακατοίκητα νησιά, Υπουργέ μου, έχουμε πάρα πολλά πλοία άδεια, που δεν χρησιμοποιούνται. Βάλτε τους εκεί μέσα. Δεν σας λέω σώνει και καλά σε ακατοίκητα νησιά, γιατί έχετε μια περίεργη αντίληψη. Φέρτε τους πλοία κανονικά.

Επίσης, σύστημα ηχητικής προειδοποίησης. Σας το είπα εδώ και πάρα πολύ καιρό. Πάρτε στο Λιμενικό σύστημα ηχητικής προειδοποίησης. Υπάρχουν συστήματα χαμηλού κόστους, που μπορούν να βοηθήσουν πάρα πολύ στο push back.

Επαναφορά δικαστικής απέλασης. Την καταργήσατε. Γιατί, κύριε Υπουργέ μου;

Κατασχέσεις μετρητών και τιμαλών. Όλες οι χώρες που συλλαμβάνουν παράνομους να εισέρχονται στη χώρα τους κατάσχουν τα πάντα, ό,τι έχουν, κινητό κ.λπ.. Πάρτε τα κινητά, για να δείτε ποιοι είναι οι δουλέμποροι. Έρχεται κάποιος εδώ, τον συλλαμβάνεις, ελέγχεις την κάρτα sim, από πού πήρε πληροφορίες, πώς ήρθε, πώς δεν ήρθε. Σας λέω απλά πράγματα. Ούτε αυτά κάνουνε.

Ισόβια σε λαθροδιακινητές. Άκουγα τον Χρυσοχοϊδη χθες που

έκανε μια δήλωση. Ξέρετε τι είπε; Ότι για αυτούς που είναι μπαχαλάκηδες, καλύτερα να αυξηθεί η ποινή. Μα, το λέγαμε εδώ, πριν από έναν μήνα, που ήρθε νομοσχέδιο και ο Υπουργός έλεγε άλλα, ότι δεν μπορεί να το κάνει. Τώρα ξαφνικά έκανε δήλωση ο Χρυσόχοϊδης!

Εθνοφυλακή και πολιτοφυλακή. Σας το ξαναλέμε, υλοποιήστε την, φτιάξτε την, γιατί είναι δύσκολες οι στιγμές κυρίως με την Τουρκία, βέβαια, θα είναι πολύ δύσκολες στιγμές.

Οικονομικά αντίμετρα κατά της Τουρκίας, κύριε Υπουργέ μου; Μπαινοβγαίνουν τα τουρκικά φορτηγά, TIR Turkey, και μεταφέρουν ένα σωρό προϊόντα από την Ελλάδα για την Ευρώπη. Βάλτε δασμούς και εσείς, όπως έβαλαν οι Τούρκοι σε εμάς. Σε οκτακόσια ευρωπαϊκά προϊόντα ο Ερντογάν πριν από μια βδομάδα αποφάσισε να βάλει δασμούς. Βάλτε στα τουρκικά προϊόντα δασμούς, να τους δυσκολέσουμε τη ζωή τουλάχιστον. Μας προκαλούν. Ας τους δυσκολέσουμε τουλάχιστον τη ζωή, ας τους κάνουμε πιο δύσκολη τη ζωή τους. Εγώ δεν λέω να κάνουμε πόλεμο, αλλά έχεις και άλλα οικονομικά αντίμετρα πριν αντιπαρατεθείς με τον πόλεμο πραγματικά. Αλλά αν χρειαστεί θα βυθίσουμε και το πλοίο, θα βυθίσουμε και το δεξαμενόπλοιο, θα βυθίσουμε και ό,τι παραβιάσει την εθνική κυριαρχία της χώρας. Αυτό σημαίνει ισχυρή χώρα. Όλα τα άλλα είναι παραμύθια.

Πρόταση που την είχα κάνει πριν τρεις μήνες. Συμφωνία με τον Χαφτάρ, τον οποίο τον αφήσατε ελεύθερο, τον παρατήσατε κι εσείς και όλοι. Ακούστε λογική. Στηρίζετε ουσιαστικά τον Σάρατζ, που είναι εναντίον των ελληνικών θέσεων. Η Ελλάς στηρίζει την κυβέρνηση Σάρατζ, ο οποίος είναι φίλος της Τουρκίας εναντίον της Ελλάδος, αντί να στηρίξουμε Χαφτάρ με νύχια και με δόντια! Και ο Χαφτάρ μπορούσε να δεχτεί, κύριε Υπουργέ μου, να κάνει hotspot στα βόρεια της Λιβύης, όπως κάνανε στο Μαρόκο οι Μαροκινοί και οι άλλες χώρες, για να μαζέψουμε εκεί με απελάσεις όλους τους Αφρικανούς. Τι δουλειά έχει ο Κονγκολέζος πέντε χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά να έρθει στην Ελλάδα από την Ιστανμπούλ, όπως τη λένε κάποιοι; Εγώ την λέω Κωνσταντινούπολη ακόμη, ακόμη επιμένω να την λέω Κωνσταντινούπολη και όχι Ιστανμπούλ. Λένε ότι έρχονται από την Ιστανμπούλ. Από την Κωνσταντινούπολη έρχονται, πέντε χιλιάδες χιλιόμετρα, Κονγκό, Αιθιοπία. Μπορεί εσείς να μην το λέτε αλλά το λένε οι Υπουργοί σας. Ψάξτε το λίγο παραπάνω.

Επίσης, απαίτηση κονδυλίων από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Χρήση άρθρου 32 της Γενεύης για το ποιος ακριβώς είναι πρόσφυγας όμως. Όχι όλοι πρόσφυγες, όλοι ίδιοι, όλοι όμοιοι.

Push back. Επιτρέπεται από το άρθρο 33 της Σύμβασης της Γενεύης, όταν πρόκειται για θέματα ασφάλειας, υγείας ή τελέσει αδικήματα και θεωρείται επικίνδυνος. Άρα έχετε τα φίλτρα, Υπουργέ. Τα φίλτρα υπάρχουν και με τη Σύμβαση της Γενεύης και με όλες τις διεθνείς συμφωνίες. Περιέργως δεν τα εφαρμόζετε. Αυτά είναι που με ενοχλούν.

Και κλείνοντας, κύριε Υπουργέ, θα αναμένω τις απαντήσεις, αν και δεν θα τις λάβω, γιατί από την πρώτη στιγμή τα λέγαμε αυτά. Θα το ξαναπώ. Το μήνυμα των επόμενων εκλογών θα είναι και μοναδικό: Ελλάδα ή Ελλαδιστάν. Και για να καταλάβετε τι οικτρά λάθη κάνετε, αν ήμουν εγώ κυβέρνηση σε κανέναν Πακιστανό δεν θα έδινα άσυλο. Και να σας πω γιατί. Είναι η χώρα που υπέγραψε τη συμφωνία με την Τουρκία, ως χώρα εχθρική προς την Ελλάδα. Υπάρχει συμφωνία καταγεγραμμένη. Υπάρχουν δηλώσεις του πρωθυπουργού τους, υπάρχουν δηλώσεις των υπουργών τους εναντίον της Ελλάδας. Είναι η χώρα που έστειλε πολεμικά πλοία στο Αιγαίο σε κοινές τουρκοπακιστανικές ασκήσεις και είναι η χώρα που οι πιλότοι τους των F-16 πετούν πάνω από το Αιγαίο, με δηλώσεις του υπουργού Άμυνας του Πακιστάν. Δεν είναι δυνατόν να γεμίζεις την Ελλάδα με Πακιστανούς, Αφγανούς, όταν δεν ξέρεις την ποιότητα των ανθρώπων. Δεν εννοώ αν είναι καλοί άνθρωποι, αν είναι εγκληματικά στοιχεία λέω εγώ.

Άρα, λοιπόν, κύριε Υπουργέ μου, επειδή στο σπίτι του κρεμασμένου δεν μιλάνε για σκονιά, επιλέξατε να μιλήσετε, θέλω να σκεφθείτε πολύ σοβαρά τι θα πείτε. Θέλω προτάσεις και απαντήσεις σε αυτά που σας ρώτησα. Μη μου αρχίζετε τα «σλάομ». Δεν είναι σκι εδώ, εδώ είναι πολιτική. Γιατί ξέρω ότι είστε καλός στο σκι. Αφήστε το σκι, λοιπόν, κατά μέρος. Ξέρει κι ο Πρωθυπουργός σας, όταν γίνονταν τα συλλαλητήρια πήγαινε στην Κόρινθο κι έκανε σκι.

Κάναμε για τη Μακεδονία αγώνα κι αυτός έκανε σκι στην Κόρινθο.

Λέω, λοιπόν, αφήστε τα σλάομ τα πολιτικά και απαντήστε επί της ουσίας. Εγώ θα το πω ευθέως. Όλοι πρέπει να φύγουν από την πατρίδα μας. Η πατρίδα μας πεινάει, πτώχευσε, δεν μπορεί να ταίσει τα παιδιά της. Θα κοιτάξουμε πρώτα τους Έλληνες, πρώτα την Ελλάδα, γιατί αλλιώς εσείς θα κάνετε την Ελλάδα Ελλαδιστάν κι εμείς θα παλεύουμε για να ξαναγίνει η Ελλάδα η Ελλάδα μας.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ.

Καλείται στο Βήμα ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου κ. Νότης Μηταράκης για τη δευτερολογία του.

Έχετε δέκα λεπτά, κύριε Μηταράκη.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το μεταναστευτικό είναι μια πρόκληση που έχει μεγάλες δυσκολίες και ουδέποτε κρύψαμε αυτές τις δυσκολίες. Σας παρουσίασα στην πρωτολογία μου το σχέδιο της Κυβέρνησης και τα αποτελέσματα πλέον αυτού του σχεδίου μέσα στο 2020. Τη μείωση των ροών, την αποσυμφόρηση των νησιών, την επιτάχυνση διαδικασίας ασύλου, το πρόγραμμα μείωσης δομών μέσα στο 2020 κατά εξήντα δομές στην ηπειρωτική Ελλάδα. Αποσυμφορούμε τα νησιά, αποσυμφορούμε όλη τη χώρα.

Αλλά είμαι περήφανος που η Ελλάδα είναι μια σύγχρονη ευρωπαϊκή χώρα, η οποία σέβεται τις διεθνείς της υποχρεώσεις. Και, κύριε Βελόπουλε, η ελληνική εξωτερική πολιτική στηρίζεται στο γεγονός ότι η χώρα μας δεν είναι μια αναθεωρητική δύναμη, είναι μια χώρα που η εξωτερική της πολιτική στηρίζεται στο Διεθνές Δίκαιο και τα κεκτημένα της χώρας.

Σεβόμαστε απόλυτα τις διεθνείς μας υποχρεώσεις, εφαρμόζουμε δίκαια τη διαδικασία ασύλου, διαχωρίζουμε πλέον γρήγορα και ουσιαστικά αυτούς που είναι, πράγματι, πρόσφυγες. Και υπάρχουν πρόσφυγες που δικαιούνται διεθνούς προστασίας, απ' αυτούς που είναι παράνομα εισελθόντες οικονομικοί μετανάστες, και γι' αυτούς πλέον με τη νέα νομοθεσία προβλέπεται η κράτησή τους, μετά την τελεσίδικη απόφαση αν υπάρχει κίνδυνος φυγής, και η απέλασή τους είτε στην Τουρκία είτε στη χώρα προέλευσης είτε υποχρεωτικά είτε εθελοντικά.

Στην πρωτολογία μου αναφέρθηκα στις πραγματικές διαστάσεις του μεταναστευτικού. Το 0,6% των διαμενόντων στη χώρα, αυτή τη στιγμή είναι πολίτες τρίτων χωρών που έχουν λάβει τριετές δικαίωμα παραμονής ως πρόσφυγες. Κάτι που δεν ξέρει ο κόσμος, είναι ότι το δικαίωμα ασύλου δεν είναι ισόβιο, επανεξετάζεται ανά τριετία αν συνεχίζουν να συντρέχουν οι λόγοι στη χώρα από την οποία φύγανε που τους έδωσε το καθεστώς του πρόσφυγα.

Το 1% των διαμενόντων στη χώρα είναι αυτή τη στιγμή αιτούντες άσυλο και εξετάζουμε ταχύτερα τα άσυλα τους, ώστε να μη βιώνουμε τον κορεσμό των δομών που βιώσαμε τα προηγούμενα χρόνια.

Είπε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης ότι είμαστε σε παράλληλα σύμπαντα και μετά είπε ότι οι αριθμοί δεν λένε την αλήθεια. Όταν κάποιος λέει αυτό, αντιλαμβάνεστε ότι όντως είμαστε σε παράλληλα σύμπαντα. Το θέμα είναι ποιος βρίσκεται εδώ και ποιος βρίσκεται αλλού.

Μιλήσατε για το θέμα της μείωσης των ροών, για τα πραγματικά νούμερα των τελευταίων μηνών. Εγώ δεν θέλω να πείτε κάτι για την Κυβέρνηση, αλλά με το να αποδίδετε τα πάντα στον κορωνοϊό, δεν δείχνετε σεβασμό στους άνδρες και τις γυναίκες των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας που δίνουν μάχη κάθε μέρα στον Έβρο -τον Μάρτιο δεν ήταν ο κορωνοϊός, ήταν η Ελληνική Αστυνομία, ο Στρατός και το φράγμα- όπως και στους άνδρες και τις γυναίκες του Λιμενικού Σώματος που βρίσκονται όλη μέρα και όλη νύχτα στη θάλασσα, στα θαλάσσια σύνορα της χώρας μας. Αν, λοιπόν, δεν θέλετε να αποδώσετε τη μείωση των ροών στην Κυβέρνηση, τουλάχιστον αποδώστε τη σε αυτούς που αγωνίζονται κάθε μέρα.

Επιβεβαιώσατε ότι, ουσιαστικά, δεν θέλετε την αποσυμφόρηση

των νησιών, γιατί την ονομάζετε μεταφορά προβλήματος. Αν εμείς αύριο πάρουμε χιλιά άτομα από τη Μόρια, χιλιά άτομα από τη Χίο, για εσάς δεν είναι κάτι καλό, αλλά είναι, όπως είπατε, μεταφορά προβλήματος.

Δεν θέλουμε συμμόρφωση στα νησιά αλλά δεν θέλουμε συμμόρφωση και σε όλη την Ελλάδα, γι' αυτό έχουμε μια ολοκληρωμένη πολιτική εξόδου από τις δομές αυτών που δεν δικαιούνται παραμονής και απέλασης από τη χώρα όσων δεν δικαιούνται διεθνούς προστασίας με έναν ταχύτερο τρόπο.

Μιλήσατε για μαζικές απελάσεις. Μάλλον δεν έχετε διαβάσει καλά την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το οποίο έχει πολλά θετικά στοιχεία. Ένα πολύ θετικό είναι ότι αναγνωρίζει την υποχρέωση των κυρίαρχων κρατών να προστατεύουν τα σύνορά τους κι αυτό αποτελεί βάση και της δικής μας πολιτικής. Αλλά από εκεί και πέρα θέτει όρους και προϋποθέσεις κι αυτούς τους όρους και προϋποθέσεις είναι που εμείς εφαρμόζουμε ως χώρα.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, μίλησε για την ανάγκη να έχουμε περισσότερο χρόνο στις δομές όσων έχουν λάβει τελική απόφαση διεθνούς προστασίας. Παραγνώνει όμως ο ΣΥΡΙΖΑ ή μάλλον δεν τον ενδιαφέρει τον ΣΥΡΙΖΑ ότι μια τέτοια πρόταση θα οδηγήσει στην ανάγκη για περισσότερες δομές. Κι εμείς δεν θέλουμε περισσότερες δομές, θέλουμε εξήντα λιγότερες δομές μέσα στο 2020.

Η κ. Ξενογιαννακοπούλου μίλησε για αντίφαση, αλλά δεν υπάρχει αντίφαση. Ο τρόπος αποσυμμόρφωσης της χώρας είναι πρώτον, με μείωση των ροών δεύτερον, με ταχύτητα στη διαδικασία ασύλου χωρίς έκπτωση στην ποιότητα των αποφάσεων τρίτον, με έξοδο από τις δομές όσων δεν δικαιούνται παραμονή και τέταρτον, με έξοδο από τη χώρα όσων δεν δικαιούνται διεθνούς προστασίας.

Ο κ. Καμίνης, επέστρεψε στα αγαπημένα του θέματα -τα έχουμε συζητήσει πολλές φορές- των μετακλητών. Πράγματι, έχουμε είκοσι πέντε μετακλητούς στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, σε χιλίους εξακόσιους συνολικά υπαλλήλους -νομίζω είναι το 1,5%- η θητεία των οποίων θα λήξει στα τέλη Δεκεμβρίου του 2021.

Είπατε όμως -και σας ακούω πάντα με προσοχή, είμαστε και συντοπίτες, όπως γνωρίζετε- ότι η διαχείριση του μεταναστευτικού θέλει τεχνογνωσία και είπατε ότι το Υπουργείο δεν έχει τεχνογνωσία το οποίο με κάποιον βαθμό είναι αλήθεια.

Έχουμε δύο εναλλακτικές. Η μία είναι να αφήσουμε τα κλειδιά στις ΜΚΟ -αυτό που εσείς ευαγγελίζεστε- και η δεύτερη επιλογή είναι να χτίσουμε τεχνογνωσία στο Υπουργείο, προσλαμβάνοντας μόνιμους υπαλλήλους, προσλαμβάνοντας συμβασιούχους, χρησιμοποιώντας ανθρωπύς με γνώσεις και ναι, κύριε Καμίνη, χρησιμοποιώντας και είκοσι πέντε άτομα με συγκεκριμένη τεχνογνωσία τα οποία έχουν έρθει στο Υπουργείο για να βοηθήσουν.

Πρόκειται για άτομα που ήρθαν από τράπεζες, τον ιδιωτικό τομέα, με σπουδές και εμπειρία, που μπορούν σε αυτή τη δύσκολη εποχή σε αυτή τη μετάβαση που πρέπει να κάνουμε, να μας βοηθήσουν. Και ξέρετε τι θα έλεγα; Να συνεχίσετε να είστε αυστηροί για τους μετακλητούς, να το λέτε σε κάθε ομιλία σας αλλά και παράλληλα να βλέπετε την αποτελεσματικότητα.

Διότι βάλαμε διοικητή και υποδιοικητή στην Υπηρεσία Ασύλου και τρεις συνεργάτες και από δέκα χιλιάδες αποφάσεις το τρίμηνο βγάλαμε τριάντα χιλιάδες αποφάσεις το τρίμηνο, στο τρίμηνο που μόλις τελείωσε. Βάλαμε διοικητή και υποδιοικητή και τρεις συνεργάτες στην Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής που διαχειρίζεται ενενήντα οκτώ δομές και εκατό χιλιάδες διαμένοντες. Και πλέον έχουμε αναλάβει τη διοίκηση των δομών, μπορέσαμε να βάλουμε διοικητές.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, από το 2016 μιλάει για διοικητές δομών και δεν μπόρεσε να το κάνει, γιατί δεν είχε κεντρική υπηρεσία να το στηρίξει. Κι εμείς χάρη στους μετακλητούς το κάναμε. Στην τεχνική υπηρεσία είχαμε έναν μόνιμο μηχανικό! Δεν μπορεί να λειτουργήσει ένα Υπουργείο. Εκτός αν θέλετε να δώσουμε τα κλειδιά στις ΜΚΟ. Εγώ δεν θέλω. Θεωρώ ότι η ελληνική πολιτεία πρέπει να έχει έναν ρόλο και η συνεργασία με τις ΜΚΟ είναι κάτι θετικό. Αλλά εμείς έχουμε την ευθύνη.

Για τη νομική υπηρεσία είχαμε έναν μόνο δικηγόρο στο Υπουρ-

γείο ειδικότητας ΠΕ Νομικών, και παίρνουμε τρεις μετακλητούς για δεκαοκτώ μήνες, όπως και στο Διεθνών Σχέσεων παίρνουμε δύο μετακλητούς. Ξεκινάει τώρα η συζήτηση -το έθεσαν οι ομιλητές- για τη νέα ευρωπαϊκή συμφωνία ασύλου. Δεν χρειαζόμαστε εμπειρο προσωπικό με τεχνογνωσία, όπως είπατε;

Βέβαια το κατά πόσο αυτή η γνώση θα μείνει στο Υπουργείο, είναι έργο δικό μας. Δεν ξέρω αν εκατοντάδες συμβασιούχοι οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν ή οι ΜΚΟ που χρησιμοποιήθηκαν σε διαχείριση μεταναστευτικού από την προηγούμενη κυβέρνηση από μεγάλους δήμους της χώρας ή συμβούλια μεταναστών χωρίς κανένα μόνιμο υπάλληλο άφησαν τεχνογνωσία στους οργανισμούς στους οποίους δουλεύουν.

Στο θέμα των επιδομάτων που μίλησε ο κ. Βελόπουλος, θα με βρείτε σύμφωνο σε κάποια σημεία που θίξατε κι έχουμε ήδη ανακοινώσει ότι από τον Σεπτέμβριο διακόπτεται η παροχή του επιδοματος στους αιτούντες άσυλο σε μετρητά. Θα είναι μόνο με κάρτα και μόνο για αγορά προϊόντων στην ελληνική αγορά. Το έχουμε ήδη ανακοινώσει την προηγούμενη βδομάδα στην ανακοίνωση του προγράμματος εστίασης.

Και για τα δικαιώματα των αιτούντων άσυλο ακούστε τι γίνονταν μέχρι τώρα. Τα έπαιρναν για δύο χρόνια περίπου μέσο όρο για μια αίτηση ασύλου οι αιτούντες, για έξι μήνες μετά με τον νόμο που υπήρχε και δεν το έκοβαν για άλλους έξι μήνες. Άρα περίπου για τρία χρόνια.

Εμείς τώρα τι θέλουμε; Σε τέσσερις μήνες μέσον όρο να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία ασύλου, και σε έναν μήνα μετά να έχουν διακοπεί οι παροχές. Άρα η χώρα μας να μην είναι ένας θελκτικός προορισμός, γι' αυτούς που επιλέγουν με οικονομικά κίνητρα να μπουν στη χώρα μας και δεν είναι πραγματικοί πρόσφυγες κι αυτός είναι βασικός μας σχεδιασμός αλλά δεν τον ακούτε για πρώτη φορά.

Επιστρέφω σε θέματα που τέθηκαν για τους διοικητές των δομών. Έχω ξαναπεί ότι ήταν ιδιαίτερα σημαντικό για εμάς να μπουν οι δομές, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Τριάντα δύο άτομα επιλέχθηκαν από εκατόσιους πενήντα αιτούντες. Οι είκοσι τρεις έχουν μεταπτυχιακό, οι δύο έχουν διδακτορικό, υψηλόβαθμα στελέχη, που ήλθαν από τον ιδιωτικό τομέα ή από τον στρατό ή από τα Σώματα Ασφαλείας ή διοικητές, που ήδη είχαν εμπειρία στη διοίκηση δομών με την προηγούμενη κυβέρνηση. Τους κρατήσαμε, γιατί στόχος μας δεν είναι να διαλέγουμε διοικητές με πολιτικά κριτήρια, αλλά να έχουμε -πρώτον- αυτούς που μπορούν να αντιμετωπίσουν ένα δύσκολο έργο, γιατί η διαχείριση των δομών δεν είναι ένα εύκολο έργο και δεύτερον, να μπορούν να χτίσουν γέφυρες με την τοπική κοινωνία.

Δεν μπορούσε ο κ. Καμίνης να μην επανέλθει στο θέμα της Μαλακάσας. Δεν είναι μόνο η Μαλακάσα. Είναι και οι Σέρρες και η Σιντική. Είναι δύο δομές που έγιναν ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, με τη χρήση κατεπείγουσας διαδικασίας για απόλυτα δικαιολογημένο λόγο και με έγκριση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τη διαδικασία που ακολουθήθηκε.

Δεν αναφερθήκατε στην ΕΑΑΔΗΣΥ που αναφέρετε σε άλλες ομιλίες. Έχει βγει η γνώμη της ΕΑΑΔΗΣΥ για το πρόσφατο νομοσχέδιο. Φαντάζομαι ότι την έχετε διαβάσει.

Απαντώντας στο ΜέΡΑ25 για τις απομαγνητοφωνήσεις, πολύ facebook βλέπετε. Η απάντηση του Υπουργείου είναι ξεκάθαρη. Όπως όλα τα Υπουργεία, έχουμε μια διαδικασία απομαγνητοφώνησης και πληρώνουμε πενήντα ευρώ ανά συνέντευξη. Το ποσό που διαβάσατε δεν είναι το ποσό που πληρώνουμε. Είναι το ανώτατο επιτρεπτό όριο του κωδικού, στο οποίο δεν μπορεί να γίνει υπέρβαση.

Αναφερθήκατε και σε μια έκθεση διεθνούς οργανισμού. Δεν ξέρω σε ποιον αναφέρατε. Αν έχετε κάποια έκθεση κάποιου διεθνούς οργανισμού που αφορά το Υπουργείο μας, παρακαλώ να μου την καταθέσετε για να τη διαβάσω κι εγώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε να αντιμετωπίσουμε πολλαπλά μέτωπα. Δεν το κρύβω. Είναι ένα δύσκολο περιβάλλον και θέλει δύσκολες αποφάσεις, στις οποίες αντιλαμβάνεστε ότι δεν συμφωνούμε όλοι. Υπάρχει η κόπωση των τοπικών κοινωνιών από το μεταναστευτικό. Ειδικά στα νησιά, επειδή εφαρμόζουμε την κοινή δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας, οδηγηθήκαμε σε

αυτήν τη συμμόρφωση, αλλά για να μπορούμε να κάνουμε επιστροφές. Αυτό δεν το είπατε οι επερωτώντες Βουλευτές, δηλαδή δεν είπατε ότι ο λόγος που στα νησιά υπάρχει συμμόρφωση είναι διότι εφαρμόζουμε την κοινή δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας για τις επιστροφές.

Υπάρχουν φυσικά διαφορετικές ιδεολογικές προσεγγίσεις. Υπάρχει μια αντιπολιτευτική λογική, που δεν έχει λόγο -αντιπολιτευση είστε- να αντιμετωπίσει την αναγκαιότητα λήψης δύσκολων αποφάσεων. Κάθε απόφαση στο μεταναστευτικό έχει και παρενέργειες, αλλά δεν το κρύβω. Υπάρχει και μια σθεναρή αντίδραση αυτών που δεν θέλουν να αλλάξει η σημερινή κατάσταση, αυτών που θέλουν οι ΜΚΟ να διαχειρίζονται τα 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ, χωρίς το ελληνικό δημόσιο να γνωρίζει διαδικασίες.

Θέλω να κλείσω με τρία θέματα. Μας έχετε προτείνει από την Ελληνική Λύση -το ακούω με προσοχή- την ιδέα της μεταφοράς προσφύγων και μεταναστών σε ακατοίκητα νησιά. Φαντάζομαι ότι εννοείτε τους αιτούντες άσυλο, που είναι δηλαδή εκατό χιλιάδες. Θέλω να μου διευκρινίσετε στην δευτερολογία σας, κύριε Κοινοβουλευτικέ Εκπρόσωπε, αν προτείνετε να βρούμε ένα μεγάλο νησί να βάλουμε εκατό χιλιάδες αιτούντες άσυλο -θα είναι ίσως ένα από τα μεγαλύτερα νησιά του Αιγαίου, αν όχι το δεύτερο μεγαλύτερο- και να χτίσουμε μια οικιστική υποδομή για εκατό χιλιάδες άτομα ή μήπως για περισσότερα. Αν πιστεύετε ότι θα έχουμε ρόες, μήπως θα πρέπει να το κάνουμε για εκατόν πενήντα χιλιάδες άτομα αυτό το νησί; Να δημιουργήσουμε, λοιπόν, πληθυσμιακά ένα από τα μεγαλύτερα νησιά του Αιγαίου.

Τι εθνικές επιπτώσεις θα έχει η διαμόρφωση αυτού του νησιού στην καρδιά του Αιγαίου, αντί της διασποράς που γίνεται σήμερα; Βέβαια, αντιλαμβάνεστε για τι υποδομές μιλάμε, για τι κόστος κατασκευής και κυρίως για το πόσα χρόνια χρειαζόμαστε για να χτίσουμε ένα καινούργιο νησί, που θα έχει τον πληθυσμό της Ρόδου. Το λέω έτσι, για να το καταλάβει ο κόσμος. Πόσες χιλιάδες αστυνομικούς, γιατρούς, νοσηλευτές, υπαλλήλους υπηρεσίας ασύλου θα πρέπει να μετακινήσουμε, εργαζόμενους στην τροφοδοσία, μαγειρούς, να χτίσουμε εργοστάσιο ρεύματος, εργοστάσιο αφαλάτωσης; Αντιλαμβάνεστε τι προτείνετε; Νομίζω ότι δεν το αντιλαμβάνεστε και ότι απλώς το νησί ακούγεται στους ψηφοφόρους σας σαν μια ωραία λύση.

Είπατε για πλοία. Εκατό χιλιάδες αιτούντες άσυλο θέλουν διακόσια πλοία. Θα ήμασταν ο μεγαλύτερος πλοιοκτήτης της γης με πέντε εκατομμύρια την ημέρα κόστος γι' αυτά τα πλοία. Και πού που θα τα δέσετε αυτά τα διακόσια πλοία, κύριε Βελόπουλε; Έχετε κάποιο λιμάνι, που χωράει διακόσια πλοία να πάμε να τα δέσουμε;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Έχει και μεγαλύτερα. Στα καΐκια θα τους βάλετε;

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Νομίζετε ότι θα έχετε μεσοπέλαγα με ελληνικό πλήρωμα διακόσια πλοία με μέσο όρο πεντακόσια άτομα στο κάθε πλοίο; Αν βρείτε καλύτερα, πείτε το.

Επίσης, ως προς τις αποχωρήσεις, η αλήθεια είναι ότι η Ελλάδα δεν μπορεί να δώσει ισόβια σύνταξη και ισόβια προνόμια σε αυτούς που δεν το δικαιούνται. Το δίχτυ προστασίας, που υπάρχει για τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες πρέπει να ισούται με το δίχτυ προστασίας, που υπάρχει για όλους τους πολίτες αυτής της χώρας, χωρίς διακρίσεις. Όμως, υπάρχουν και ειδικοί μηχανισμοί που στηρίζουν αυτήν τη μετάβαση, όπως το πρόγραμμα «ΗΛΙΟΣ». Αυτοί που είναι πρόσφυγες και μόνο αυτοί που είναι πρόσφυγες έχουν πρόσβαση στο ΑΦΜ, στον ΑΜΚΑ, στην αγορά εργασίας. Πρέπει πλέον να βγουν από την ιδρυματοποίηση και να στηρίξουν τον εαυτό τους, όπως κάνουμε όλοι μας. Ο ένας μήνας είναι επαρκής χρόνος, όταν κάποιος προετοιμάζεται από πριν.

Δεύτερον, δεν πρέπει να επικεντρώνουμε μόνο σε αποχώρησης, γιατί κάποιοι επιλέγουν να αγνοούν ότι οι κενές θέσεις που θα δημιουργηθούν θα βοηθήσουν άμεσα, τώρα, αυτό το καλοκαίρι, όχι σε χρόνια, για να χτιστούν νησιά και να βρεθούν καράβια για την αποσυμφόρωση των νησιών. Σήμερα πρέπει να γίνει η αποσυμφόρωση των νησιών, όχι του χρόνου και στην κατεύθυνση αυτή συνεργαζόμαστε και με την Ύπατη Αρμοστεία και με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης και με άλλους φορείς.

Τρίτον, μην ξεχνάτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ,

ότι επί των ημερών σας ξεκίνησε η αποχώρηση αυτών που έχουν αναγνωριστεί ως πρόσφυγες και το πρόγραμμα «ΕΣΤΙΑ» του 2019 και υπουργικές αποφάσεις του 2019 τα προέβλεπαν όλα αυτά.

Τέταρτον, για τους αποχωρούντες από τις δομές, οι οποίοι έχουν τελεσίδικη αρνητική απόφαση, υπάρχουν πλέον με τη νέα νομοθεσία συγκεκριμένες προβλέψεις για την κράτηση αυτών σε ειδικά προαναχωρησιακά κέντρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντιμετωπίζουμε ένα δύσκολο πρόβλημα. Με αποφασιστικότητα και με σχέδιο ανακτάμε τον έλεγχο. Οι στόχοι μας είναι ξεκάθαροι: Μείωση ροών, περιορισμός των επιπτώσεων της κρίσης στις τοπικές κοινωνίες. Σας παρουσίασα συγκεκριμένα νούμερα για την αποσυμφόρωση, για τις αποχωρήσεις, για τις απελάσεις, για τις επιστροφές. Αυτή είναι η στρατηγική μας. Αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα με αποφασιστικότητα, αλλά είμαστε μια ευρωπαϊκή χώρα δικαίου και είμαι πολύ υπερήφανος γι' αυτό.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε κι εμείς τον κύριο Υπουργό.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για ένα λεπτό επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κυρία Μπακαδήμα, δεν υπάρχει θέμα επί προσωπικού.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ: Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Επειδή είμαι καλός άνθρωπος, θα παραβώ τον Κανονισμό και θα σας δώσω τον λόγο για ένα λεπτό.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ: Ευχαριστώ πολύ. Θα χρειαστώ λιγότερο από ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, ελπίζω, στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου ο συνεργάτης σας, που θα απαντήσει στην ερώτησή μου, να μην απαντήσει με την ειρωνεία που απαντήσατε εσείς. Δεν βλέπω πολύ facebook. Είδα τη σχετική σύμβαση, οπότε περιμένω τη σοβαρή απάντηση του Υπουργείου σας επ' αυτού. Επιλέξατε να μην απαντήσετε τίποτα για την έξωση.

Απλώς, θα σας πω κλείνοντας ότι δεν βλέπω πολύ facebook, απλώς έχω υπάρξει συνεργάτης Υπουργών και μπορώ να γνωρίζω τις τιμές και τα κόστη τέτοιων συμβάσεων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε κι εμείς. Σειρά έχει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης κ. Χήτας για έξι λεπτά.

Κύριε Χήτα, τον Αρχηγό σας δεν τον διέκοψα, γιατί δεν ήθελα να διακινδυνεύσω καμμία διαγραφή μου, αλλά παρακαλώ πολύ εσείς να τηρήσετε τον χρόνο.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ.

Κύριε Υπουργέ, είστε αμετανόητος. Σήμερα σας προσφέραμε εδώ μια χείρα βοηθείας, για να σας βγάλουμε από τη δύσκολη θέση με τόσες σημαντικές προτάσεις κι εσείς αντ' αυτού, συνεχίζετε τα ασύστολα ψέματα κατά της Ελληνικής Λύσης και μας ειρωνεύεστε κιόλας. Δεν παίρνετε το μάθημά σας με τίποτα. Θα σας το δώσει ο λαός, όμως. Να το ξέρετε αυτό, κύριε Μηταράκη. Δεν μπορείτε να κρύβεστε πίσω από τα ψεύδη σας και από την ειρωνεία σας.

Κύριε Μηταράκη, μιας και αρχίσαμε με τα νησιά, να σας πω το εξής, επειδή συζητιέται πολύ στη Νέα Δημοκρατία. Ξέρετε, οι ιδέες μας έχουν πέραση. Περνάνε στη Νέα Δημοκρατία και εφαρμόζονται κιόλας. Επειδή, λοιπόν, είμαστε καλοί άνθρωποι, σας λέμε και σήμερα τι να κάνετε για να ξεμπλέξετε με το πρόβλημα αυτό, με το οποίο έχετε μπλέξει και τα έχετε κάνει μαντάρα.

Πήγατε στα νησιά και μας είπατε διάφορα. Ακούστε. Επειδή κι εσείς είστε πολύ φιλεύσπλαχνος και πολύ ευρωπαϊστής -όπως και οι αριστεροί εδώ- και θέλετε να σώσετε αυτούς τους εκατό χιλιάδες ανθρώπους, μας είπατε σήμερα αυτό το νούμερο, ότι εδώ υπάρχουν εκατό χιλιάδες άνθρωποι, κατ'αρχάς για να τρομάξουμε. Άρα, μας δικαιώνετε για όλα όσα λέμε.

Έχετε σκοπό, κύριε Μηταράκη, να τους κρατήσετε εδώ αυτούς; Θα διώξετε κανέναν; Μας είπατε ότι εκατό χιλιάδες ανθρώπους θα τους πάμε στα νησιά. Είμαστε με τα καλά μας; Εκατό χιλιάδες

κόσμο θα τον κρατήσουμε εδώ; Δεν θα διώξετε κανέναν; Τόσο ανθρωπιστής είστε πια; Εκατό χιλιάδες θα τους πάμε -λέει- σ' ένα νησί και θα γίνει ισλαμικό το νησί. Όχι, να κάνουμε όλη την Ελλάδα έτσι, να τη γεμίσουμε ισλαμοχώρια.

Υπάρχουν νησάκια έτοιμα, κύριε Μηταράκη; Μακρόνησος, Γιάρος. Επειδή είμαι σίγουρος ότι οι Αριστεροί είναι και πολύ ανθρωπιστές -ομμανιστές- θα το δεχτούν, να πάνε να ζουν εκεί για έναν μήνα, ενάμισι, μέχρι να τελειώσει η διαδικασία και να τους στείλουμε πίσω. Όχι να τους κάνουμε όλους κατοίκους Ελλάδας, δεν θα κάνουμε «Ελλαδιστάν». Έτοιμες δομές έχει εκεί, κύριε Μηταράκη. Ξέρετε πόσες χιλιάδες μπορούν να απορροφηθούν εκεί; Γιατί δεν το κάνετε;

«Ποιοι θα φροντίσουν γι' αυτούς τους ανθρώπους»; Ποιοι; Οι ΜΚΟ! Πακέτο οι ΜΚΟ, στα ξερονήσια, στα ακατοίκητα νησιά, στη Γιάρο, στη Μακρόνησο και σε κάνα δυο βραχονησίδες και θα πάει η ΜΚΟ, οι φιλεύσπλαχνοι, όλοι αυτοί, να λειτουργήσουν εκεί και να προσφέρουν τις βοήθειες τις πολύτιμες. «Ποιος θα πληρώσει», κύριε Μηταράκη; Η Ευρωπαϊκή Ένωση, οι φίλοι σας οι ευρωπαϊστές, τα κονδύλια που σας στέλνουν κάθε μήνα. Αντί να τα κάνετε, λοιπόν, ΚΥΤ ανά την Ελλάδα και στα νησιά, κάντε τα εκεί. Γιατί δεν τα κάνετε εκεί; Κανένα πρόβλημα. Πάει και αυτό.

Κύριε Μηταράκη, ξέρετε, όλα αυτά τα μέτρα είναι αποτρεπτικά. Γιατί θα ξέρει ο Κονγκολέζος πρόσφυγας -το μάθαμε από εσάς σήμερα, ότι ο Κονγκολέζος είναι πρόσφυγας, γιατί μέσα στους εκατό χιλιάδες έχει Κονγκολέζους, Αφγανούς, Πακιστανούς, Νιγηριανούς!- ότι αν έρθει εδώ θα πάει να μείνει στο ακατοίκητο νησί, δεν θα τον πληρώνει ο Μηταράκης 500 ευρώ τον μήνα είτε με κάρτα, είτε χωρίς κάρτα. Γιατί εμείς είπαμε όλα τα χρήματα των ΜΚΟ μέσα από κάρτες. Θα απαντάτε σε αυτά που σας ρωτάμε και όχι αυτά που θέλετε εσείς. Εκτός αν λέμε εμείς πράγματα, τα οποία εσείς δεν καταλαβαίνετε.

Θα το επαναλάβουμε. Λέμε: Κανένα ευρώ μέσα από τις ΜΚΟ. Μόνο με κάρτες, πλαστικό χρήμα. Έτσι θα ελέγχονται. Δεν μιλάμε για τους Κονγκολέζους πρόσφυγες και τους Νιγηριανούς, που έχετε εδώ πέρα -τους λαθρομετανάστες- που και πάλι τους πληρώνετε και παραδεχτήκατε ότι ακόμα και έτσι τους δίνετε 500 ευρώ τον μήνα. Το είπατε κι αυτό, κ. Μηταράκη! Άρα, λοιπόν, να προσέχουμε τι λέμε.

Εμείς, λοιπόν, λέμε ότι αυτοί οι άνθρωποι πρέπει να φύγουν και μέχρι να φύγουν αυτοί οι εκατό χιλιάδες -που το είπατε και ανατριχιάσαμε- πρέπει να πάνε να μείνουν σε ακατοίκητα νησιά. Το φωνάζαμε όταν ήταν δέκα χιλιάδες αυτοί, κύριε Μηταράκη, το φωνάζουμε από την εποχή που ήταν είκοσι χιλιάδες, και έγιναν τριάντα χιλιάδες, πενήντα, εξήντα, εκατό, που τους υποδεχόμασταν, από τότε το φωνάζουμε. Ακατοίκητα νησιά!

Λέτε: «Τι είναι αυτά που λέτε». Τι είναι αυτά που λέμε; Τι λέμε, κύριε Μηταράκη; Λέμε αυτά που ζούμε. Δεν είμαστε, κυρία Ράπτη, ξενοφοβικοί, όπως μας είπατε ούτε ρατσιστές. Δεν είμαστε ούτε ξενοφοβικοί ούτε ρατσιστές!

Να σας το πω και αλλιώς; Αν οι άνθρωποι που ενδιαφέρονται για την πατρίδα τους, αν οι άνθρωποι που θέλουν να διατηρήσουμε την εθνική συνοχή, που θέλουν να διατηρήσουν τους Έλληνες ασφαλείς, που θέλουν να διώξουν αυτούς που εισβάλλουν παράνομα στη χώρα τους, είναι ρατσιστές και ξενοφοβικοί, ναι, είμαστε ξενοφοβικοί. Τι να σας πω; Αυτό είμαστε, ρατσιστές;

Εσείς είστε ρατσιστές, κυρία Ράπτη, όλοι σας, ρατσιστές έναντι των Ελλήνων. Γιατί δίνετε «γη και ύδωρ» σε αυτούς και έχετε τον Έλληνα φτωχοποιημένο. Τον έχετε ρημάξει σαράντα επτά χρόνια, που έχετε πει το αίμα, έχετε πτωχεύσει τη χώρα, έχετε διώξει τα παιδιά του, τον οδηγείτε στην αυτοκτονία και λέτε εσείς εμάς ρατσιστές. Κάτι κάνετε λάθος. Αν σας ενδιαφέρουν τόσο πολύ όλοι αυτοί εδώ οι λαθρομετανάστες, να τους δώσετε ΑΜΚΑ, να τους δώσετε ΑΦΜ, όπως είπατε πριν να τους εντάξετε ομαλά, να γίνει η ένταξη τους ομαλά στην κοινωνία. Εμάς δεν μας ενδιαφέρει αυτό.

ΖΩΗ ΡΑΠΤΗ: Τους λαθρομετανάστες; Αυτό είπαμε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Όλους αυτούς. Ξέρετε ποιοι είναι λαθρομετανάστες και ποιοι είναι νόμιμοι; Εδώ δεν ξέρετε τι γίνεται, ποιον πιάνετε και ποιον αφήνετε. Έξι ονόματα είχε ο άνθρωπος που περιέγραψε ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης προηγουμένως, δώδεκα ημερομηνίες γέννησης και μία ταυτότητα. Αυτούς,

λοιπόν, σε τρία χρόνια θα τους εξετάσετε ξανά, να δείτε αν έχουν δικαίωμα ασύλου, για να τους διώξετε πίσω; Είμαστε σοβαροί; Εδώ τώρα δεν ξέρετε τι γίνεται.

Κύριε Μηταράκη, μια σύγχρονη ευρωπαϊκή χώρα -είπατε- είναι η Ελλάδα, για την οποία είστε υπερήφανος, που σέβεται τις δεσμεύσεις της έναντι της Ευρώπης. Η Ευρώπη σέβεται τις δεσμεύσεις της έναντι ημών; Κύριε Μηταράκη, εγώ δεν βλέπω να μας σέβεται καμμία Ευρώπη. Εγώ βλέπω μια Ευρώπη, η οποία φυλάει το δικό της σημείο, έχει κλείσει τα σύνορά της και ούτε φύλλο στον κόρφο της. Έχει κάνει αποθήκη ψυχών την Ελλάδα. «Πάρτε και λεφτουδάκια και παίξτε». Για ποια Ευρώπη είστε υπερήφανος;

Εμάς μας ενδιαφέρει, η Ελλάδα να είναι μια σύγχρονη χώρα, μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά να είναι και μια ελληνική χώρα, κύριε Μηταράκη. Να παραμείνει η Ελλάδα ελληνική. Δεν θέλω να γίνω ευρωπαίος, να είμαι ένας ίδιος με τους άλλους, με τριάντα εθνοτήτες διαφορετικές. Να παραμείνει η Ελλάδα ελληνική και να σέβεται και η Ευρώπη την Ελλάδα, όπως σέβεται τις δεσμεύσεις της η πατρίδα μας έναντι αυτών.

Αναφερθήκατε στα Σώματα Ασφαλείας. Δακρύσαμε, κύριε Μηταράκη. Επειδή εσείς κυβερνάτε και εμείς δεν κυβερνάμε, αν ενδιαφέρεστε τόσο πολύ για τα Σώματα Ασφαλείας να τους δώσετε κάνα επίδομα για τον άθλο που έκαναν -η Ελληνική Αστυνομία και οι ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις εκεί πάνω- και μην παίξετε με τους ανθρώπους αυτούς, που τους έχετε με 800 και 900 ευρώ, να τους δέρνει ο κάθε μπαχαλάκιας και να τους στέλνεται να βγάζουν μια ζωή το φίδι από την τρύπα. Σήμερα, επικαλείστε εσείς -που τους έχετε παρατημένους- τα Σώματα Ασφαλείας και τις Ένοπλες Δυνάμεις.

Όπως επικαλείστε με τα χειροκροτήματα στα μπαλκόνια, κύριε Μηταράκη το ιατρικό προσωπικό και τους νοσηλευτές. Δεκαέξι χιλιάδες νοσηλευτές και γιατροί είναι στον αέρα. Τους χειροκροτούσαμε επικοινωνιακά σαράντα, εξήντα μέρες με την επιδημία και τον κ. Τσιόδρα και τώρα τους παρατήσαμε. Δεν μας ενδιαφέρει. Στον δρόμο! Αυτό είναι το κοινωνικό πρόσωπο της Κυβέρνησής σας; Τους χρησιμοποιείτε για ψηφάκια για άλλη μια φορά;

Δεν θα λέτε, λοιπόν, σε εμάς ψέματα. Γιατί συνεχίζατε να λέτε ψέματα, ότι η Ελληνική Λύση πάλι δεν θέλει τα νησιά, την αποσυμφόρηση. Ακούστε, για να το λήξουμε αυτό. Εσείς είστε αμετανόητος ψεύτης, αν συνεχίζετε να το λέτε αυτό. Θέλω να μιλάμε κανονικά. Εδώ ήρθε ένας Πρόεδρος κόμματος και σας παρουσίασε δεκαπέντε συγκεκριμένα μέτρα-προτάσεις, που είναι εφαρμόσιμα. Λάβετε υπόψη τη σοβαρή στάση που κρατάμε κ. Μηταράκη και σταματήστε τα ψέματα.

Κλείνοντας, να πω ότι αυτήν τη στιγμή δεν εκπροσωπείται ο ΣΥΡΙΖΑ, από κανέναν εδώ. Σε ένα τεράστιο θέμα που απασχολεί την πατρίδα μας, δεν είναι εδώ ο ΣΥΡΙΖΑ. Λείπει! Ήταν, όμως, εδώ και μίλησε η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος. Το ΚΚΕ -ελπίζω να είναι όλοι καλά στην υγεία τους- δεν είναι εδώ. Το ΚΚΕ δεν εκπροσωπήθηκε σήμερα. Είναι φοβερό! Θεσμικά θα έπρεπε, όσο και να ανατριχιάζει και να βγάζει αναφύλαξη στο θέμα αυτό, να εκπροσωπηθεί. Δεν είναι εδώ το ΚΚΕ. Δεν είναι εδώ ο ΣΥΡΙΖΑ.

Θα πω το εξής για την κ. Ξενογιαννακοπούλου, για να τελειώνει το παραμύθι και να καταλάβει ο ελληνικός λαός, οι Έλληνες και οι Ελληνίδες τι συμβαίνει. Γιατί τους λαθρομετανάστες, κύριε Μηταράκη, τους πληρώνει ο ελληνικός λαός, δεν τους πληρώνει η κ. Ξενογιαννακοπούλου -θα έλεγα αν ήσασταν εδώ- ή η Ευρωπαϊκή Ένωση, που φροντίσατε να ξεκαθαρίσετε και να μας πείτε. Αυτό το παραμύθι πρέπει να σταματήσει.

Επειδή εμείς μιλάμε με πράξεις και αποδείξεις, να σας πω κάτι. Είναι η απάντηση του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, σε ερώτηση του κ. Κυριάκου Βελόπουλου, με θέμα τη δημιουργία δομών και αγοράς ΚΥΤ, αυτά τα μποξ που θα μένουν μέσα στα νησιά. Η πλειοψηφία των διαγνωστικών διαδικασιών εκτελέστηκε με συνολικό συμβατικό προϋπολογισμό ύψους 3.240.000 ευρώ, ενώ από τις χρηματοδοτήσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης καλύφθηκαν συμβάσεις ύψους 1.300.000 ευρώ. Δηλαδή, τα υπόλοιπα 2 εκατομμύρια τα πληρώσαμε εμείς, τα κορόϊδα, κύριε Μηταράκη. Εμείς!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ.

Τη συζήτηση θα κλείσει ο Υπουργός. Ωστόσο, να δώσω ένα λεπτό στην κ. Ράππη, γιατί ακούστηκε το όνομά της.

ΖΩΗ ΡΑΠΠΗ: Μια τοποθέτηση μόνο, κύριε Πρόεδρε, γιατί ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης διαστρεβλώνει τα λόγια μου, λέγοντας ότι τάχα θέλουμε να εντάξουμε όλους τους παράνομους μετανάστες στη χώρα και να τους εντάξουμε στις δομές, οι οποίες τυγχάνουν στήριξης από το ελληνικό κράτος. Είναι προφανές ότι αυτό δεν ειπώθηκε.

Επίσης είναι προφανές ότι, όταν μιλάμε για ένταξη, μιλάμε μόνο για εκείνους, οι οποίοι είναι νόμιμοι πρόσφυγες στη χώρα, έχουν συγκεκριμένα τύχει αναγνώρισης ως τέτοιοι από την υπηρεσία ασύλου και άρα, υπηρετώντας όλες τις διεθνείς υποχρεώσεις μας από τις συμβάσεις, οι οποίες απορρέουν και από τα ανθρώπινα δικαιώματα, είναι προφανές ότι εντασσόμαστε και πιστεύουμε ότι αυτοί οι άνθρωποι πρέπει να ενταχθούν.

Εάν η Ελληνική Λύση πιστεύει ότι ούτε αυτοί οι άνθρωποι δεν πρέπει να ενταχθούν, τότε είναι προφανές ότι δεν σέβεται τις υποχρεώσεις, που έχει η χώρα από όλες τις διεθνείς συνθήκες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά, για να κλείσει τη συζήτηση.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η δευτερολογία του κυβερνητικού εκπροσώπου της Ελληνικής Λύσης επιβεβαίωσε, δόξα τω θεώ, ότι είμαστε σε παράλληλο σύμ-παν. Δεν είμαστε στο ίδιο. Αυτό είναι θετικό και ευχάριστο. Αντιλαμβάνομαι και σέβομαι το πάθος σας, δεν υπάρχει λόγος να είστε επί προσωπικού αγενείς, όταν αναφέρεστε σε συναδέλφους. Δεν είναι ωραίο.

Πάμε τώρα επί της ουσίας. Συμφωνούμε στην ανάγκη μείωσης των ροών. Συμφωνούμε στην ανάγκη απελάσεων όσων δεν δικαιούνται διεθνούς προστασίας. Αυτή είναι η θέση της Κυβέρνησης, πολύ πριν από τις εκλογές. Ελπίζω ότι συμφωνούμε στη δημιουργία κλειστών δομών για την προστασία και των διαμενόντων και της τοπικής κοινωνίας. Δεν έχετε αναφερθεί στο θέμα των κλειστών δομών. Θα ήθελα κάποια στιγμή να αναφερθείτε.

Έχουμε ένα συγκεκριμένο πρόβλημα αυτήν τη στιγμή ήδη υφιστάμενο στα νησιά μας. Έγινε μια αποσυμφόρηση 16%, έχουμε ακόμα τριάντα δύο χιλιάδες διαμενοντες. Έχουμε επιταχύνει τη διαδικασία εξέτασης του ασύλου, πολλοί από αυτούς θα φύγουν πίσω για την Τουρκία, κάποιοι θα αναγνωριστούν ως πρόσφυγες, αλλά αντιλαμβάνεστε ότι υπάρχει ένα πρόβλημα στα νησιά.

Γι' αυτό το έκτακτο πρόβλημα στα νησιά, γιατί καθώς κρατάς χαμηλές τις ροές, αυτό το πρόβλημα λύνεται τους επόμενους μήνες ακόμα και αν έχουμε ένταξη στα θαλάσσια σύνορα, και για την κατάσταση που έχουμε σήμερα υπάρχουν δύο λύσεις. Η λύση του να μεταφέρουμε κάποιους, οι οποίοι πιθανότερα από το προφίλ τους μπορεί να έχουν προσφυγικό δικαίωμα ή είναι ευάλωτες ομάδες σε δομές της Ηπειρωτικής Ελλάδος ή να σχεδιάσουμε ένα ανεφάρμοστο σχέδιο των επόμενων ετών για νησιά και καράβια, το οποίο στην ουσία, ξέρετε τι κάνει; Κρατάει τον κόσμο στα νησιά. Δυστυχώς, υπάρχουν και κάποιοι λίγοι στα νησιά, που νομίζουν ότι μπορεί να λυθεί αλλιώς το πρόβλημα του προσφυγικού.

Νομίζω ότι έχετε μπερδέψει τις έννοιες. Οι εκατό χιλιάδες είναι αυτοί που είναι στη χώρα μας αυτήν τη στιγμή, δεν έχουν αναγνωριστεί και έχουν κάνει αίτημα. Μπορεί να μην αναγνωριστεί κανένας, μπορεί να αναγνωριστούν λίγοι, μπορεί να αναγνωριστούν πολλοί. Υπάρχει μια διαδικασία ασύλου. Το κράτος έχει την υποχρέωση και την ευθύνη από τις διεθνείς συνθήκες, αυτοί οι άνθρωποι να βρισκονται σε ένα ασφαλές χώρο.

Αυτήν τη στιγμή αυτό που κάνουμε εμείς είναι ότι μειώνουμε τις δομές στην Ηπειρωτική Ελλάδα, έτσι ώστε να αποσυμφορηθούν τα νησιά. Το επιτυγχάνουμε αυτό με την έξοδο από τις δομές όσων πλέον δεν δικαιούνται παραμονής και με την απέλαση όσων δεν δικαιούνται παραμονής στη χώρα. Αυτό είναι το θέμα στις δομές αυτήν τη στιγμή. Οι δομές είναι μόνο γι' αυτούς, αυτοί είναι οι αιτούντες άσυλο.

Όταν, λοιπόν, σας ρώτησα αν προτείνετε τη δημιουργία ενός

νησιού εκατό χιλιάδων ανθρώπων, εννών αυτούς που ακόμα δεν τους έχουμε απαντήσει στο αίτημα ασύλου, γιατί όταν τους απαντήσουμε στο αίτημα ασύλου τα πράγματα είναι ξεκάθαρα. Όσοι έχουν προσφυγικό προφίλ έχουν δικαίωμα παραμονής, παίρνουν ταξιδιωτικά έγγραφα, υπάρχει νομοθεσία ευρωπαϊκή γι' αυτό. Όσοι δεν δικαιούνται παραμονής, αυτή η Κυβέρνηση θα τους επιστρέφει.

Άρα, το πρόβλημα είναι τι κάνεις με τους αιτούντες. Η λύση, λοιπόν, ένα νησί εκατό χιλιάδων ανθρώπων, έχει εθνικές προεκτάσεις; Σας ρώτησα, δεν απαντήσατε. Το να πάρουμε καράβια και να τα δέσουμε κάπου νομίζετε ότι είναι κάτι εφικτό, με 5 εκατομμύρια την ημέρα, που θα χρειαστούν τόσα πλοία; Μιλάμε για παράλογα νούμερα και είναι αδύνατον να τα διαχειριστείς και είναι αδύνατον να δέσεις αυτά τα καράβια. Δεν πιστεύω να νομίζετε ότι θα είναι διακόσια καράβια δεμένα με άγκυρα στα βαθιά νερά του Αιγαίου.

Κάποια στιγμή, οι προτάσεις καλό είναι να μη γίνονται ως σλόγκαν. Ξέρετε το τοιτάτο που λέει στην τηλεόραση, αλλά η ουσία εδώ είναι να πούμε κάτι σοβαρό και να λύσουμε ένα πρόβλημα.

Σας έδωσα την ευκαιρία, επίσης, να πείτε ένα ευχαριστώ στους άνδρες και στις γυναίκες των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λιμενικού για τη δουλειά, που κάνουν στα σύνορα. Επιλέξατε να μιλήσετε για επιδόματα, για τους γιατρούς, όλα αυτά που είπατε είναι σοβαρά, αλλά πρέπει να αναγνωρίσετε ότι γίνεται δουλειά στα σύνορα κι αυτή η δουλειά κάπου οφείλεται. Δεν είναι ότι όλα -όπως πάτε, να τα ισοπεδώσετε- τα σταμάτησε η πανδημία.

Στις αρχές Μαρτίου -σας θυμίζω- προσπάθησαν να μπουκώσουν χιλιάδες άτομα στη χώρα μας. Δεν σταμάτησαν λόγω πανδημίας. Σταμάτησαν γιατί υπήρχαν στα σύνορα οι άντρες και οι γυναίκες των Ενόπλων Δυνάμεων των Σωμάτων Ασφαλείας αποφασισμένοι να προστατέψουν τα σύνορα της χώρας μας.

Κλείνω, λέγοντας ότι είναι ένα πρόβλημα, το οποίο απαιτεί μια ευρωπαϊκή λύση. Η Ελλάδα είναι στην πρώτη γραμμή της διαπραγμάτευσης για μια συμφωνία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που θα περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον ένα υποχρεωτικό μηχανισμό δίκαιης κατανομής των βαρών της μεταναστευτικής κρίσης και ένα μηχανισμό επιστροφών, κοινών ευρωπαϊκών επιστροφών.

Η Ελλάδα είναι πρώτη σε αυτήν τη συζήτηση στην Ευρώπη και έχουμε καταθέσει σχετική πρόταση, ώστε η Ευρώπη, που διατηρεί διπλωματικές, οικονομικές, εμπορικές σχέσεις με όλες τις χώρες του κόσμου βρίσκεται σε πολύ καλύτερη θέση από το κάθε μεμονωμένο κράτος-μέλος την Ελλάδα, τη Μάλτα, την Κύπρο για να επιστρέψουν υπηκόους τρίτων χωρών που έχει κριθεί τελεσίδικα ότι δεν δικαιούνται διεθνούς προστασίας.

Τέλος -και πολύ σημαντικό- η κοινή δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας αφενός να γίνει σεβαστή από την Τουρκία και να μην δώσουμε ξανά ένταση στα θαλάσσια και στα χερσαία σύνορά μας, αφετέρου δε να αλλάξει με τρόπο που δεν θα οδηγήσει σε συμφόρηση στα νησιά των αιτούντων άσυλο που τελικά πρέπει να μείνουν εκεί, εξαιτίας της συμφωνίας του ΣΥΡΙΖΑ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μέχρι να πάρουν την τελική τους απάντηση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση της υπ' αριθμόν 17/3-3-2020 επερώτησης, με θέμα: «Δράση ΜΚΟ-Χρηματοδοτήσεις ΜΚΟ από το Ελληνικό Κράτος».

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 13.55' λύεται η συνεδρίαση για την Τρίτη 9 Ιουνίου 2020 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που σας έχει διανεμηθεί.

Σας ευχαριστώ πολύ όλους.

Καλό τριήμερο, εύχομαι το Άγιο Πνεύμα να μας φωτίσει όλους, να είστε καλά.